

Національний банк України
National Bank of Ukraine

БАНКОТИ І МОНЕТИ УКРАЇНИ

BANKNOTES AND COINS OF UKRAINE

“Банкноти і монети України / Banknotes and Coins of Ukraine”

Інформаційно-довідковий журнал
Національного банку України
Свідоцтво про реєстрацію
серія КВ № 20469-10269 ПР від 06.12.2013 р.

Редакційна колегія:

Петрик О.І. (голова редколегії),
Арбузов С.Г., Бажал Ю.М.,
Барановський О.І., Боровецький Ришард,
Вовчак О.Д., Вожож А.П.,
Гальчинський А.С., Геєць В.М.,
Кірсєв О.І., Коваленко О.І.,
Козьменко С.М., Круглик С.В., Лютий І.О.,
Мітнік Стефан, Міщенко В.І., Мороз А.М.,
Патріац Л.М., Прасолов І.М.,
Раєвський К.Є., Ричаківська В.І.,
Савлук М.І., Сениц П.М., Смовженко Т.С.,
Соркін І.В., Стельмах В.С., Тридід О.М.,
Федосов В.М., Шаров О.М., Шевчук А.В.,
Шульга Н.П., Щербаківа О.А.

Журнал підготовлено редакцією
періодичних видань і Генеральним
департаментом регулювання грошового обігу
Національного банку України

Головний редактор Патріац Л.М.

Заступник головного редактора Крохмалюк Д.І.

Редактори-упорядники Матвійчук Ю.Г.,
Підвисоцький Р.В.

Переклад англійською мовою:

відділ іноземних перекладів
департаменту міжнародних зв'язків НБУ

Головний художник Козицька С.Г.

Комп'ютерна верстка і дизайн Козицька С.Г.

Відповідальний секретар Ліпінська С.М.

Оператор комп'ютерного набору Литвинова Н.В.

Коректор Трифонова О.М.

Фото Негребецький В.С.

Розробка CD-диска Невський Д.О.

Наукові експерти Лошманова Т.О., Сузанська В.Ю.,
Лободаєва Л.М., Власенко О.М., Строков О.І.,
Тищенко В.В.

Для художнього оформлення журналу
використано ілюстративні матеріали з архіву
редакції періодичних видань НБУ, друкованих
і електронних ЗМІ та приватних архівів

Адреса редакції:

просп. Науки, 7, Київ-28, 03028, Україна
(адреса для листування:

Редакції періодичних видань НБУ,
вул. Інститутська, 9,
Київ-601, 01601, Україна)

Тел./факс: (044) 524-96-25, 525-38-25

Тел. (044) 527-31-64

E-mail: litvinova@bank.gov.ua

Передплатний індекс – 90664

Виготовлення оригінал-макета

Редакція періодичних видань НБУ
Надруковано з готового оригінал-макета
відділом організації видавничого забезпечення
Головного управління господарського
забезпечення НБУ

Формат 60 x 90/8.

Друк на цифровому обладнанні.

Фізич. друк. арк. 11. Умовн. друк. арк. 11.

Тираж 1 000 прим. Замовлення № 13-0835

Підписано до друку 01.03.2014 р.

При передруку матеріалів, опублікованих
у журналі, посилання на журнал
“Банкноти і монети України / Banknotes and
Coins of Ukraine” обов'язкове.

© Національний банк України, 2014

БАНКНОТИ І МОНЕТИ УКРАЇНИ / BANKNOTES AND COINS OF UKRAINE

Випуск 18

Інформаційно-довідковий журнал Національного банку України
Додаток до журналу “Вісник Національного банку України”

Видається один раз на рік українською та англійською мовами

Заснований 1999 року.

До 2001 року виходив двічі на рік як науково-популярний історико-культурологічний часопис
“Українська нумізматика і боністика” (додаток до журналу “Вісник НБУ”),
до 2004 року — один раз на рік як ілюстрований каталог “Банкноти і монети України”
(додаток до журналу “Вісник НБУ”).

ЗМІСТ

Вступне слово	4
Банкноти гривні, що поповнили готівково-грошовий обіг у 2013 році	5
Розмінні та обігові монети України 2013 року карбування	7
Інвестиційні монети України	9
Пункти продажу інвестиційних та пам'ятних монет України	12
Пам'ятні монети, введені в обіг Національним банком України в 2013 році	13
Конкурс “Краща монета року”	58
Набір українсько-польських пам'ятних монет здобув приз глядацьких симпатій “Монетного сузір'я-2013”	60
Сплав художніх талантів, втілений у пам'ятних монетах	61
Хист і натхнення митця	64
План випуску пам'ятних монет України на 2014 рік	67
Сувенірна продукція, випущена на замовлення Національного банку України в 2013 році	69
Нумізматичні перлини Національного музею історії України	76

БАНКОТИ І МОНЕТИ УКРАЇНИ / BANKNOTES AND COINS OF UKRAINE

Issue 18

*Regular reference periodical of the National Bank of Ukraine
Annual supplement to "The Herald of the NBU"*

Published annually in Ukrainian and English

*Published since 1999.
Before 2001 issued twice a year as a popular-science history and culture research journal
"Ukrainian Numismatics" (supplement to "The Herald of the NBU"),
before 2004 – once a year as an illustrated catalogue "Banknotes and Coins of Ukraine"
(supplement to "The Herald of the NBU").*

CONTENTS

Foreword	4
Hryvnia banknotes added to the cash supply in 2013	5
Small and circulation coins of Ukraine minted in 2013	7
Investment (bullion) coins of Ukraine	9
Outlets selling commemorative and investment coins of Ukraine	12
Commemorative coins issued into circulation by the National bank of Ukraine in 2013	13
Coin of the Year Contest	58
Set of commemorative coins minted by Poland and Ukraine receives the People's Choice Award at "Coin Constellation-2013"	60
Artistic talents fused together into commemorative coins	61
Master's Abilities and Inspiration	64
Schedule of issue of commemorative coins for 2014	67
Souvenir Products Manufactured in 2013 at the Request of the National Bank of Ukraine	69
Numismatic Gems of the National Museum of Ukrainian History	76

"Банкоти і монети України / Banknotes and Coins of Ukraine"

Regular reference periodical
of the National Bank of Ukraine
Registration certificate:

KB № 20469-10269 ПП of 06.12.2013

Editorial Board:

Oleksandr Petryk (the Chairman),
Sergii Arbuzov, Yurii Bazhal, Oleksandr
Baranovskiy, Ryszard Borowiecki, Olha Vovchak,
Anatolii Vozhzhov, Anatolii Halchynskiy, Valerii
Heiets, Oleksandr Kirieiev, Olena Kovalenko,
Serhii Kozmenko, Sergiy Kruglyk, Ihor Liutyi,
Stefan Mittnick, Volodymyr Mishchenko, Anatolii
Moroz, Liudmyla Patrikats, Ihor Prasolov,
Kostiantyn Raievskiy, Vira Rychakivska,
Mykhailo Savluk, Pavlo Senyshch,
Tamara Smovzhenko, Ihor Sorkin, Volodymyr
Stelmakh, Oleksandr Trydid, Viktor Fedosov,
Oleksandr Sharov, Anatolii Shevchuk,
Nataliia Shulha, and Olena Scherbakova

The periodical has been compiled
by the Editor's Office of the NBU
Periodicals Department
and the NBU General Department for Regulation
of Cash Circulation

Editor-in-Chief: Liudmyla Patrikats

Deputy Editor-in-Chief: Dmytro Krokhmaliiuk

Editors: Yurii Matviichuk and Roman Pidvysotskyi

Translated by International Relations Department

Chief Designer: Svitlana Kozytyska

Computer layout and design: Svitlana Kozytyska

Responsible secretary: Svitlana Lipinska

Computer-aided composition: Nataliia Lytvynova

Proofreader: Olena Tryfonova

Photo: Vladyslav Nehrebetskyi

CD design: Dmytro Nevskiy

Scientific experts: Tamara Loshmanova,
Viktorii Suzanska, Liudmyla Lobodaieva,
Oleksandr Vlasenko, Oleksii Stokov,
and Volodymyr Tyshchenko

Illustrative materials from the archive of the Editor's
Office of the NBU Periodicals Department,
printed and electronic mass media,
and from private archives have been used
for the design of the periodical.

Address of the Editor's Office:

7 Nauky Avenue, Kyiv, 03028, Ukraine

(Address for correspondence:
Editors Office,

9 Instytutska Street, Kyiv, 01601, Ukraine)

Tel./fax: (044) 524-96-25, 525-38-25

Tel.: (044) 527 31 64

E-mail: litvinova@bank.gov.ua

Subscription index: 90664

Designed by the Editor's Office

of the NBU Periodicals Department

Laid out and printed by the Printed Materials Division

of the NBU Main Administrative Office

Format 60 x 90/8.

Digital printing.

Physical printed sheets: 11.

Conventional printed sheets: 11.

Circulation: 1000 copies. Order no. 13-0835

Authorized publication: March 1, 2014.

For reprinting materials published herein

the reference to Banknotes and Coins

periodical is compulsory.

© National Bank of Ukraine, 2014

ВСТУПНЕ СЛОВО FOREWORD

Шановні читачі!

Національний банк України послідовно впроваджує новітні технології у виробництво грошових знаків, зокрема пам'ятних монет. Освоєно їх виробництво з використанням голограм і позолоти, кольорового друку на металі – тамподруку, патинування тощо. Основним продуцентом у цій сфері є Монетний двір НБУ, який у 2013 році відзначив п'ятнадцяту річницю від початку серійного виробництва обігових, розмінних і пам'ятних монет, що є важливими складовими грошового обігу в Україні, забезпечення розрахунків та платежів, а також сувенірної продукції, державних відзнак і нагород – невід'ємних атрибутів державності.

Національний банк України взяв активну участь у відзначенні 1025-річчя хрещення Київської Русі, випустивши в обіг пам'ятні монети із золота, срібла та нейзильберу, що відразу стали бажаним придбанням для колекціонерів, любителів історії, дослідників.

У 2013 році Національний банк також започаткував випуск пам'ятних монет, присвячених 70-річчю визволення України від фашистських загарбників. Зокрема, введено в обіг монети з нагоди визволення Харкова, Донбасу, Мелітополя та Києва. Ці вікопомні події закарбовані в металі на шанування великого подвигу солдатів-визволителів та на довгу пам'ять прийдешніх поколінь. У 2014 році випуск пам'ятних монет з нагоди визволення України від фашистських загарбників буде продовжено.

Традиційно значна увага приділялася також карбуванню пам'ятних монет на шанування видатних особистостей, духовних та історичних пам'яток України, ювілеїв міст і областей держави, визначних спортивних подій і змагань високого міжнародного рівня. У 2014 році також заплановано випуск монет, присвячених адміністративно-територіальному устрою України.

Продовжено популяризацію інвестиційних монет “Архістратиг Михайл” на європейському та світових ринках. У минулому році до міжнародної нумізматичної програми фірми MDM (Німеччина) – найбільшого в Європі дистриб'ютора нумізматичної продукції включено срібну інвестиційну монету “Архістратиг Михайл” з логотипом “F15” (це збірка 15 кращих інвестиційних монет світу).

Пам'ятні й інвестиційні монети Національного банку України мають значний попит серед вітчизняних і зарубіжних колекціонерів, що є очевидним свідченням їхнього високого художньо-мистецького рівня й самобутності. Нумізматична й сувенірна продукція Національного банку України може задовольнити вимоги та вподобання найвибагливіших колекціонерів і шанувальників високоякісних унікальних виробів.

Для систематизації знань у цій сфері незамінним посібником є двомовний журнал “Банкноти і монети України / Banknotes and Coins of Ukraine” з повним каталогом-довідником на CD-диску пам'ятних монет, введених в обіг Національним банком України з 1995 року.

Передплатний індекс видання – 90664.

Dear readers,

The National Bank of Ukraine has been involved in consistent efforts to introduce new technologies for the production of money, including commemorative coins. It has mastered the production of coins, using holograms, gilding, pad printing (color printing on metal), patinating, etc. Coins are produced at the National Bank of Ukraine Mint. In 2013, the Mint marked the 15th anniversary of commercial production of circulating, small and commemorative coins – important elements in settlements and payments. The Mint also produced souvenir products, as well as state honors and awards – essential attributes of statehood.

The National Bank of Ukraine made a significant contribution to marking the 1025th anniversary of the Christianization of Kyivan Rus by issuing gold, silver and German silver coins that commemorate the event. The coins immediately aroused the interest of collectors, history lovers and researchers.

In 2013, the National Bank of Ukraine also started producing coins dedicated to the 70th anniversary of the liberation of Ukraine from the Nazis. In particular, it issued into circulation coins that commemorate the liberation of Kharkiv, Donbas, Melitopol and Kyiv. These events are commemorated by coins that honor the heroic deeds of the soldiers involved in the liberation, so that they might be remembered in years to come. The production of these coins will continue in 2014.

As before, the National Bank of Ukraine produced coins to honor Ukraine's outstanding personalities and spiritual and historic treasures, as well as to commemorate the anniversaries of the establishment of Ukraine's cities and oblasts, important sporting events and high-level international sporting competitions. In 2014, it will also continue producing coins dedicated to Ukraine's oblasts.

The National Bank actively promoted Archangel Michael bullion coins on global markets. Last year, MDM (Germany) – the largest distributor of numismatic products in Europe – included the silver bullion Archangel Michael Coin with the “F15” privy mark (a set of the 15 world best bullion coins) in its international numismatic program.

The commemorative and bullion coins produced by the National Bank of Ukraine are much in demand among domestic and foreign collectors. The coins' great popularity is evidence of their high artistic level and unique nature. The numismatic and souvenir products of the National Bank of Ukraine meet the requirements of, and are liked by, the most demanding collectors and admirers of unique, high-quality products.

Banknotes and Coins of Ukraine is an invaluable guide to knowledge in this area. It is published in Ukrainian and English and contains a CD-ROM with the pictures and descriptions of all the commemorative coins issued by the National Bank of Ukraine since 1995.

Subscription index – 90664.

Банкноти гривні, що поповнили
готівково-грошовий обіг
у 2013 році

Hryvnia banknotes added
to the cash supply in 2013

БАНКНОТИ ГРИВНІ 2013 РОКУ ВИПУСКУ

HRYVNIA BANKNOTES ISSUED INTO CIRCULATION IN 2013

Упродовж 2013 року, як і в попередні п'ять років, нові зразки банкнот гривні в обіг не вводилися. Лише у межах планового випуску готівково-грошовий обіг України було поповнено з 1 червня банкнотою номіналом 5 гривень, з 1 вересня – банкнотами номіналами 10 і 50 гривень, а з 1 листопада 2013 року – банкнотою номіналом 200 гривень. Їх дизайн не відрізняється від дизайну банкнот гривні відповідних номіналів зразка 2003 та наступних років, окрім розміщеного на них підпису Голови Національного банку України Соркіна І. В. та зазначеного року випуску – 2013.

Випуск та введення в обіг банкнот гривні 2013 року виготовлення здійснено на підставі постанови Правління Національного банку України № 92 від 15 березня 2013 року з метою забезпечення готівково-грошового обігу, відповідно до статей 34 і 35 Закону України "Про Національний банк України" та у зв'язку з призначенням на посаду Голови Національного банку України Соркіна І.В.

In 2013, as in the five preceding years, no new-design banknotes were put into circulation. Banknotes were issued into circulation as scheduled. On 1 June 5 hryvnia notes were issued, on 1 September – 10 and 50 hryvnia notes, and on 1 November – 200 hryvnia notes. The design features of the banknotes are the same as those of the banknotes issued in 2003 and the years thereafter, differing only by the signature of Governor of the National Bank of Ukraine Ihor Sorkin and the issue year 2013.

In 2013, banknotes were produced and issued into circulation pursuant to NBU Board Resolution No. 92, dated March 15, 2013. This was done in order to replenish circulating banknotes under articles 34 and 35 of the Law On the National Bank of Ukraine and because Ihor Sorkin was appointed as governor of the National Bank of Ukraine.

5 ГРИВЕНЬ
5 HRYVNIAS

10 ГРИВЕНЬ
10 HRYVNIAS

50 ГРИВЕНЬ
50 HRYVNIAS

200 ГРИВЕНЬ
200 HRYVNIAS

Розмінні та обігові монети України
2013 року карбування

Small and circulation coins
of Ukraine minted in 2013

РОЗМІННІ МОНЕТИ УКРАЇНИ 2013 РОКУ КАРБУВАННЯ

SMALL COINS MINTED IN 2013

Упродовж 2013 року Банкнотно-монетним двором Національного банку України карбувалися розмінні монети номіналами 5, 10, 25 та 50 копійок. Для виготовлення останніх уперше було використано низьковуглецеву сталь із гальванічним покриттям. Досі для карбування розмінних монет номіналом 50 копійок використовувався сплав алюмінієвої бронзи. Основна передумова для зміни матеріалу монет – поєднання технологічного та економічного ефектів, а саме використання новітніх технологій під час виготовлення заготовок та карбування монет, а також зменшення їх собівартості завдяки відмові від використання кольорових металів (і сплавів), вартість яких на міжнародному ринку зростає. Використання нового матеріалу для виготовлення монет номіналом 50 копійок не впливає на термін їх обігу та захищеність від підробки.

Технічні параметри решти розмінних монет (див. таблиці) та дизайн монет номіналами 5, 10, 25 та 50 копійок (крім року виготовлення – 2013) не відрізняються від технічних параметрів та дизайну розмінних монет України попередніх років карбування.

In 2013, the Banknote Printing and Minting Works of the National Bank of Ukraine produced 5, 10, 25, and 50 kopyyka coins. For the first time, electroplated low-carbon steel was used for the production of 50 kopyyka coins. Before, such coins were made from aluminum bronze. The change was mostly driven by technological and economic reasons – the use of advanced technologies for the production of blanks and coins and cutting production costs by not using non-ferrous metals and alloys, the price of which is continually rising on global markets. The new coins will be as long-lived and counterfeit-proof as the old coins.

The specifications of the other coins (see Table) and the design features of the 5, 10, 25, and 50 kopyyka coins (apart from the 2013 issue year) are the same as those of the coins that were issued in previous years.

Технічні характеристики	Technical characteristics
Номінал / 5 копійок	Denomination / 5 kopyikas
Метал / Нержавіюча сталь	Metal / Stainless steel
Маса монети, г / 4.3 (±4.5%)	Weight, g / 4.3 (±4.5%)
Діаметр, мм / 24.0	Diameter, mm / 24.0
Товщина, мм / 1.5	Thickness, mm / 1.5
Гурт / Рифлений	Edge / Grooved

Технічні характеристики	Technical characteristics
Номінал / 25 копійок	Denomination / 25 kopyikas
Метал / Алюмінієва бронза	Metal / Aluminum bronze
Маса монети, г / 2.9 (±4.5%)	Weight, g / 2.9 (±4.5%)
Діаметр, мм / 20.8	Diameter, mm / 20.8
Товщина, мм / 1.35	Thickness, mm / 1.35
Гурт / Секторальне рифлення	Edge / Intermittently grooved

Технічні характеристики	Technical characteristics
Номінал / 10 копійок	Denomination / 10 kopyikas
Метал / Алюмінієва бронза	Metal / Aluminum bronze
Маса монети, г / 1.7 (±5%)	Weight, g / 1.7 (±5%)
Діаметр, мм / 16.3	Diameter, mm / 16.3
Товщина, мм / 1.25	Thickness, mm / 1.25
Гурт / Рифлений	Edge / Grooved

Технічні характеристики	Technical characteristics
Номінал / 50 копійок	Denomination / 50 kopyikas
Метал / Основа – низьковуглецева сталь, гальванічне покриття – латунь Cu70Zn30, товщина покриття 25–30 мкм	Base material – low-carbon steel, electroplating – brass (Cu70Zn30) 25–30 um thick
Маса монети, г / 4.2	Weight, g / 4.2
Діаметр, мм / 23.0	Diameter, mm / 23.0
Товщина, мм / 1.55	Thickness, mm / 1.55
Гурт / Секторальне рифлення	Edge / Intermittently grooved

Усі розмінні монети 2013 року карбування виготовлено на Банкнотно-монетному дворі Національного банку України. Вони є дійсними платіжними засобами України та обов'язкові до приймання за їх номінальною вартістю без будь-яких обмежень до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.

All the coins issued into circulation in 2013 were struck at the Banknote Printing and Minting Works of the National Bank of Ukraine. They are a legal tender of Ukraine and shall be unconditionally accepted at their face value for all payments, entries into settlement accounts, deposits, letters of credit and transfers.

Інвестиційні монети України

Investment (bullion) coins of Ukraine

ІНВЕСТИЦІЙНІ МОНЕТИ УКРАЇНИ – НАДІЙНИЙ ЗАСІБ ЗАОЩАДЖЕННЯ КОШТІВ UKRAINIAN BULLION COINS ARE A RELIABLE STORE OF VALUE

У 2013 році Національний банк України продовжив карбування інвестиційних монет “Архистратиг Михаїл”, що були введені в обіг у 2011 та 2012 роках.

Інвестиційні монети України – це особлива група сучасної монетної продукції, що є засобом платежу, який вводиться в обіг в установленому порядку, і одночасно відноситься до категорії банківських металів, операції з якими регулюються відповідними нормативними актами. Монети цієї групи виробляються із золота або срібла, доведеного до найвищого пробу (999.9) відповідно до світових стандартів.

Інвестиційні монети – безпечний і зручний засіб заощаджень, яким користується населення багатьох країн світу, популярність інвестиційних монет вельми висока, про що свідчать обсяги їх продажу провідними виробниками.

Національний банк випустив зручний банківський продукт – інвестиційні монети України для широких верств населення з різним цінним діапазоном і високим рівнем захисту – технічні характеристики монет чітко визначені, вони легко ідентифікуються (вага, діаметр, товщина, оформлення гурта, відмітки на монеті) тощо.

Ціна продажу інвестиційних монет встановлюється щоденно, вона залежить від офіційних курсів банківських металів, з урахуванням маси інвестиційної монети, збільшеної на розмір надбавки, яка покриває витрати на їх виготовлення.

Привабливість інвестиційних монет полягає в максимальному наближенні ціни до вартості дорогоцінного металу в монеті, а також у високій ліквідності, оскільки розроблено механізм їх зворотного викупу. Власник у будь-який час має змогу продати і купити інвестиційні монети, що реалізуються територіально-

In 2013, the National Bank of Ukraine continued to mint the Archangel Michael bullion coin series, which was launched in 2011 and 2012.

Ukrainian bullion coins constitute a special group of modern coins. They are legal tender and are put into circulation according to the established procedure. They also meet the definition of banking metals, and transactions with them are governed by applicable laws and regulations. These coins are available in gold and silver, which have been refined to meet the highest international purity standards (with a purity of 999.9).

People all around the world keep bullion coins – a safe and convenient store of value. Global sales volumes of such coins are evidence of their popularity.

The National Bank of Ukraine has launched a convenient banking product – Ukrainian bullion coins. The coins are targeted at various strata of society, are available at various prices and have a high protection level. The coins have clearly defined and easily identifiable technical characteristics, such as weight, diameter, thickness, edge, markings, etc.

The price of bullion coins is set daily on the basis of the official price of banking metals, taking into account the coin's weight and an additional charge to cover production costs.

The close proximity of the coins' price to the value of the precious metal from which they are made makes them very attractive. The high liquidity of the coins through the acting repurchase mechanism is another reason they are attractive. Coin owners can sell or purchase bullion coins at any time through the NBU regional branches and authorized banks.

The prices are updated daily, and are available on

ми управліннями Національного банку та уповноваженими банками.

Ціни оновлюються щоденно в розділі “Інвестиційні монети та дорогоцінні метали” Офіційного інтернет-представництва Національного банку України. Зважаючи на коливання цін на дорогоцінні метали на світовому ринку, найвигіднішим є вкладення коштів шляхом придбання інвестиційних монет на довготривалий термін.

Інвестиційні монети України користуються високим попитом не лише в Україні, а й за межами нашої держави – вони представлені у міжнародній нумізматичній програмі “15 кращих монет світу”, в якій срібна монета “Архістратиг Михаїл” з логотипом “F15” розміщена поряд із такими всесвітньо відомими інвестиційними монетами, як “Кленовий лист” (Канада), “Британія” (Великобританія), “Кукабара” (Австралія), “Віденська філармонія” (Австрія), “Свобода” (Мексика), “Срібний орел” (США).

the NBU official website under “Bullion coins and precious metals”. In view of global precious metal price movements, it is worthwhile to invest in bullion coins for longer terms.

Ukrainian bullion coins enjoy popularity not only in Ukraine but also abroad. Together with such world famous bullion coins as the Canadian Maple Leaf, British Britannia, Australian Kookaburra, Austrian Vienna Philharmonic, Mexican Libertad and American Silver Eagle, the Silver Archangel Michael Coin with the “F15” privy mark was included in The Fabulous 15 coin set.

*Срібна інвестиційна монета “Архістратиг Михаїл” серед 15 кращих монет світу.
Silver Archangel Michael Coin among the 15 best coins of the world.*

ПУНКТИ ПРОДАЖУ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ТА ПАМ'ЯТНИХ МОНЕТ УКРАЇНИ

OUTLETS SELLING COMMEMORATIVE AND INVESTMENT COINS OF UKRAINE

Купити і продати інвестиційні монети України всіх номіналів, придбати введені в обіг пам'ятні монети можна в територіальних управліннях Національного банку України:

- Головне управління НБУ по м. Києву і Київській області – 04070, м. Київ, Контрактова пл., 2-б;
- Головне управління НБУ в Автономній Республіці Крим – 95000, м. Сімферополь, вул. Горького, 4;
- Управління НБУ у Вінницькій області – 21100, м. Вінниця, вул. Соборна, 36;
- Управління НБУ у Волинській області – 43000, м. Луцьк, вул. Градний Узвіз, 4;
- Управління НБУ в Дніпропетровській області – 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, 13;
- Управління НБУ в Донецькій області – 83015, м. Донецьк, просп. Миру, 8-а;
- Управління НБУ в Житомирській області – 10014, м. Житомир, вул. Б.Лятошинського, 5;
- Управління НБУ в Закарпатській області – 88000, м. Ужгород, пл. Пушкіна, 1;
- Управління НБУ в Запорізькій області – 69063, м. Запоріжжя, вул. Дзержинського, 23;
- Управління НБУ в Івано-Франківській області – 76004, м. Івано-Франківськ, вул. Грушевського, 32;
- Управління НБУ в Кіровоградській області – 25006, м. Кіровоград, вул. К.Маркса, 33;
- Управління НБУ в Луганській області – 91053, м. Луганськ, вул. Радянська, 83;
- Управління НБУ у Львівській області – 79000, м. Львів, вул. Коперника, 4;
- Управління НБУ в Миколаївській області – 54001, м. Миколаїв, вул. Фалеевська, 14;
- Управління НБУ в Одеській області – 65026, м. Одеса, вул. Ришельєвська, 8;
- Управління НБУ в Полтавській області – 36014, м. Полтава, вул. Жовтнева, 17;
- Управління НБУ в Рівненській області – 33028, м. Рівне, вул. С.Петлюри, 10;
- Управління НБУ в Сумській області – 40000, м. Суми, вул. Кірова, 21;
- Управління НБУ в Тернопільській області – 46000, м. Тернопіль, вул. Грушевського, 6;
- Управління НБУ в Харківській області – 61057, м. Харків, пл. Театральна, 1;
- Управління НБУ в Херсонській області – 73000, м. Херсон, вул. Перекопська, 5;
- Управління НБУ у Хмельницькій області – 29000, м. Хмельницький, вул. Володимирська, 91;
- Управління НБУ в Черкаській області – 18002, м. Черкаси, вул. О.Дашковича, 23;
- Управління НБУ в Чернівецькій області – 58002, м. Чернівці, Центральна площа, 3;
- Управління НБУ в Чернігівській області – 14000, м. Чернігів, вул. Кирпоноса, 16;

а також в уповноважених банках та офіційних дистриб'юторів НБУ. Актуальну інформацію про них розміщено на сторінках Офіційного інтернет-представництва Національного банку України за адресою: www.bank.gov.ua

The following regional branches of the National Bank of Ukraine sell commemorative coins and sell and buy investment coins of all denominations:

- NBU main regional branch in Kyiv and Kyiv Oblast: 2b Kontraktova Sq., Kyiv, 04070;
- NBU main regional branch in the Autonomous Republic of Crimea: 4 Horkoho St., Simferopol, 95000;
- NBU regional branch in Vinnytsia Oblast: 36 Soborna St., Vinnytsia, 21100;
- NBU regional branch in Volyn Oblast: 4 Gradnyi Uzviz St., Lutsk, 43000;
- NBU regional branch in Dnipropetrovsk Oblast: 13 Lenina St., Dnipropetrovsk, 49000;
- NBU regional branch in Donetsk Oblast: 8a Myru Av., Donetsk, 83015;
- NBU regional branch in Zhytomyr Oblast: 5 Liatoshynskoho St., Zhytomyr, 10014;
- NBU regional branch in Zakarpattia Oblast: 1 Pushkina St., Uzhhorod, 88000;
- NBU regional branch in Zaporizhia Oblast: 23 Dzerzhynskoho St., Zaporizhia, 69063;
- NBU regional branch in Ivano-Frankivsk Oblast: 32 Hrushevskoho St., Ivano-Frankivsk, 76004;
- NBU regional branch in Kirovohrad Oblast: 33 K. Marksa St., Kirovohrad, 25006;
- NBU regional branch in Luhansk Oblast: 83 Radianska St., Luhansk, 91053;
- NBU regional branch in Lviv Oblast: 4 Kopernyka St., Lviv, 79000;
- NBU regional branch in Mykolaiv Oblast: 14 Faleievska St., Mykolaiv, 54001;
- NBU regional branch in Odesa Oblast: 8 Ryshelievska St., Odesa, 65026;
- NBU regional branch in Poltava Oblast: 17 Zhovtneva St., Poltava, 36014;
- NBU regional branch in Rivne Oblast: 10 Petliury St., Rivne, 33028;
- NBU regional branch in Sumy Oblast: 21 Kirova St., Sumy, 40000;
- NBU regional branch in Ternopil Oblast: 6 Hrushevskoho St., Ternopil, 46000;
- NBU regional branch in Kharkiv Oblast: 1 Teatralna Sq., Kharkiv, 61057;
- NBU regional branch in Kherson Oblast: 5 Perekopska St., Kherson, 73000;
- NBU regional branch in Khmelnytskyi Oblast: 91 Volodymyrska St., Khmelnytskyi, 29000;
- NBU regional branch in Cherkasy Oblast: 23 O. Dashkovicha St., Cherkasy, 18002;
- NBU regional branch in Chernivtsi Oblast: 3 Central Sq., Chernivtsi, 58002;
- NBU regional branch in Chernihiv Oblast: 16 Kyrponosa St., Chernihiv, 14000;

as well as authorized banks and the National Bank of Ukraine official distributors listed on the NBU website www.bank.gov.ua

Пам'ятні монети, введені в обіг
Національним банком України в 2013 році

Commemorative coins issued into circulation
by the National Bank of Ukraine in 2013

Усі пам'ятні монети гривневих номіналів відкарбовано на Банкнотно-монетному дворі Національного банку України. Монети є дійсними платіжними засобами України та обов'язкові до приймання за їх номінальною вартістю без будь-яких обмежень до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.

All commemorative coins have been struck at the Banknote Printing and Minting Works of the National Bank of Ukraine.
The coins are legal tender in Ukraine and shall be unconditionally accepted at their face value for all payments,
entries into settlement accounts, deposits, letters of credit and transfers.

Спорт
Sports

Області України
Oblasts of Ukraine

Флора і фауна
України
Flora and Fauna
of Ukraine

Пам'ятки архітектури
України
Architectural Monuments
of Ukraine

Морська історія
України
Maritime History
of Ukraine

Духовні скарби
України
Spiritual Treasures
of Ukraine

Вищі навчальні
заклади України
Higher Education
Establishments
of Ukraine

Видатні
особистості
України
Outstanding
Personalities
of Ukraine

Стародавні міста
України
Ancient Cities
of Ukraine

Інші монети
Other Coins

Східний календар
Chinese Calendar

Перемога у Великій
Вітчизняній війні
Victory in the Great
Patriotic War

ВОЛОДИМИР ВЕРНАДСЬКИЙ

VOLODYMYR VERNADSKY

Пам'ятна монета, присвячена 150-річчю від дня народження всесвітньо відомого вченого-природознавця, мінералога, кристалографа, основоположника геохімії, біогеохімії та радіогеології, мислителя, філософа, першого президента Української академії наук та засновника першої наукової бібліотеки в Україні Володимира Вернадського.

The coin is dedicated to the 150th anniversary of the birth of Volodymyr Ivanovych Vernadsky, a world-famous scientist in the area of natural history, mineralogist, crystallographer, the founder of geochemistry, biogeochemistry and radiogeology, a thinker, philosopher, the first president of the Ukrainian Academy of Sciences and founder of the first research library in Ukraine.

Технічні характеристики

Номінал / 5 гривень

Метал / Срібло 925 проби

Маса монети, г¹ / 15.55 (1/2 унції)

Діаметр, мм / 33.0

Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед

Гурт / Гладкий із заглибленими написами*

Тираж, шт. / 5 000

Technical characteristics

Face value / 5 hryvnias

Metal / Ag 925

Weight, g¹ / 15.55 (1/2 ounce)

Diameter, mm / 33.0

Quality / Special uncirculated

Edge / Smooth with incised inscriptions*

Mintage, pcs / 5 000

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – Ag 925, масу дорогоцінного металу в чистоті – 15.55; на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

* Edge of the coin – smooth with incised inscriptions: Ag 925 (metal and fineness), 15.55 (weight in fineness), NBU Mint mark.

Монету введено в обіг 25 лютого 2013 року.

Put into circulation on February 25, 2013.

Художники – Олександр Кузьмін, Марія Скоблікова (аверс); Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук (реверс).
Скульптори – Анатолій Дем'яненко, Володимир Атаманчук.

Designers: obverse: Oleksandr Kuzmin, Mariia Skoblikova; reverse: Volodymyr Taran, Oleksandr Kharuk, Serhii Kharuk.
Engravers: Anatolii Demianenko, Volodymyr Atamanchuk.

На аверсі розміщено: вгорі малий Державний Герб України та напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**; у центрі композиція, елементи якої відображають світосприйняття вченого: земна куля, кристалічна решітка кремнію, фігура людини та спалах світла за нею, що символізує зародження нового життя; внизу номінал – **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ**, ліворуч рік карбування монети – **2013**.

На реверсі зображено: на передньому плані праворуч портрет Володимира Івановича Вернадського, ліворуч угорі – земну кулю, під якою по колу вислів ученого – **“ЦАРСТВО МОЇХ ІДЕЙ ПОПЕРЕДУ”** та роки життя **1863 / 1945**; унизу напис – **В.І. ВЕРНАДСЬКИЙ**.

Obverse: above there is the Small Coat of Arms of Ukraine with the semicircular legend **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine); in the centre there is a composition whose constituents mirror the scientist's view of life: the terrestrial globe, crystal lattice of silicon, human figurine and burst of light symbolizing the new life birth; below there are the coin face value **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ** (five hryvnias) and issue year indication **2013**.

Reverse: in the foreground to the right there is a portrait of Volodymyr Ivanovych Vernadsky; to the left above there is depicted the terrestrial globe with the scholar's dictum **“ЦАРСТВО МОЇХ ІДЕЙ ПОПЕРЕДУ”** (The realm of my ideas is yet to come) and his years of life **1863 / 1945** thereunder; below there is the inscription **В.І. ВЕРНАДСЬКИЙ** (V.I.Vernadsky).

¹ Тут і далі щодо монет із дорогоцінних металів зазначається маса цих металів у чистоті в грамах.

¹ Hereinafter for the coins made of precious metals weight is specified in fineness.

НЕСТОР МАХНО

NESTOR MAKHNO

Пам'ятна монета, присвячена ватажку селянського повстанського руху на півдні України – Нестору Івановичу Махну, який уособлює тип народного героя, народженого вибухом революційної стихії. Його організаторські та військові здібності неzapеречні, відпрацьована ним тактика повстансько-партизанської боротьби стала предметом дослідження військової науки.

The commemorative coin is dedicated to Nestor Ivanovych Makhno, the leader of peasant insurrectional movement in the south of Ukraine, personifying a type of the popular hero engendered by the throes of revolution. His talent for organization and military abilities do not admit of doubt, the tactics of insurrectional guerrilla warfare elaborated by him have become a subject of the science of warfare research.

Технічні характеристики

Номінал / 2 гривні

Метал / Нейзильбер

Маса монети, г / 12.8

Діаметр, мм / 31.0

Категорія якості карбування /
Спеціальний анциркулейтед

Гурт / Рифлений

Тираж, шт. / 30 000

Technical characteristics

Face value / 2 hryvnias

Metal / German silver

Weight, g / 12.8

Diameter, mm / 31.0

Quality / Special
uncirculated

Edge / Grooved

Mintage, pcs / 30 000

Монету введено в обіг 25 жовтня 2013 року.

Put into circulation on October 25, 2013.

Художники – Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук (аверс); Наталія Фандікова (реверс).
Скульптори – Володимир Дем'яненко, Анатолій Дем'яненко.

Designers: obverse: Volodymyr Taran, Oleksandr Kharuk, Serhii Kharuk; reverse: Nataliia Fandikova.
Engravers: Volodymyr Demianenko, Anatolii Demianenko.

На аверсі розміщено: вгорі малий Державний Герб України, під яким рік карбування монети – 2013, напис півколом – НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ, у центрі рельєфне зображення тачанки та дзеркальне – коней, унизу номінал – 2 ГРИВНІ та логотип Монетного двору Національного банку України (ліворуч).

На реверсі зображено портрет Нестора Махна (ліворуч); колосся, між яким написи – ЗЕМЛЯ / ВОЛЯ / НАРОДНА / ВЛАДА (праворуч); вертикально розміщено напис – НЕСТОР МАХНО, ліворуч від якого внизу роки життя – 1888 / 1934.

Obverse: above there is the Small Coat of Arms of Ukraine with the semicircular inscription НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ (National Bank of Ukraine) and the coin issue year indication 2013 thereunder; in the centre there are the images of tachanka (horse-drawn machine gun platform) in relief and horses (dark in colour); thereunder are the coin face value 2 ГРИВНІ (2 hryvnias) and the National Bank of Ukraine Mint mark (to the left).

Reverse: bears a portrait of Nestor Makhno (to the left) and wheatears with the inscriptions between them ЗЕМЛЯ / ВОЛЯ / НАРОДНА / ВЛАДА (land / liberty / people's / power) (to the right); in between there is the vertical inscription НЕСТОР МАХНО (Nestor Makhno) with indication of the years of his life 1888 / 1934 to the left thereof.

ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА

OLHA KOBYLIANSKA

Пам'ятна монета, присвячена 150-річчю від дня народження Ольги Кобилянської – відомої української письменниці, однієї з найосвіченіших жінок свого часу, яка боролася за права представниць прекрасної статі та своїми творами, за словами Дмитра Павличка, "створила цілу енциклопедію жіночої душі". Кобилянська Ольга Юліанівна – яскрава постать в українській прозі, письменниця-психолог, митець лірико-романтичного складу, художня спадщина якої збагатила духовну скарбницю нашого народу.

The commemorative coin is dedicated to the 150th anniversary of birth of a renowned Ukrainian authoress, one of the most educated women of the 19th century who fought for the women's rights and, by means of her works, according to Dmytro Pavlychko's statement, "created an entire encyclopedia of the feminine soul". Olha Yulianivna Kobylanska is an impressive figure in the Ukrainian prose, astute psychologic writer, artist of a lyrically romantic turn of mind whose artistic legacy has enriched the spiritual treasury of our people.

Технічні характеристики

Технічні характеристики	Technical characteristics
Номінал / 2 гривні	Face value / 2 hryvnias
Метал / Нейзильбер	Metal / German silver
Маса монети, г / 12.8	Weight, g / 12.8
Діаметр, мм / 31.0	Diameter, mm / 31.0
Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед	Quality / Special uncirculated
Гурт / Рифлений	Edge / Grooved
Тираж, шт. / 20 000	Mintage, pcs / 20 000

Technical characteristics

Монету введено в обіг 25 жовтня 2013 року.

Put into circulation on October 25, 2013.

Художник і скульптор – Святослав Іваненко.
Designer and engraver – Sviatoslav Ivanenko.

На аверсі розміщено: вгорі напис півколом – НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ, під яким малий Державний герб України та логотип Монетного двору Національного банку України; ліворуч – фрагмент листа Ольги Кобилянської до Лесі Українки, на тлі якого зображено чорнильницю та перо; внизу написи – 2 ГРИВНІ / 2013.

На реверсі на тлі фрагмента листа Ольги Кобилянської до Лесі Українки (ліворуч) зображено портрет письменниці та роки її життя – 1863 / 1942; вгорі – напис півколом: ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА.

Obverse: above there is the semicircular inscription НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ (National Bank of Ukraine) with the Small Coat of Arms of Ukraine and the National Bank of Ukraine Mint mark thereunder; to the left there is represented a fragment of Olha Kobylanska's letter to Lesya Ukrainka against the background whereof there are depicted an inkpot and a pen; below there is the legend 2 ГРИВНІ / 2013 (2 hryvnias / 2013).

Reverse: against the background of the fragment of Olha Kobylanska's letter to Lesya Ukrainka (to the left) there is a portrait of the penwoman with indication of the years of her life 1863 / 1942; above there is the semicircular inscription ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА (Olha Kobylanska).

БОРИС ГРІНЧЕНКО

BORYS HRINCHENKO

Пам'ятна монета, присвячена 150-річчю від дня народження поета і прозаїка, перекладача і літературного критика, автора фундаментальних етнографічних, мовознавчих, літературознавчих та педагогічних праць, історичних нарисів, перших підручників з української мови й літератури, укладача чотиритомного тлумачного словника української мови, одного з організаторів і керівників товариства "Просвіта" – Бориса Дмитровича Грінченка.

The commemorative coin is dedicated to the 150th anniversary of birth of Borys Dmytrovych Hrinchenko, a poet and prose writer, translator and literary critic, the author of basic research works in ethnography, linguistics, study of literature and pedagogy, historical sketches, first textbooks of Ukrainian language and literature, compiler of the explanatory dictionary of Ukrainian language in 4 volumes, one of the organizers and leaders of the Prosvita Society.

Технічні характеристики

Номінал / 2 гривні

Метал / Нейзильбер

Маса монети, г / 12.8

Діаметр, мм / 31.0

Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед

Гурт / Рифлений

Тираж, шт. / 20 000

Technical characteristics

Face value / 2 hryvnias

Metal / German silver

Weight, g / 12.8

Diameter, mm / 31.0

Quality / Special uncirculated

Edge / Grooved

Mintage, pcs / 20 000

Монету введено в обіг 22 листопада 2013 року.

Put into circulation on November 22, 2013.

Художник – Наталія Фандікова.

Скульптори – Володимир Дем'яненко, Володимир Атаманчук.

Designer – Nataliia Fandikova.

Engravers: Volodymyr Demianenko, Volodymyr Atamanchuk.

На аверсі розміщено: вгорі малий Державний Герб України та напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**; у центрі – зображення книги, прикрашеної квітковим орнаментом, на сторінках якої – вислів письменника: **...УКРАЇНА. В ЦЬОМУ СЛОВІ ДЛЯ МЕНЕ ВСЕ.**, а також зображено перо; внизу номінал – **2 ГРИВНІ**, рік карбування монети – **2013** (праворуч) та логотип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі зображено портрет Бориса Грінченка, ліворуч і праворуч від якого у квітковому орнаменті роки життя – **1863, 1910**; унизу напис – **БОРИС ГРІНЧЕНКО**.

Obverse: above there is the Small Coat of Arms of Ukraine with the semicircular inscription **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine); in the centre there is a book image decorated with flower ornament; on the book pages there are the writer's statement **...UKRAINE. IN THIS WORD FOR ME EVERYTHING.** and a pen; below there are the coin face value **2 ГРИВНІ** (2 hryvnias), coin issue year indication **2013** (to the right) and the mark of the National Bank of Ukraine Mint.

Reverse: there is a portrait of Borys Hrinchenko, to the left and right of which within the flower ornament there are indicated the years of his life **1863** and **1910**; below there is the inscription **БОРИС ГРІНЧЕНКО** (Borys Hrinchenko).

МИКОЛА АМОСОВ

MYKOLA AMOSOV

Пам'ятна монета, присвячена легенді світової науки, видатному вченому в галузі медицини та біокібернетики, громадському діячеві, академіку Національної академії наук та Академії медичних наук України, засновнику і директорові Інституту серцево-судинної хірургії – Миколі Михайловичу Амосову.

The coin is dedicated to Mykola Mykhailovych Amosov, a legend of the world science, distinguished scholar in the area of medicine and biocybernetics, public figure, Academician of the National Academy of Sciences and Academy of Medical Sciences of Ukraine, the founder and director of the Institute of Cardiovascular Surgery.

Технічні характеристики

Номінал / 5 гривень

Метал / Срібло 925 проби

Маса монети, г / 15.55 (1/2 унції)

Діаметр, мм / 33.0

Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед

Гурт / Гладкий із заглибленими написами*

Тираж, шт. / 5 000

Technical characteristics

Face value / 5 hryvnias

Metal / Ag 925

Weight, g / 15.55 (1/2 ounce)

Diameter, mm / 33.0

Quality / Special uncirculated

Edge / Smooth with incised inscriptions*

Mintage, pcs / 5 000

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – Ag 925, масу дорогоцінного металу в чистоті – 15.55; на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

* Edge of the coin – smooth with incised inscriptions: Ag 925 (metal and fineness), 15.55 (weight in fineness), NBU Mint mark.

Монету введено в обіг 26 листопада 2013 року.

Put into circulation on November 26, 2013.

Художники – Наталія Фандікова (аверс); Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук (реверс).

Скульптори – Святослав Іваненко, Роман Чайковський.

Designers: obverse: Nataliia Fandikova; reverse: Volodymyr Taran, Oleksandr Kharuk, Serhii Kharuk.

Engravers: Sviatoslav Ivanenko, Roman Chaikovskiy.

На аверсі розміщено: вгорі малий Державний Герб України та напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**; по колу стилізоване зображення електрокардіограми, у центрі якого – серце; праворуч – рік карбування монети **2013** та внизу півколом номінал – **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ**.

На реверсі зображено портрет Миколи Амосова, вгорі розміщено напис – **МИКОЛА АМОСОВ**; ліворуч роки життя – **1913 / 2002**.

Obverse: above there is the Small Coat of Arms of Ukraine with the semicircular inscription **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine); in the centre there is depicted the heart surrounded by a conventionalized image of the electrocardiogram; to the right there is the coin issue year indication **2013** and below – the semicircular face value **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ** (five hryvnias).

Reverse: bears Mykola Amosov's portrait; above there is the inscription **МИКОЛА АМОСОВ** (Mykola Amosov), to the left – years of his life **1913 / 2002**.

Спорт
Sports

Області України
Oblasts of Ukraine

Стародавні міста
України
Ancient Cities
of Ukraine

Флора і фауна
України
Flora and Fauna
of Ukraine

Пам'ятки архітектури
України
Architectural Monuments
of Ukraine

Морська історія
України
Maritime History
of Ukraine

Духовні скарби
України
Spiritual Treasures
of Ukraine

Вищі навчальні
заклади України
Higher Education
Establishments
of Ukraine

Видатні особистості
України
Outstanding
Personalities
of Ukraine

Інші монети
Other Coins

Східний календар
Chinese Calendar

Перемога у Великій
Вітчизняній війні
Victory in the Great
Patriotic War

100 РОКІВ НАЦІОНАЛЬНІЙ МУЗИЧНІЙ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ ІМЕНІ П. І. ЧАЙКОВСЬКОГО 100 YEARS OF P.I.TCHAIKOVSKY NATIONAL MUSIC ACADEMY OF UKRAINE

Пам'ятні монети, присвячені одному з провідних музичних навчальних закладів не лише в Україні, а й у світі, – Національній музичній академії України імені П.І.Чайковського – правонаступниці Київської державної консерваторії, у якій свого часу навчалось багато нині видатних митців вітчизняної та світової культури.

The commemorative coins are dedicated to the centenary of P.I.Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine being a leading centre of the music education not only in Ukraine, but also worldwide. The Academy being the successor of P.I.Tchaikovsky Kyiv State Conservatory has trained many outstanding masters of the national and world culture.

Технічні характеристики	Technical characteristics
Номінал / 5 гривень	Face value / 5 hryvnias
Метал / Срібло 925 проби	Metal / Ag 925
Маса монети, г / 15.55 (1/2 унції)	Weight, g / 15.55 (1/2 ounce)
Діаметр, мм / 33.0	Diameter, mm / 33.0
Категорія якості карбування / Пруф	Quality / Proof
Гурт / Гладкий із заглибленими написами*	Edge / Smooth with incised inscriptions*
Тираж, шт. / 3 000	Mintage, pcs / 3 000

Технічні характеристики	Technical characteristics
Номінал / 2 гривні	Face value / 2 hryvnias
Метал / Нейзильбер	Metal / German silver
Маса монети, г / 12.8	Weight, g / 12.8
Діаметр, мм / 31.0	Diameter, mm / 31.0
Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед	Quality / Special uncirculated
Гурт / Рифлений	Edge / Grooved
Тираж, шт. / 20 000	Mintage, pcs / 20 000

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – Ag 925, масу дорогоцінного металу в чистоті – 15.55; на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

* Edge of the coin – smooth with incised inscriptions: Ag 925 (metal and fineness), 15.55 (weight in fineness), NBU Mint mark.

Монети введено в обіг 1 листопада 2013 року.
Put into circulation on November 1, 2013.

Художник і скульптор – Роман Чайковський.
Designer and engraver – Roman Chaikovskiy.

На аверсі обох монет розміщено: вгорі малий Державний Герб України, напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**; на тлі стилізованої композиції з рояля, скрипкового ключа і нотного стану зображено портрет П. І. Чайковського, під яким номінал: на монеті зі срібла – **5 ГРИВЕНЬ**, на монеті з нейзильберу – **2 ГРИВНІ** та логотип Монетного двору Національного банку України; внизу – рік карбування **2013**.

На реверсі обох монет на дзеркальному тлі зображено будівлю оперної студії Національної музичної академії України, під якою розміщено напис – **100 / РОКІВ** та лаврова гілка; напис по колу – **НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ ІМЕНІ П. І. ЧАЙКОВСЬКОГО**.

Obverse: above there are the Small Coat of Arms of Ukraine and the semicircular inscription **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine); against the background of the conventionalized composition representing a grand piano, treble clef and staff there is P.I.Tchaikovsky's portrait; thereunder is the coin face value: **5 ГРИВЕНЬ** (5 hryvnias) on the silver coin or **2 ГРИВНІ** (2 hryvnias) on the German silver one; on the latter coin there is the mark of the National Bank of Ukraine Mint; below there is the coin issue year indication **2013**.

Reverse: against the mirror-finished background there is depicted the building of the Opera Studio of the National Music Academy of Ukraine with the legend **100 / РОКІВ** (100 years) and a laurel branch thereunder; there is also the circumscription **НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ ІМЕНІ П.І.ЧАЙКОВСЬКОГО** (National Music Academy of Ukraine named after P.I.Tchaikovsky).

Спорт
Sports

Області України
Oblasts of Ukraine

Стародавні міста
України
Ancient Cities
of Ukraine

Видатні особистості
України
Outstanding
Personalities
of Ukraine

Флора і фауна
України
Flora and Fauna
of Ukraine

Пам'ятки архітектури
України
Architectural Monuments
of Ukraine

Морська історія
України
Maritime History
of Ukraine

Духовні скарби
України
Spiritual Treasures
of Ukraine

Вищі навчальні
заклади України
Higher Education
Establishments
of Ukraine

Інші монети
Other Coins

Східний календар
Chinese Calendar

Перемога у Великій
Вітчизняній війні
Victory in the Great
Patriotic War

1000-ЛІТТЯ ЛЯДІВСЬКОГО МОНАСТИРЯ

1000 YEARS OF THE LIADOVA CAVE MONASTERY

Пам'ятна монета, присвячена 1000-літтю з часу заснування Лядівського Свято-Усікновенського скельного монастиря Антонієм Печерським. Це один із найдавніших православних монастирів, який також називають Подільським Афоном.

Монастир розташований на лівому березі Дністра біля села Лядова, околиці якого належать до унікальних природних об'єктів Середнього Подністров'я.

The coin has been struck to commemorate the millennium of the Liadova Cave Monastery of Beheading of St. John the Baptist founded by Anthony of the Caves. It is one of the oldest orthodox monasteries and is often called Podolian Athos. The monastery lies on the left bank of the Dniester River near the village of Liadova, which is surrounded by unique natural sites in the middle reaches of the Dniester.

Технічні характеристики

Номинал / 20 гривень

Метал / Срібло 925 проби

Маса монети, г / 62.2 (2 унції)

Діаметр, мм / 50.0

Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед

Гурт / Гладкий із заглибленими написами*

Тираж, шт. / 3 000

Technical characteristics

Face value / 20 hryvnias

Metal / Ag 925

Weight, g / 62.2 (2 ounces)

Diameter, mm / 50.0

Quality / Special uncirculated

Edge / Smooth with incised inscriptions*

Mintage, pcs / 3 000

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – Ag 925, масу дорогоцінного металу в чистоті – 62.2; на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

* Edge of the coin – smooth with incised inscriptions: Ag 925 (metal and fineness), 62.2 (weight in fineness), NBU Mint mark.

Монету введено в обіг 17 квітня 2013 року.

Put into circulation on April 17, 2013.

Художник – Микола Кочубей. Скульптори – Роман Чайковський, Володимир Дем'яненко.

Designer – Mykola Kochubei. Engravers: Roman Chaikovskiy, Volodymyr Demianenko.

На аверсі розміщено: вгорі напис півколом НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ, праворуч – малий Державний Герб України, стилізовану композицію, в центрі якої – Антоній Печерський на тлі скель, що нагадують крила, внизу – давньоруський орнамент і напис півколом ДВАДЦЯТЬ ГРИВЕНЬ, праворуч – рік карбування монети 2013.

На реверсі зображено: стилізований фрагмент скельного монастиря, хресний хід монахів і прочан, Голуба (вгорі ліворуч) і промені, що є символом Святого Духа, а також написи: 1000 / ЛІТТЯ (вгорі), ЛЯДІВСЬКИЙ СВЯТО-УСІКНОВЕНСЬКИЙ СКЕЛЬНИЙ МОНАСТІР (по колу).

Obverse: above, there is the semicircular legend НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ (National Bank of Ukraine); to the right, there is the Small National Coat of Arms of Ukraine, the coin's issue year 2013, and a stylized composition with Antony of the Caves in the center, against the background of wing-like cliffs; beneath, there is an Old Rus ornament and the semicircular legend ДВАДЦЯТЬ ГРИВЕНЬ (twenty hryvnias).

Reverse: there is a composition consisting of a stylized fragment of the Cave Monastery, a cross procession of monks and pilgrims, a pigeon (to the left, above), and rays symbolizing the Holy Spirit, as well as inscriptions: 1000 / ЛІТТЯ (1000 / years) above and the circular legend ЛЯДІВСЬКИЙ СВЯТО-УСІКНОВЕНСЬКИЙ СКЕЛЬНИЙ МОНАСТІР (Liadova Cave Monastery of Beheading of St. John the Baptist).

900 РОКІВ “ПОВІСТІ МИНУЛИХ ЛІТ” 900TH ANNIVERSARY OF THE TALE OF BYGONE YEARS

Пам'ятна монета, присвячена 900-річчю створення першого варіанта літопису “Повість минулих літ” – найвидатнішої пам'ятки літописання Київської Русі. Ця створена на початку XII ст. унікальна пам'ятка містить відомості про походження та розселення східних слов'ян, утворення Київської держави, її перших князів, висвітлює зміни династій, політичні та воєнні події і є скарбницею документів, переказів, легенд тощо.

The commemorative coin is dedicated to the 900th anniversary of compilation of the first edition of the chronicle Tale of Bygone Years (the Primary Chronicle), the most eminent monument of the Kyivan Rus annals. This unique monument of the Old Rus annals created in the beginning of the 12th century contains data on the origin and resettlements of East Slavonians, formation of the Kyiv power, its first princes, elucidates political, military and dynastic events, and is a treasury of documents, traditions, legends and so on.

Технічні характеристики

Номінал / 10 гривень

Метал / Срібло 925 проби

Маса монети, г / 31.1 (1 унція)

Діаметр, мм / 38.6

Категорія якості карбування / Пруф

Гурт / Гладкий із заглибленими написами*

Тираж, шт. / 3 000

Technical characteristics

Face value / 10 hryvnias

Metal / Ag 925

Weight, g / 31.1 (1 ounce)

Diameter, mm / 38.6

Quality / Proof

Edge / Smooth with incised inscriptions*

Mintage, pcs / 3 000

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – Ag 925, масу дорогоцінного металу в чистоті – 31.1; на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

* Edge of the coin – smooth with incised inscriptions: Ag 925 (metal and fineness), 31.1 (weight in fineness), NBU Mint mark.

Монету введено в обіг 20 грудня 2013 року.

Put into circulation on December 20, 2013.

Художники – Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.

Скульптори – Володимир Атаманчук, Анатолій Дем'яненко.

Designers: Volodymyr Taran, Oleksandr Kharuk, Serhii Kharuk.

Engravers: Volodymyr Atamanchuk, Anatolii Demianenko.

На аверсі розміщено: вгорі малий Державний Герб України та напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** на тлі стилізованої дерев'яної за будови давньоруського міста; у центрі зображено Хорива, Щека, Кия та сестру їхню Либідь, які, за переказами, заснували Київ; унизу зазначено номінал – **10 / ГРИВЕНЬ** та рік карбування монети – **2013**.

На реверсі розміщено стилізовану композицію батальної сцени, у центрі зображено Нестора-літописця, вгорі напис – **ПОВІСТЬ / МИНУЛИХ ЛІТ / XII СТ.**

Obverse: above, against the background of conventionalized wooden buildings of an Old Rus city, there is the Small Coat of Arms of Ukraine with the semi-circular inscription **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine); in the centre there are depicted Khoryv, Shchek, Kyi and their sister Lybid, who, according to the legends, were the founders of Kyiv; below there are the coin face value **10 / ГРИВЕНЬ** (10 / hryvnias) and issue year indication **2013**.

Reverse: bears a conventionalized composition of a battle scene with the image of Nestor the Chronicler in the middle; above there is the legend **ПОВІСТЬ / МИНУЛИХ ЛІТ / XII СТ.** (Tale / of Bygone Years / XII century).

*Компетентно
про головне!*

Вісник Національного банку України

- * Фаховість
- * Об'єктивність
- * Ґрунтовність
- * Актуальність
- * Свіжість думки
- * Точність

Адреса редакції:

03028, Київ-28, просп. Науки, 7
Тел./факси: (044) 524-96-25, 525-38-25
Тел.: (044) 527-39-44, 527-38-06, 524-39-69
E-mail: litvinova@bank.gov.ua
<http://www.bank.gov.ua>

*Щомісячний повнокольоровий
науково-практичний журнал.*

Виходить у комплекті з електронною версією додатка **“Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності”** на CD-диску.

Журнал для банківських працівників, науковців, економістів, управлінців, бухгалтерів, аудиторів, податківців, бізнесменів, правознавців, спеціалістів у галузі статистики, студентів навчальних закладів економічного профілю.

Передплатний індекс – 74132

Передплату приймають усі поштові відділення України та альтернативні регіональні організації:

ДП “Преса”, ТОВ “Фірма “Періодика”, ТОВ “НВП “Ідея”, ТОВ “Ноу-Хау”, ТОВ “ПА “Меркурій”, ТОВ “Передплатне агентство KSS”, ТОВ “Прес-центр Київ”, ТОВ “ЛАСКА”, ПП “ВКФ Пугачова і Ко”, ПП “Паращак О.Л.”, ТОВ “АС-Медіа”, ПП “Весь наш бізнес”, ТОВ “ДОНБАС ДЕ-ЮРЕ”

Спорт
Sports

Області України
Oblasts of Ukraine

Стародавні міста
України
Ancient Cities
of Ukraine

Перемога у Великій
Вітчизняній війні
Victory in the Great
Patriotic War

Видатні особистості
України
Outstanding
Personalities
of Ukraine

Флора і фауна
України
Flora and Fauna
of Ukraine

Пам'ятки архітектури
України
Architectural Monuments
of Ukraine

Морська історія
України
Maritime History
of Ukraine

Вищі навчальні
заклади України
Higher Education
Establishments
of Ukraine

Духовні скарби
України
Spiritual Treasures
of Ukraine

Інші монети
Other Coins

Східний календар
Chinese Calendar

ЛІНІЙНИЙ КОРАБЕЛЬ “СЛАВА КАТЕРИНИ” CATHERINE’S GLORY SHIP OF THE LINE

Пам’ятні монети, присвячені 230-річчю спуску на воду зі стапелів Херсонської адміралтейської верфі флагмана Чорноморського флоту – 66-гарматного лінійного корабля “Слава Катерини”. Херсонське адміралтейство було одним з основних центрів суднобудування Російської імперії з 1778 до 1827 року, з його стапелів зійшли 34 лінійних кораблі та 16 фрегатів.

The commemorative coins are dedicated to the 230th anniversary of launch of the 66-gun ship of the line “Catherine’s Glory”, the flagship of the Black Sea Fleet, at the Kherson Admiralty Shipyard. The Kherson Admiralty was in 1778–1827 one of the most important centers of shipbuilding on the south of Russia, 34 ships of the line and 16 frigates were launched from its slipways.

Технічні характеристики

Номінал / 10 гривень	Face value / 10 hryvnias
Метал / Срібло 925 проби	Metal / Ag 925
Маса монети, г / 31.1 (1 унція)	Weight, g / 31.1 (1 ounce)
Діаметр, мм / 38.6	Diameter, mm / 38.6
Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед	Quality / Special uncirculated
Гурт / Гладкий із заглибленими написами*	Edge / Smooth with incised inscriptions*
Тираж, шт. / 5 000	Mintage, pcs / 5 000

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – Ag 925, масу дорогоцінного металу в чистоті – 31.1; на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

* Edge of the coin – smooth with incised inscriptions: Ag 925 (metal and fineness), 31.1 (weight in fineness), NBU Mint mark.

На аверсі обох монет розміщено: вгорі малий Державний Герб України та напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**, у центрі зображено розу вітрів як символ морських мандрів, праворуч і ліворуч від якої стилізований рослинний орнамент та вітрильники, між якими рік карбування монети – **2013**; унизу на дзеркальному тлі – номінал: на монеті зі срібла – **10 / ГРИВЕНЬ**, на монеті з нейзильберу – **5 / ГРИВЕНЬ** та праворуч логотип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі обох монет на дзеркальному тлі зображено корабель під вітрилами, ліворуч півколом розміщено напис – **“СЛАВА КАТЕРИНИ” / ЛІНІЙНИЙ КОРАБЕЛЬ**.

Technical characteristics

Технічні характеристики

Номінал / 5 гривень	Face value / 5 hryvnias
Метал / Нейзильбер	Metal / German silver
Маса монети, г / 16.54	Weight, g / 16.54
Діаметр, мм / 35.0	Diameter, mm / 35.0
Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед	Quality / Special uncirculated
Гурт / Рифлений	Edge / Grooved
Тираж, шт. / 30 000	Mintage, pcs / 30 000

Монети введено в обіг 18 грудня 2013 року.
Put into circulation on December 18, 2013.

Художники – Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук (аверс); Володимир Дем’яненко (реверс).

Скульптори – Анатолій Дем’яненко, Володимир Дем’яненко.
Designers: obverse: Volodymyr Taran, Oleksandr Kharuk, Serhii Kharuk; reverse – Volodymyr Demianenko.

Engravers: Anatolii Demianenko, Volodymyr Demianenko.

Obverse: above there is the Small Coat of Arms of Ukraine with the semicircular inscription **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine); in the centre there is depicted the wind rose as a symbol of the sea travels with a conventionalized vegetal ornamentation patterns and sailing vessels to the left and right thereof; between them there is the coin issue year indication **2013**; below there is the face value: **10 / ГРИВЕНЬ** (10 / hryvnias) on the silver coin or **5 / ГРИВЕНЬ** (5 / hryvnias) on the German silver one; on the latter, to the right, there is the mark of the National Bank of Ukraine Mint.

Reverse: against the mirror surface background there is depicted a ship with sails set; to the left there is the semicircular inscription **“СЛАВА КАТЕРИНИ” / ЛІНІЙНИЙ КОРАБЕЛЬ** (“Glory of Catherine” / line-of-battle ship).

Спорт
Sports

Східний календар
Chinese Calendar

Стародавні міста
України
Ancient Cities
of Ukraine

Перемога у Великій
Вітчизняній війні
Victory in the Great
Patriotic War

Видатні особистості
України
Outstanding Personalities
of Ukraine

Флора і фауна
України
Flora and Fauna
of Ukraine

Пам'ятки архітектури
України
Architectural Monuments
of Ukraine

Області
України
Oblasts
of Ukraine

Морська історія
України
Maritime History
of Ukraine

Інші монети
Other Coins

Духовні
скарби України
Spiritual Treasures
of Ukraine

Вищі навчальні
заклади України
Higher Education
Establishments
of Ukraine

75 РОКІВ ЛУГАНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

75 YEARS OF THE LUHANSK OBLAST

Пам'ятна монета, присвячена Луганській області – регіону, який називають східною брамою держави, де живуть люди, які люблять свій край і вміють працювати, де знаходиться майже половина вітчизняних запасів високоякісного вугілля, родючі чорноземи та безкрай степи.

The commemorative coin is dedicated to the Luhansk Oblast – a region that is named the eastern gate of the country where live the people fond of their land and dexterous in work, where are almost a half of Ukraine's high-quality coal resources, fertile black earth and immense steppe.

Технічні характеристики

Номінал / 5 гривень

Метал / Зовнішнє коло – мідно-нікелевий сплав, внутрішнє – нордік

Маса монети, г / 9.4

Діаметр, мм / 28.0

Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед

Гурт / Секторальне рифлення

Тираж, шт. / 20 000

Technical characteristics

Face value / 5 hryvnias

Metal / Outer ring – copper-nickel alloy; center – Nordic gold

Weight, g / 9.4

Diameter, mm / 28.0

Quality / Special uncirculated

Edge / Intermittently grooved

Mintage, pcs / 20 000

Монету введено в обіг 28 травня 2013 року.

Put into circulation on May 28, 2013.

Художник і скульптор – Святослав Іваненко.
Designer and engraver: Sviatoslav Ivanenko.

На аверсі розміщено: вгорі малий Державний Герб України, по колу написи: **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (вгорі), **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ** (унизу), праворуч – логотип Монетного двору Національного банку України, у центрі – на тлі сонця зображено промисловий пейзаж, на передньому плані – бабак (байбак), ковила, колосся та соняшник, під композицією рік карбування монети – **2013**.

На реверсі зображено герб області та по колу розміщено написи: **ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ** (угорі), **ЗАСНОВАНА У 1938 РОЦІ** (внизу).

Obverse: bears the Small Coat of Arms of Ukraine and the semicircular legends **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine) above and **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ** (five hryvnias) beneath; to the right there is the mark of the National Bank of Ukraine Mint; in the center, against the background of the Sun, there is depicted an industrial landscape; in the foreground there are represented a marmot, feather grass, grain ears and sunflower; under the composition there is indicated the coin issue year **2013**.

Reverse: represents the oblast coat of arms and bears two semicircular inscriptions – **ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ** (Luhansk oblast) above and **ЗАСНОВАНА У 1938 РОЦІ** (established in 1938 year) below.

Спорт
Sports

Східний календар
Chinese Calendar

Духовні скарби
України
Spiritual Treasures
of Ukraine

Перемога у Великій
Вітчизняній війні
Victory in the Great
Patriotic War

Стародавні міста
України
Ancient Cities
of Ukraine

Видатні
особистості
України
Outstanding
Personalities
of Ukraine

Флора і фауна
України
Flora and Fauna
of Ukraine

Пам'ятки
архітектури
України
Architectural
Monuments
of Ukraine

Вищі навчальні
заклади України
Higher Education
Establishments
of Ukraine

Морська історія
України
Maritime History
of Ukraine

Інші монети
Other Coins

Області України
Oblasts of Ukraine

БУДИНОК З ХИМЕРАМИ THE HOUSE WITH CHIMERAS

Пам'ятні монети, присвячені несподіваній за художнім задумом і новітніми конструкціями споруді зі скульптурним оформленням на міфологічні та мисливські сюжети, збудованій на початку ХХ століття у Києві і відомій під назвою "Будинок з химерами", та 150-річчю від дня народження її автора – Владислава Городецького – архітектора, блискучого інженера, мандрівника, підприємця.

The commemorative coins are dedicated to a building designed in the early 20th century by a prominent architect, engineer, traveler and businessman Vladyslav Horodetskyi whose 150th birth anniversary it also commemorates. Unusual in artistic design and new in style, the house features sculptures in the form of mythical creatures and hunting scenes.

Технічні характеристики

Номінал / 10 гривень	Face value / 10 hryvnias
Метал / Срібло 925 проби	Metal / Ag 925
Маса монети, г / 31.1 (1 унція)	Weight, g / 31.1 (1 ounce)
Діаметр, мм / 38.6	Diameter, mm / 38.6
Категорія якості карбування / Пруф	Quality / Proof
Гурт / Гладкий із заглибленими написами*	Edge / Smooth with incised inscriptions*
Тираж, шт. / 5 000	Mintage, pcs / 5 000

Technical characteristics

Технічні характеристики

Номінал / 5 гривень	Face value / 5 hryvnias
Метал / Нейзильбер	Metal / German silver
Маса монети, г / 16.54	Weight, g / 16.54
Діаметр, мм / 35.0	Diameter, mm / 35.0
Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед	Quality / Special uncirculated
Гурт / Рифлений	Edge / Grooved
Тираж, шт. / 30 000	Mintage, pcs / 30 000

Technical characteristics

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – Ag 925, масу дорогоцінного металу в чистоті – 31.1; на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.
* Edge of the coin – smooth with incised inscriptions: Ag 925 (metal and fineness), 31.1 (weight in fineness), NBU Mint mark.

Монети введено в обіг 15 травня 2013 року.
Put into circulation on May 15, 2013.

Художники – Марія Скоблікова, Олександр Кузьмін.
Скульптори – Святослав Іваненко, Анатолій Дем'яненко.
Designers: Mariia Skoblikova, Oleksandr Kuzmin.
Engravers: Sviatoslav Ivanenko, Anatolii Demianenko.

На аверсі обох монет розміщено: вгорі малий Державний Герб України, напис півколом **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**, під яким (праворуч) рік карбування – **2013**; на тлі будинку з химерами зображено портрет з написом півколом **В. ГОРОДЕЦЬКИЙ**, ліворуч від якого – роки життя архітектора **1863–1930**, над ними номінал: на монеті зі срібла – **10 ГРИВЕНЬ**, на монеті з нейзильберу – **5 ГРИВЕНЬ** та розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі обох монет на дзеркальному тлі контуру будинку з химерами рельєфно зображено фрагмент скульптурної композиції, що прикрашає фасад будівлі; вертикально на дзеркальному тлі розміщено факсиміле архітектора, внизу праворуч півколом розташовано напис – **БУДИНОК З ХИМЕРАМИ**.

Obverse: above there is the Small Coat of Arms of Ukraine with the semicircular inscription **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine) and the coin issue year indication **2013** (thereunder to the right); against the background of the House with Chimeras there is a portrait with the bow-shaped inscription thereunder **В.ГОРОДЕЦЬКИЙ** (V.Horodetskyi); to the left there are the architect's years of life **1863–1930**; above them there is the coin face value: **10 ГРИВЕНЬ** (10 hryvnias) on the silver coin or **5 ГРИВЕНЬ** (5 hryvnias) on the German silver coin (together with the National Bank of Ukraine Mint mark).

Reverse: against the background of the House with Chimeras contours there is a fragment of a sculptural composition in relief embellishing the House facade; to the left there is the architect's facsimile signature (vertically); to the right there is the semicircular inscription **БУДИНОК З ХИМЕРАМИ** (house with chimeras).

Спорт
Sports

Східний календар
Chinese Calendar

Флора і фауна
України
Flora and Fauna
of Ukraine

Пам'ятки архітектури
України
Architectural Monuments
of Ukraine

Морська історія
України
Maritime History
of Ukraine

Духовні скарби
України
Spiritual Treasures
of Ukraine

Вищі навчальні
заклади України
Higher Education
Establishments
of Ukraine

Перемога у Великій
Вітчизняній війні
Victory in the Great
Patriotic War

Видатні особистості
України
Outstanding Personalities
of Ukraine

Стародавні міста
України
Ancient Cities
of Ukraine

Інші монети
Other Coins

Області України
Oblasts of Ukraine

ВИЗВОЛЕННЯ ХАРКОВА ВІД ФАШИСТСЬКИХ ЗАГАРБНИКІВ LIBERATION OF KHARKIV FROM THE FASCIST INVADERS

Пам'ятні монети, присвячені 70-річчю визволення 23 серпня 1943 року міста Харкова від фашистських загарбників військами Степового фронту у взаємодії з Воронежським та Південно-Західним фронтами в ході успішного контрнаступу радянських військ на белгородсько-харківському напрямку, який завершив Курську битву.

The commemorative coins are dedicated to the 70th anniversary of liberation of the city of Kharkiv from the fascist invaders on August 23, 1943, by the Steppe Front troops in co-operation with the Voronezh and Southwestern Fronts as a result of the successful counteroffensive of the Soviet Army in the direction of Belgorod and Kharkiv, which was the Battle of Kursk conclusion.

Технічні характеристики

Номінал / 10 гривень	Face value / 10 hryvnias
Метал / Срібло 925 проби	Metal / Ag 925
Маса монети, г / 31.1 (1 унція)	Weight, g / 31.1 (1 ounce)
Діаметр, мм / 38.6	Diameter, mm / 38.6
Категорія якості карбування / Пруф	Quality / Proof
Гурт / Гладкий із заглибленими написами*	Edge / Smooth with incised inscriptions*
Тираж, шт. / 3 000	Mintage, pcs / 3 000

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – Ag 925, масу дорогоцінного металу в чистоті – 31.1; на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.
* Edge of the coin – smooth with incised inscriptions: Ag 925 (metal and fineness), 31.1 (weight in fineness), NBU Mint mark.

На аверсі обох монет розміщено: вгорі півколом напис – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**, під яким ліворуч малий Державний Герб України; у центрі – зображення пам'ятника Воїну-визволителю, що прикрашає місто, під ним рік карбування монети – **2013**; ліворуч номінал: на монеті зі срібла – **10 / ГРИВЕНЬ**, на монеті з нейзильберу – **5 / ГРИВЕНЬ** та логотип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі обох монет на дзеркальному тлі зображено композицію: зірка зі стрічки, у центрі якої напис **70 / РОКІВ**, лаврова гілка і розміщено написи – **ВИЗВОЛЕННЯ ХАРКОВА ВІД ФАШИСТСЬКИХ ЗАГАРБНИКІВ** (по колу) та **1943** (внизу).

Технічні характеристики

Номінал / 5 гривень	Face value / 5 hryvnias
Метал / Нейзильбер	Metal / German silver
Маса монети, г / 16.54	Weight, g / 16.54
Діаметр, мм / 35.0	Diameter, mm / 35.0
Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед	Quality / Special uncirculated
Гурт / Рифлений	Edge / Grooved
Тираж, шт. / 20 000	Mintage, pcs / 20 000

Монету введено в обіг 21 серпня 2013 року.
Put into circulation on August 21, 2013.

Художники – Світлана Дуденко, Святослав Іваненко.
Скульптор – Святослав Іваненко.
Designers: Svitlana Dudenko, Sviatoslav Ivanenko.
Engraver – Sviatoslav Ivanenko.

Obverse: above there is the semicircular inscription **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine) with the Small Coat of Arms of Ukraine thereunder to the left; in the center there is depicted the monument to the Liberator Warrior decorating the city; thereunder is indicated the coin issue year **2013**; to the left there is the coin face value: **10 / ГРИВЕНЬ** (10 / hryvnias) on the silver coin or **5 / ГРИВЕНЬ** (5 / hryvnias) on the German silver coin; on the latter coin to the right there is the mark of the National Bank of Ukraine Mint.

Reverse: there is a composition: the star with the inscription **70 / РОКІВ** (70 / years) in the center with the laurel branch thereunder; the reverse bears the circumferential inscription **ВИЗВОЛЕННЯ ХАРКОВА ВІД ФАШИСТСЬКИХ ЗАГАРБНИКІВ** (Liberation of Kharkiv from the fascist invaders) and the legend **1943** (below).

ВИЗВОЛЕННЯ ДОНБАСУ ВІД ФАШИСТСЬКИХ ЗАГАРБНИКІВ LIBERATION OF DONBAS FROM THE FASCIST INVADERS

Пам'ятні монети, присвячені 70-річчю визволення Донбасу від фашистських загарбників. Завдяки рішучим діям військ Південно-Західного та Південного фронтів 8 вересня 1943 року було визволено Донецьк (Сталіно), а 22 вересня 1943 року – весь Донбас.

The commemorative coins are dedicated to the 70th anniversary of liberation of the region of Donbas.

Thanks to the decisive actions of the Southwestern and Southern Fronts troops many towns, villages and industrial facilities of Donbas were saved. Donetsk (Stalino) was liberated on September 8, 1943, and the whole region of Donbas – on September 22, 1943.

Технічні характеристики

Номінал / 10 гривень	Face value / 10 hryvnias
Метал / Срібло 925 проби	Metal / Ag 925
Маса монети, г / 31.1 (1 унція)	Weight, g / 31.1 (1 ounce)
Діаметр, мм / 38.6	Diameter, mm / 38.6
Категорія якості карбування / Пруф	Quality / Proof
Гурт / Гладкий із заглибленими написами*	Edge / Smooth with incised inscriptions*
Тираж, шт. / 3 000	Mintage, pcs / 3 000

Technical characteristics

Технічні характеристики

Номінал / 5 гривень	Face value / 5 hryvnias
Метал / Нейзильбер	Metal / German silver
Маса монети, г / 16.54	Weight, g / 16.54
Діаметр, мм / 35.0	Diameter, mm / 35.0
Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед	Quality / Special uncirculated
Гурт / Рифлений	Edge / Grooved
Тираж, шт. / 30 000	Mintage, pcs / 30 000

Technical characteristics

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – Ag 925, масу дорогоцінного металу в чистоті – 31.1; на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

* Edge of the coin – smooth with incised inscriptions: Ag 925 (metal and fineness), 31.1 (weight in fineness), NBU Mint mark.

Монету введено в обіг 30 вересня 2013 року.
Put into circulation on September 30, 2013.

Художники – Володимир Атаманчук, Святослав Іваненко, Світлана Дуденко.
Скульптори – Володимир Атаманчук, Роман Чайковський, Святослав Іваненко.
Designers: Volodymyr Atamanchuk, Sviatoslav Ivanenko, Svitlana Dudenko.
Engravers: Volodymyr Atamanchuk, Roman Chaikovskiy, Sviatoslav Ivanenko.

На аверсі обох монет розміщено: вгорі півколом напис – НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ, під яким праворуч малий Державний Герб України; у центрі зображено меморіальний комплекс, присвячений воїнам-визволителям, під ним – його назва МЕМОРІАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС “САВУР-МОГИЛА”; рік карбування монети – 2013; номінал: на монеті зі срібла – 10 / ГРИВЕНЬ, на монеті з нейзильберу – 5 / ГРИВЕНЬ та логотип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі обох монет на дзеркальному тлі зображено композицію: зірка зі стрічки, у центрі якої напис – 70 / РОКІВ, лаврова гілка і розміщено написи – ВИЗВОЛЕННЯ ДОНБАСУ ВІД ФАШИСТСЬКИХ ЗАГАРБНИКІВ (по колу) та 1943 (внизу).

Obverse: above there is the semicircular inscription НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ (National Bank of Ukraine) with the Small Coat of Arms of Ukraine thereunder to the right; in the centre there is depicted a memorial to the liberator warriors with its name thereunder МЕМОРІАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС “САВУР-МОГИЛА” (Memorial complex “Savur-Mohyla”); below there are the coin issue year indication 2013 (to the left) and face value: 10 / ГРИВЕНЬ (10 hryvnias) (on the silver coin) or 5 / ГРИВЕНЬ (5 hryvnias) (on the German silver one); on the latter coin – together with the mark of the National Bank of Ukraine Mint (to the right).

Reverse: against the mirror-finished background there is depicted the composition: a star with the inscription 70 / РОКІВ (70 / years) and a laurel branch; also there are the circumscription ВИЗВОЛЕННЯ ДОНБАСУ ВІД ФАШИСТСЬКИХ ЗАГАРБНИКІВ (Liberation of Donbas from the fascist invaders) and the legend 1943 (below).

ПРОРИВ РАДЯНСЬКИМИ ВІЙСЬКАМИ НІМЕЦЬКОЇ ЛІНІЇ ОБОРОНИ “ВОТАН” ТА ВИЗВОЛЕННЯ МЕЛІТОПОЛЯ BREAKTHROUGH OF THE GERMAN DEFENSIVE LINE WOTAN BY THE SOVIET ARMY AND LIBERATION OF MELITOPOL

Пам'ятна монета, присвячена 70-річчю Мелітопольської наступальної операції з проривом радянськими військами німецької лінії оборони “Вотан” – події, що поклала початок розгрому ворога та визволення південно-східної частини України й Криму від фашистських окупантів.

The coin is dedicated to the 70th anniversary of the Melitopol Offensive Operation resulting in the breakthrough of the German defensive line Wotan by the Soviet Army, to the event that became the start of defeat of the enemy and liberation of the South-East part of Ukraine together with Crimea from the fascist invaders.

Технічні характеристики

Номінал / 5 гривень

Метал / Нейзильбер

Маса монети, г / 16.54

Діаметр, мм / 35.0

Категорія якості карбування /
Спеціальний анциркулейтед

Гурт / Рифлений

Тираж, шт. / 30 000

Technical characteristics

Face value / 5 hryvnias

Metal / German silver

Weight, g / 16.54

Diameter, mm / 35.0

Quality / Special
uncirculated

Edge / Grooved

Mintage, pcs / 30 000

Монету введено в обіг 16 жовтня 2013 року.

Put into circulation on October 16, 2013.

Художники – Анатолій Дем'яненко, Святослав Іваненко, Світлана Дуденко.

Скульптори – Анатолій Дем'яненко, Святослав Іваненко.

Designers: Anatolii Demianenko, Sviatoslav Ivanenko, Svitlana Dudenko.

Engravers: Anatolii Demianenko, Sviatoslav Ivanenko.

На аверсі вгорі розміщено малий Державний Герб України, під яким написи: ліворуч – НАЦІОНАЛЬНИЙ / БАНК / УКРАЇНИ, праворуч – 5 / ГРИВЕНЬ / 2013. У центрі зображено групу солдатів під час атаки, праворуч – логотип Монетного двору Національного банку України, внизу напис: ПРОРИВ РАДЯНСЬКИМИ ВІЙСЬКАМИ / НІМЕЦЬКОЇ ЛІНІЇ ОБОРОНИ / “ВОТАН”.

На реверсі на дзеркальному тлі зображено композицію: зірка зі стрічки, в центрі якої напис 70 / РОКІВ, лаврова гілка, а також розміщено написи: ВИЗВОЛЕННЯ МЕЛІТОПОЛЯ ВІД ФАШИСТСЬКИХ ЗАГАРБНИКІВ (по колу) та 1943 (унизу).

On the obverse there are: above – the Small Coat of Arms of Ukraine with the inscriptions thereunder: to the left – НАЦІОНАЛЬНИЙ / БАНК / УКРАЇНИ (National Bank of Ukraine) and to the right – 5 / ГРИВЕНЬ / 2013 (5 / hryvnias / 2013); in the centre there is depicted a group of soldiers in the course of an attack; to the right thereof is the mark of the National Bank of Ukraine Mint; below there is the inscription ПРОРИВ РАДЯНСЬКИМИ ВІЙСЬКАМИ / НІМЕЦЬКОЇ ЛІНІЇ ОБОРОНИ / “ВОТАН” (Breakthrough by Soviet Army / in the German defensive line / Wotan).

On the reverse against the mirror-finished background there is depicted the composition: a star with the inscription 70 / РОКІВ (70 / years) and a laurel branch; also there are the circumscription ВИЗВОЛЕННЯ МЕЛІТОПОЛЯ ВІД ФАШИСТСЬКИХ ЗАГАРБНИКІВ (Liberation of Melitopol from the fascist invaders) and the legend 1943 (below).

БИТВА ЗА ДНІПРО

(ДО 70-РІЧЧЯ ВИЗВОЛЕННЯ КИЄВА ВІД ФАШИСТСЬКИХ ЗАГАРБНИКІВ)

BATTLE OF THE DNIEPER

(ON THE OCCASION OF THE 70TH ANNIVERSARY OF LIBERATION OF KYIV FROM THE FASCIST INVADERS)

Пам'ятні монети присвячені наступальним операціям Червоної Армії, здійсненим із серпня до грудня 1943 року. Вони стали завершенням корінного перелому в ході Великої Вітчизняної війни – битви за Дніпро, під час якої 6 листопада 1943 року було визволено столицю України – місто Київ. Ця битва стала кульмінацією визволення України, значною мірою вплинула на подальший хід воєнних дій і сприяла розгрому фашистських загарбників.

The commemorative coins are dedicated to the offensive operations of August-December of 1943. These events became the accomplishment of the radical turn in the Great Patriotic War, i.e. of the battle of the Dnieper, in the course of which the city of Kyiv, the capital of Ukraine, was liberated. The battle became the culmination in the liberation of Ukraine, had a significant influence on the subsequent course of the military operations and was conducive to the defeat of the fascist invaders.

Технічні характеристики

Технічні характеристики	Technical characteristics
Номінал / 5 гривень	Face value / 5 hryvnias
Метал / Нейзильбер	Metal / German silver
Маса монети, г / 16.54	Weight, g / 16.54
Діаметр, мм / 35.0	Diameter, mm / 35.0
Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед	Quality / Special uncirculated
Гурт / Рифлений	Edge / Grooved
Тираж, шт. / 30 000	Mintage, pcs / 30 000

Монету введено в обіг 30 жовтня 2013 року.
Put into circulation on October 30, 2013.

Художники – Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.
Скульптори – Роман Чайковський, Володимир Дем'яненко.
Designers: Volodymyr Taran, Oleksandr Kharuk, Serhii Kharuk.
Engravers: Roman Chaikovskiy, Volodymyr Demianenko.

На аверсі розміщено: вгорі малий Державний Герб України та напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**; у центрі – композицію, що символізує перемогу: цифри **1943**, над якими – зображення салюту, внизу – лаврова гілка зі стрічкою та зіркою, праворуч над зіркою – рік карбування монети **2013**; унизу напис півколом – **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ** і логотип Монетного двору Національного банку України (праворуч).

На реверсі розміщено стилізовану динамічну композицію із зображенням наступальної операції за участі різних родів військ – танкових, піхоти, артилерії, авіації, Дніпровської військової флотилії тощо, дзеркальна поверхня символізує Дніпро, вгорі напис – **БИТВА / ЗА ДНІПРО**.

On the obverse of the coin: above there is the Small Coat of Arms of Ukraine with the semicircular inscription **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine); in the centre there is the composition symbolizing the victory: the figures **1943** with the image of fireworks above and a laurel wreath, ribbon and star below; to the right over the star there is the coin issue year indication **2013**; below there is the bow-shaped inscription: **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ** (five hryvnias), and to the right, there is the National Bank of Ukraine Mint mark.

On the reverse of the coin there is a conventionalized dynamic composition consisting of the image of an offensive combat wherein different arms participate – tanks, infantry, artillery, aviation, Dnieper Military Flotilla and so on; the mirror-finished part of the reverse symbolizes the Dnieper river; above there is the inscription **БИТВА / ЗА ДНІПРО** (Battle / of the Dnieper).

Монету введено в обіг
30 жовтня 2013 року.

Put into circulation
on October 30, 2013.

Технічні характеристики

Номинал / 50 гривень	Face value / 50 hryvnias
Метал / Срібло 999 проби	Metal / Ag 999
Маса монети, г / 500.0	Weight, g / 500.0
Діаметр, мм / 85.0	Diameter, mm / 85.0
Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед	Quality / Special uncirculated
Гурт / Гладкий із заглибленими написами*	Edge / Smooth with incised inscriptions*
Елемент оздоблення / Локальна позолота (вміст золота в чистоті не менш як 0.003 г)	Decoration element / Gilt (gold fine weight is, as least, 0.003 g)
Тираж, шт. / 1 000	Mintage, pcs / 1 000

Technical characteristics

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – **Ag 999**, масу дорогоцінного металу в чистоті – **500.0**; на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

* Edge of the coin – smooth with incised inscriptions: **Ag 999** (metal and fineness), **500.0** (weight in fineness), **NBU Mint mark**.

На аверсі розміщено: вгорі малий Державний герб України та напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**; у центрі – композицію, що символізує перемогу: цифри **1943** (позолочені), над якими – зображення салюту, внизу – лаврова гілка зі стрічкою та зіркою, праворуч над зіркою – рік карбування монети **2013**; унизу напис півколом – **П'ЯТДЕСЯТ ГРИВЕНЬ**.

На реверсі розміщено стилізовану динамічну композицію із зображенням наступальної операції за участі різних родів військ – танкових, піхоти, артилерії, авіації, Дніпровської військової флотилії тощо, дзеркальна поверхня символізує Дніпро, вгорі напис – **БИТВА / ЗА ДНІПРО**.

On the obverse of the coin: above there is the Small Coat of Arms of Ukraine with the semicircular inscription **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine); in the centre there is the composition symbolizing the victory: the gilded figures **1943** with the image of fireworks above and a laurel wreath, ribbon and star below; to the right over the star there is the coin issue year indication **2013**; below there are the bow-shaped inscription: **П'ЯТДЕСЯТ ГРИВЕНЬ** (fifty hryvnias).

On the reverse of the coin there is a conventionalized dynamic composition consisting of the image of an offensive combat wherein different arms participate – tanks, infantry, artillery, aviation, Dnieper Military Flotilla and so on; the mirror-finished part of the reverse symbolizes the Dnieper river; above there is the inscription **БИТВА / ЗА ДНІПРО** (Battle / of the Dnieper).

Інші монети
Other Coins

Східний календар
Chinese Calendar

Флора і фауна
України
Flora and Fauna
of Ukraine

Пам'ятки архітектури
України
Architectural Monuments
of Ukraine

Морська історія
України
Maritime History
of Ukraine

Духовні скарби
України
Spiritual Treasures
of Ukraine

Вищі навчальні
заклади України
Higher Education
Establishments
of Ukraine

Спорт
Sports

8

Видатні особистості
України
Outstanding Personalities
of Ukraine

Області
України
Oblasts
of Ukraine

Стародавні міста
України
Ancient Cities
of Ukraine

Перемога у Великій
Вітчизняній війні
Victory in the Great
Patriotic War

ЮНАЦЬКИЙ ЧЕМПІОНАТ СВІТУ З ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ

WORLD YOUTH CHAMPIONSHIP IN ATHLETICS

Пам'ятна монета, присвячена найпрестижнішому міжнародному спортивному форуму серед юнаків – юнацькому чемпіонату світу з легкої атлетики, який відбувся в м. Донецьку і сприяв утворенню іміджу нашої держави у світовому спортивному співтоваристві. Юнацькі чемпіонати світу проходять один раз на два роки, саме на них спалахують майбутні зірки легкої атлетики.

The commemorative coin is dedicated to the most prestigious sport forum of the world among the young athletes, i.e. the World Youth Championship in Athletics to be held in the city of Donetsk, which will facilitate strengthening of our country image in the world athletic community. The IAAF World Youth Championships in Athletics are held biennially and in the course of them the birth of new stars of the track-and-field athletics happens.

Технічні характеристики

Номінал / 2 гривні
Метал / Нейзильбер
Маса монети, г / 12.8
Діаметр, мм / 31.0
Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед
Гурт / Рифлений
Тираж, шт. / 20 000

Technical characteristics

Face value / 2 hryvnias
Metal / German silver
Weight, g / 12.8
Diameter, mm / 31.0
Quality / Special uncirculated
Edge / Grooved
Mintage, pcs / 20 000

Монету введено в обіг 26 червня 2013 року.

Put into circulation on June 26, 2013.

Художник і скульптор – Володимир Атаманчук.
Designer and engraver – Volodymyr Atamanchuk.

На аверсі розміщено: вгорі – малий Державний Герб України, під ним рік карбування монети – 2013, напис півколом – НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ, у центрі – зображення стадіону “Олімпійський” у м. Донецьку зі стилізованими біговими доріжками, під яким напис – ОЛІМПІЙСЬКИЙ СТАДІОН / м. ДОНЕЦЬК, унизу – номінал 2 ГРИВНІ та логотип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі зображено динамічну композицію – дівчат-легкоатлеток, угорі розміщено напис: ЮНАЦЬКИЙ / ЧЕМПІОНАТ СВІТУ / З ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ / ДОНЕЦЬК 2013.

Obverse: above there is the Small Coat of Arms of Ukraine with the coin issue year indication 2013 thereunder and the semicircular inscription НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ (National Bank of Ukraine), in the centre there is the image of the “Olimpiyskyi” Stadium in Donetsk with conventionalized images of the running tracks and the inscription thereunder ОЛІМПІЙСЬКИЙ СТАДІОН / м. ДОНЕЦЬК (Olimpiyskyi Stadium / city of Donetsk); below there are the coin face value 2 ГРИВНІ (2 hryvnias) and the National Bank of Ukraine Mint mark.

Reverse: bears a dynamic composition of girl athletes in motion; above there is the legend ЮНАЦЬКИЙ / ЧЕМПІОНАТ СВІТУ / З ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ / ДОНЕЦЬК 2013 (Youth / Championship of the World / in Track-and-Field Athletics / Donetsk 2013).

ЧЕМПІОНАТ СВІТУ З ХУДОЖНЬОЇ ГІМНАСТИКИ WORLD RHYTHMIC GYMNASTICS CHAMPIONSHIPS

Пам'ятна монета, присвячена визначній спортивній події – чемпіонату світу з художньої гімнастики, який уперше відбувся в Україні. Для участі в змаганнях до Києва прибули 289 гімнасток із 59 країн світу. Художня гімнастика – один із найвидовищніших і найвишуканіших видів спорту, який має світове визнання та багатьох шанувальників у всіх куточках земної кулі.

The coin is dedicated to the World Rhythmic Gymnastics Championships, a sports gala to be held in Ukraine for the first time. 289 gymnasts from 59 countries are to come to Kyiv to participate in the competition. The rhythmic gymnastics is one of the most attractive and exquisite sports receiving recognition all over the world and having many admirers everywhere.

Технічні характеристики

Номінал / 2 гривні

Метал / Нейзильбер

Маса монети, г / 12.8

Діаметр, мм / 31.0

Категорія якості карбування /
Спеціальний анциркулейтед

Гурт / Рифлений

Тираж, шт. / 20 000

Technical characteristics

Face value / 2 hryvnias

Metal / German silver

Weight, g / 12.8

Diameter, mm / 31.0

Quality / Special
uncirculated

Edge / Grooved

Mintage, pcs / 20 000

Монету введено в обіг 22 серпня 2013 року.

Put into circulation on August 22, 2013.

Художники – Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.

Скульптор – Анатолій Дем'яненко.

Designers: Volodymyr Taran, Oleksandr Kharuk, Serhii Kharuk.

Engraver – Anatolii Demianenko.

На аверсі розміщено: вгорі – малий Державний Герб України, напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**, у центрі – логотип чемпіонату з написом: **32nd WORLD CHAMPIONSHIPS RHYTHMIC GYMNASTICS**, унизу зазначено рік карбування монети – **2013**, нижче по колу – номінал **ДВІ ГРИВНІ**, праворуч – логотип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі зображено гімнастку зі стрічкою та напис півколом – **ЧЕМПІОНАТ СВІТУ З ХУДОЖНЬОЇ ГІМНАСТИКИ**.

Obverse: above there is the Small Coat of Arms of Ukraine with the semicircular inscription **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine), in the centre there is the Championships logo with the inscription **32nd WORLD CHAMPIONSHIPS RHYTHMIC GYMNASTICS**; below there are the coin issue year indication **2013** and the bow-shaped legend **ДВІ ГРИВНІ** (two hryvnias); to the right there is the mark of the National Bank of Ukraine Mint.

Reverse: bears the image of a gymnast with ribbon and semicircular inscription **ЧЕМПІОНАТ СВІТУ З ХУДОЖНЬОЇ ГІМНАСТИКИ** (World Championships Rhythmic Gymnastics).

Спорт
Sports

Області України
Oblasts of Ukraine

Флора і фауна
України
Flora and Fauna
of Ukraine

Пам'ятки архітектури
України
Architectural Monuments
of Ukraine

Морська історія
України
Maritime History
of Ukraine

Духовні скарби
України
Spiritual Treasures
of Ukraine

Вищі навчальні
заклади України
Higher Education
Establishments
of Ukraine

Стародавні
міста України
Ancient Cities
of Ukraine

Видатні особистості
України
Outstanding Personalities
of Ukraine

Інші монети
Other Coins

Східний календар
Chinese Calendar

Перемога у Великій
Вітчизняній війні
Victory in the Great
Patriotic War

650 РОКІВ ПЕРШІЙ ПИСЕМНІЙ ЗГАДЦІ ПРО М. ВІННИЦЮ

650TH ANNIVERSARY OF THE FIRST RECORD OF THE CITY OF VINNYTSIA

Пам'ятні монети, присвячені адміністративному та промислового центру, одному з найчарівніших міст Поділля, розташованому на березі ріки Південний Буг, – Вінниці, що вперше згадується під 1363 роком як фортеця.

The commemorative coins are dedicated to Vinnytsia, an administrative and industrial center, one of the most fascinating cities of Podolia, situated on the banks of the Southern Bug River, which was first mentioned under 1363 as a fortress.

Технічні характеристики

Номінал / 10 гривень	Face value / 10 hryvnias
Метал / Срібло 925 проби	Metal / Ag 925
Маса монети, г / 31.1 (1 унція)	Weight, g / 31.1 (1 ounce)
Діаметр, мм / 38.6	Diameter, mm / 38.6
Категорія якості карбування / Пруф	Quality / Proof
Гурт / Гладкий із заглибленими написами*	Edge / Smooth with incised inscriptions*
Тираж, шт. / 3 000	Mintage, pcs / 3 000

Technical characteristics

Технічні характеристики

Номінал / 5 гривень	Face value / 5 hryvnias
Метал / Нейзильбер	Metal / German silver
Маса монети, г / 16.54	Weight, g / 16.54
Діаметр, мм / 35.0	Diameter, mm / 35.0
Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед	Quality / Special uncirculated
Гурт / Рифлений	Edge / Grooved
Тираж, шт. / 30 000	Mintage, pcs / 30 000

Technical characteristics

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – Ag 925, масу дорогоцінного металу в чистоті – 31.1; на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.
* Edge of the coin – smooth with incised inscriptions: Ag 925 (metal and fineness), 31.1 (weight in fineness), NBU Mint mark.

Монети введено в обіг 28 серпня 2013 року.
Put into circulation on August 28, 2013.

Художники – Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.
Скульптори – Анатолій Дем'яненко, Володимир Атаманчук.
Designers: Volodymyr Taran, Oleksandr Kharuk, Serhii Kharuk.
Engravers: Anatolii Demianenko, Volodymyr Atamanchuk.

На аверсі обох монет розміщено: вгорі – малий Державний Герб України, напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**, під яким ліворуч – рік карбування **2013**, на монеті з нейзильберу праворуч – логотип Монетного двору Національного банку України; у центрі – стилізоване зображення прикраси міста – фонтана та його дзеркального відображення (на монеті зі срібла – голографічне), внизу – номінал: на монеті зі срібла – **ДЕСЯТЬ ГРИВЕНЬ**, на монеті з нейзильберу – **5 / ГРИВЕНЬ**.

На реверсі обох монет угорі розміщено герб Вінниці, під яким на тлі сувою зображено стилізовану композицію: чорнильницю з пером, архітектурні споруди міста і напис – **ВІННИЦЯ**, внизу – **ПЕРША ПИСЕМНА ЗГАДКА / 650 / РОКІВ**.

Obverse: above there is the Small Coat of Arms of Ukraine with the semicircular inscription **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine) and the coin issue year indication **2013** (thereunder to the left); to the right, on the German silver coin, there is the mark of the National Bank of Ukraine Mint; in the center there is a conventionalized image (holographic on the silver coin) of one of the city adornments, the fountain, with its mirror reflection; below there is the legend **ДЕСЯТЬ ГРИВЕНЬ** (10 hryvnias) on the silver coin or **5 / ГРИВЕНЬ** (5 / hryvnias) on the German silver one.

Reverse: above there is the Coat of Arms of Vinnytsia; thereunder, against the background of the scroll, is depicted a conventionalized composition: the ink-pot with the quill, city architectures and the legend **ВІННИЦЯ** (Vinnytsia); below there is the inscription **ПЕРША ПИСЕМНА ЗГАДКА / 650 / РОКІВ** (First record / 650 / years).

1120 РОКІВ М. УЖГОРОДУ

1120 YEARS OF THE CITY OF UZHGOROD

Пам'ятні монети, присвячені Ужгороду – адміністративному центру Закарпатської області, мальовничому місту на берегах ріки Уж, яке вишикло як фортеця та було свідком багатьох історичних подій.

The commemorative coin is dedicated to Uzhhorod, the administrative center of the Zakarpattia Oblast, a picturesque city situated on both banks of the Uzh River, which arose as a fortress and has witnessed many historical events in Zakarpattia.

Технічні характеристики

Технічні характеристики	Technical characteristics
Номінал / 10 гривень	Face value / 10 hryvnias
Метал / Срібло 925 проби	Metal / Ag 925
Маса монети, г / 31.1 (1 унція)	Weight, g / 31.1 (1 ounce)
Діаметр, мм / 38.6	Diameter, mm / 38.6
Категорія якості карбування / Пруф	Quality / Proof
Гурт / Гладкий із заглибленими написами*	Edge / Smooth with incised inscriptions*
Тираж, шт. / 2 000	Mintage, pcs / 2 000

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – Ag 925, масу дорогоцінного металу в чистоті – 31.1; на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.
* Edge of the coin – smooth with incised inscriptions: Ag 925 (metal and fineness), 31.1 (weight in fineness), NBU Mint mark.

На аверсі обох монет розміщено: вгорі малий Державний Герб України, напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**, під гербом на стрічці напис – **УЖГОРОДСЬКИЙ ЗАМОК**; у центрі зображено Ужгородський замок, обнесений захисним муром, на тлі якого гілочка сакури; ліворуч – рік карбування монети **2013**, унизу на дзеркальному тлі – номінал: на монеті зі срібла – **ДЕСЯТЬ ГРИВЕНЬ**, на монеті з нейзильберу – **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ** та праворуч логотип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі обох монет на дзеркальному тлі зображено панораму міста і пішохідний міст через річку Уж в обрамленні гілок сакури; вгорі ліворуч – герб Ужгорода, внизу розміщено напис: **1120 / РОКІВ УЖГОРОД**.

Технічні характеристики

Технічні характеристики	Technical characteristics
Номінал / 5 гривень	Face value / 5 hryvnias
Метал / Нейзильбер	Metal / German silver
Маса монети, г / 16.54	Weight, g / 16.54
Діаметр, мм / 35.0	Diameter, mm / 35.0
Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед	Quality / Special uncirculated
Гурт / Рифлений	Edge / Grooved
Тираж, шт. / 30 000	Mintage, pcs / 30 000

Монети введено в обіг 25 грудня 2013 року.
Put into circulation on December 25, 2013.

Художники – Олександр Кузьмін, Марія Скоблікова.
Скульптори – Володимир Дем'яненко, Володимир Атаманчук.
Designers: Oleksandr Kuzmin, Mariia Skoblikova.
Engravers: Volodymyr Demianenko, Volodymyr Atamanchuk.

Obverse: above, there is the Small Coat of Arms of Ukraine and the semicircular inscription **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine); under the coat of arms, on a ribbon, there is the inscription **УЖГОРОДСЬКИЙ ЗАМОК** (Uzhhorod Castle); in the center there is Uzhhorod Castle surrounded by defensive walls, with a branch of sakura in its background; to the left there is the coin's issue year **2013**; below, against a smooth background, there is the coin's denomination: on the silver coin **ДЕСЯТЬ ГРИВЕНЬ** (ten hryvnias), on the German silver coin **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ** (five hryvnias); to the right there is the mark of the NBU Mint.

Reverse: against a smooth background, there is a view of the city and the pedestrian bridge over the Uzh River surrounded by sakura branches; above, to the left, is Uzhhorod's Coat of Arms; below there is the inscription **1120 / РОКІВ УЖГОРОД** (1120 / years Uzhhorod).

Спорт
Sports

Області України
Oblasts of Ukraine

Морська історія
України
Maritime History
of Ukraine

Пам'ятки архітектури
України
Architectural Monuments
of Ukraine

Вищі навчальні
заклади України
Higher Education
Establishments
of Ukraine

Духовні скарби
України
Spiritual Treasures
of Ukraine

Флора і фауна
України
Flora and Fauna
of Ukraine

Східний
календар
Chinese
Calendar

Видатні особистості
України
Outstanding Personalities
of Ukraine

Інші монети
Other Coins

Стародавні міста
України
Ancient Cities
of Ukraine

Перемога у Великій
Вітчизняній війні
Victory in the Great
Patriotic War

РІК КОНЯ YEAR OF THE HORSE

Пам'ятна монета, присвячена року Коня, одній з тварин східного календаря, який засновано на дванадцятирічному циклі Юпітера – найбільшої планети Сонячної системи.

The commemorative coin is dedicated to the Year of the Horse according to a calendar of Chinese origin, which is based on the twelve-year orbit of Jupiter.

Технічні характеристики

Номінал / 5 гривень

Метал / срібло 925 проби

Маса монети, г / 15.55 (1/2 унції)

Діаметр, мм / 33.0

Категорія якості карбування / Пруф

Гурт / Рифлений

Тираж, шт. / 25 000

Technical characteristics

Face value / 5 hryvnias

Metal / Ag 925

Weight, g / 15.55 (1/2 ounce)

Diameter, mm / 33.0

Quality / Proof

Edge / Grooved

Mintage, pcs / 25 000

Елемент оздоблення – кубічний оксид цирконію діаметром 1.0 мм.
Decorative element – cubic zirconium oxide 1.0 mm in diameter.

Монету введено в обіг 10 грудня 2013 року.

Issued into circulation on December 10, 2013

Художники – Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.

Скульптори – Анатолій Дем'яненко, Володимир Дем'яненко.

Designers: Volodymyr Taran, Oleksandr Kharuk, Serhii Kharuk.

Engravers: Anatolii Demianenko, Volodymyr Demianenko.

На аверсі розміщено: вгорі малий Державний Герб України, під яким напис – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК / УКРАЇНИ**, в оточенні стилізованого рослинного орнаменту – номінал **5 / ГРИВЕНЬ**; унизу вказано рік – **2014**, а також позначення металу, його проби – **Ag 925**, маси дорогоцінного металу в чистоті – **15.55** та розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі в оточенні стилізованого рослинного орнаменту зображено в лубочному стилі коня, око якого оздоблено кубічним оксидом цирконію коричневого кольору. Над цією композицією і під нею розміщено абрисні фігурки всіх 12 символів східного календаря.

Obverse: above, there is the Small Coat of Arms of Ukraine, under which is and the legend **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК / УКРАЇНИ** (National Bank / of Ukraine), and the coin's denomination **5 / ГРИВЕНЬ** (5 / hryvnias) against the background of a conventionalized floral ornament; below, there is the year – **2014**, the coin's metal – **Ag 925**, fine weight – **15.55**, as well as the mark of the NBU Mint.

Reverse: against the background of a conventionalized floral ornament there is an image of a horse rendered in lubok style (simple graphics). The horse eye is made from brown cubic zirconium oxide. Above and below the composition, there are silhouettes of all 12 animals that represent the Chinese (oriental) calendar.

Спорт
Sports

Області України
Oblasts of Ukraine

Морська історія
України
Maritime History
of Ukraine

Пам'ятки архітектури
України
Architectural Monuments
of Ukraine

Видатні особистості
України
Outstanding Personalities
of Ukraine

Духовні скарби
України
Spiritual Treasures
of Ukraine

Вищі навчальні
заклади України
Higher Education
Establishments
of Ukraine

Флора
і фауна
України
Flora and
Fauna
of Ukraine

Інші монети
Other Coins

Східний календар
Chinese Calendar

Перемога у Великій
Вітчизняній війні
Victory in the Great
Patriotic War

Стародавні міста
України
Ancient Cities
of Ukraine

ДРОХВА

THE GREAT BUSTARD

Пам'ятні монети, присвячені одному з найбільших птахів України, зникаючому виду ряду Журавлеподібних, включеному до Червоної книги України та Європейського Червоного списку тварин і рослин, що перебувають під загрозою зникнення у світовому масштабі.

The commemorative coins are dedicated to the Great bustard, one of the largest birds in Ukraine.

This disappearing species from the Gruiformes order is on the Ukrainian and European Red List of Threatened Species.

Технічні характеристики

Технічні характеристики	Technical characteristics
Номінал / 10 гривень	Face value / 10 hryvnias
Метал / Срібло 925 проби	Metal / Ag 925
Маса монети, г / 31.1 (1 унція)	Weight, g / 31.1 (1 ounce)
Діаметр, мм / 38.6	Diameter, mm / 38.6
Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед	Quality / Special uncirculated
Гурт / Рифлений	Edge / Grooved
Тираж, шт. / 5 000	Mintage, pcs / 5 000

Технічні характеристики

Технічні характеристики	Technical characteristics
Номінал / 2 гривні	Face value / 2 hryvnias
Метал / Нейзильбер	Metal / German silver
Маса монети, г / 12.8	Weight, g / 12.8
Діаметр, мм / 31.0	Diameter, mm / 31.0
Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед	Quality / Special uncirculated
Гурт / Рифлений	Edge / Grooved
Тираж, шт. / 30 000	Mintage, pcs / 30 000

Монети введено в обіг 26 квітня 2013 року.

Put into circulation on April 26, 2013.

Художник і скульптор – Володимир Дем'яненко.
Designer and engraver – Volodymyr Demianenko.

На аверсі обох монет в обрамленні вінка, утвореного із зображень окремих видів флори і фауни, розміщено малий Державний Герб України та написи: на монеті зі срібла – **НАЦІОНАЛЬНИЙ / БАНК / УКРАЇНИ / 10 / ГРИВЕНЬ / 2013**, а також зазначено метал, його пробу – **Ag 925**, масу дорогоцінного металу в чистоті – **31.1**; на монеті з нейзильберу – **НАЦІОНАЛЬНИЙ / БАНК / УКРАЇНИ / 2 / ГРИВНІ / 2013**. Крім того, на обох монетах зображено логотип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі обох монет зображено дрохву (на монеті з нейзильберу – кольорову: використано тамподрук) та розміщено написи: **ДРОХВА** (вгорі) та **OTIS TARDA** (внизу на тлі трави).

Obverse: in a wreath made from some flora and fauna species, there is the Small Coat of Arms of Ukraine and the following legends: on the silver coin – **НАЦІОНАЛЬНИЙ / БАНК / УКРАЇНИ / 10 / ГРИВЕНЬ / 2013** (National / Bank / of Ukraine / 10 / hryvnias / 2013), metal and its fineness – **Ag 925**, fine weight – **31.1**; on the German silver coin – **НАЦІОНАЛЬНИЙ / БАНК / УКРАЇНИ / 2 / ГРИВНІ / 2013** (National / Bank / of Ukraine / 2 / hryvnias / 2013). On both coins there is the mark of the National Bank of Ukraine Mint.

Reverse: there is an image of the Great bustard and the following legends: above, **ДРОХВА** (Great bustard) and, beneath against a grassy background, **OTIS TARDA**. Pad printing is used on the German silver coin.

Спорт
Sports

Області України
Oblasts of Ukraine

Флора і фауна
України
Flora and Fauna
of Ukraine

Пам'ятки архітектури
України
Architectural Monuments
of Ukraine

Видатні особистості
України
Outstanding Personalities
of Ukraine

Духовні скарби
України
Spiritual Treasures
of Ukraine

Вищі навчальні
заклади України
Higher Education
Establishments
of Ukraine

Інші монети
Other Coins

12

Східний
календар
Chinese
Calendar

Стародавні міста
України
Ancient Cities
of Ukraine

Перемога у Великій
Вітчизняній війні
Victory in the Great
Patriotic War

Морська історія
України
Maritime History
of Ukraine

ДО 200-РІЧЧЯ С. ГУЛАКА-АРТЕМОВСЬКОГО 200 YEARS OF SEMEN HULAK-ARTEMOVSKY

Пам'ятна монета, присвячена 200-річчю від дня народження Семена Гулака-Артемовського – українського композитора, оперного співака, блискучого актора, автора першої української опери “Запорожець за Дунаєм”, яка ввійшла до золотого фонду національної музичної спадщини, а також 150-річчю від дня прем'єри цієї опери. Твір є надзвичайним здобутком композитора, в якому втілено національні особливості українського фольклору та побуту. Крім того, Семен Степанович Гулак-Артемовський – автор лібрето і перший виконавець партії Карася.

The coin is dedicated to the bicentenary of birth of Semen Hulak-Artemovsky, a Ukrainian composer, opera artist, brilliant actor, the author of the first Ukrainian opera “Zaporozhets za Dunaiem” (A Zaporozhian (Cossack) beyond the Danube, meaning in exile) belonging to the golden pool of the national musical heritage as well as to the 150th anniversary of the first performance of the opera. It is an outstanding accomplishment of the composer incarnating the national peculiarities of the Ukrainian folklore and everyday life of the epoch. Semen Stepanovych Hulak-Artemovsky was as well the author of the opera word book and the first performer of the role of Karas.

Технічні характеристики

Номінал / 20 гривень

Метал / Срібло 925 проби

Маса монети, г / 62.2 (2 унції)

Діаметр, мм / 50.0

Категорія якості карбування /
Спеціальний анциркулейтед

Гурт / Гладкий із заглибленими написами*

Тираж, шт. / 4 000

Technical characteristics

Face value / 20 hryvnias

Metal / Ag 925

Weight, g / 62.2 (2 ounces)

Diameter, mm / 50.0

Quality / Special
uncirculated

Edge / Smooth with incised inscriptions*

Mintage, pcs / 4 000

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – Ag 925, масу дорогоцінного металу в чистоті – 62.2; на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

* Edge of the coin – smooth with incised inscriptions: Ag 925 (metal and fineness), 62.2 (weight in fineness), NBU Mint mark.

Монету введено в обіг 15 лютого 2013 року.
Put into circulation on February 15, 2013.

Художник – Микола Кочубей.

Скульптори – Анатолій Дем'яненко, Володимир Дем'яненко.

Designer – Mykola Kochubei.

Engravers: Anatolii Demianenko, Volodymyr Demianenko.

На аверсі розміщено: вгорі – малий Державний Герб України, напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**, стилізовану композицію, у центрі якої на тлі мечеті зображені головні персонажі опери – Одарка та Іван Карась, на передньому плані сільський пейзаж – хати під солом'яними стріхами, тин, мальви; написи – **2013** (праворуч), **ДВАДЦЯТЬ ГРИВЕНЬ** (унизу півколом).

На реверсі в обрамленні стилізованого барокового рослинного орнаменту зображено портрет С. Гулака-Артемовського, який тримає в руці перо, праворуч від нього – герої опери Оксана й Андрій, ліворуч над лірою – жінка, яка уособлює музу співака та композитора, вгорі розміщено написи – **СЕМЕН ГУЛАК-АРТЕМОВСЬКИЙ** (півколом), **200 / РОКІВ**.

Obverse: above there is the Small Coat of Arms of Ukraine with the semicircular legend **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine); in the centre there is the conventionalized composition depicting Odarka and Ivan Karas, the opera central figures, against the background of the mosque image; in the foreground there is a rural view – thatched cabins, fence, mallows; the legends – **2013** to the right, **ДВАДЦЯТЬ ГРИВЕНЬ** (twenty hryvnias) semicircular below.

Reverse: within a baroque flower ornamental pattern there is a portrait of S. Hulak-Artemovsky with the quill in his hand; to the right of him there are depicted Oksana and Andrii, opera protagonists; to the left, over the lyre, there is depicted a woman personifying a Muse of the singer and composer; above there are the inscriptions: the semicircular **СЕМЕН ГУЛАК-АРТЕМОВСЬКИЙ** (Semen Hulak-Artemovsky) and **200 / РОКІВ** (200 / years).

МАТЕРИНСТВО MATERNITY

Пам'ятна монета, присвячена вічній цінності людства – материнству як джерелу життя, символу святості, тепла та любові. Це велика і невичерпна тема в мистецтві – одна з найдавніших у світовій культурі.

The coin is dedicated to the maternity, a timeless value of the humanity, a well of life, a symbol of holiness, eternity, warmth and affection. In the art this grand and everlasting subject is one of the oldest in the world culture.

Технічні характеристики

Technical characteristics

Номінал / 5 гривень	Face value / 5 hryvnias
Метал / Срібло 925 проби	Metal / Ag 925
Маса монети, г / 15.55 (1/2 унції)	Weight, g / 15.55 (1/2 ounce)
Діаметр, мм / 33.0	Diameter, mm / 33.0
Категорія якості карбування / Пруф	Quality / Proof
Гурт / Гладкий із заглибленими написами*	Edge / Smooth with incised inscriptions*
Тираж, шт. / До 10 000	Mintage, pcs / up to 10 000

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – Ag 925, масу дорогоцінного металу в чистоті – 15.55; на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

* Edge of the coin – smooth with incised inscriptions: Ag 925 (metal and fineness), 15.55 (weight in fineness), NBU Mint mark.

Монету введено в обіг 18 червня 2013 року.

Put into circulation on June 18, 2013.

Художник – Наталія Фандікова.

Скульптори – Анатолій Дем'яненко, Святослав Іваненко.

Designer – Nataliia Fandikova.

Engravers – Anatolii Demianenko, Sviatoslav Ivanenko.

На аверсі розміщено: вгорі малий Державний Герб України та напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**, у центрі зображена коляска як символ дитинства та безсмертя роду, під нею – рік карбування монети – **2013** та внизу півколом номінал – **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ**.

На реверсі розміщено стилізоване зображення матері, яка тримає на руках дитину, напис півколом – **МАТЕРИНСТВО**. Образ жінки сповнений тепла, ніжності, турботи і любові.

Obverse: above there are the Small Coat of Arms of Ukraine and the semicircular inscription **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine); in the center there is depicted a baby carriage (carycot) as a symbol of childhood and life immortality; thereunder are the coin issue year indication **2013** and the semicircular face value **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ** (five hryvnias).

Reverse: bears a conventionalized image of the Mother holding the Baby in her arms and the bowshaped legend **МАТЕРИНСТВО** (maternity). The Mother's image is full of warmth, motherliness, care and affection.

100 РОКІВ КИЇВСЬКОМУ НАУКОВО-ДОСЛІДНОМУ ІНСТИТУТУ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ CENTENARY OF THE KYIV RESEARCH INSTITUTE OF FORENSIC SCIENCE

Пам'ятна монета, присвячена одній із найстаріших державних експертних установ України, що розпочала свою діяльність у 1913 році як Кабінет науково-судової експертизи при прокурорі Київської судової палати. Пройшовши складний шлях, Київський науково-дослідний інститут судових експертиз став однією з провідних установ судово-експертного забезпечення, де працюють висококваліфіковані судові експерти.

The commemorative coin is dedicated to one of the oldest state establishments of Ukraine for forensics which started its activities in 1913 as the Office for Forensics attached to the Prosecutor of the Kyiv Court, which is called now Kyiv Research Institute of Forensic Science. Having behind a hundred years of history the institute has become one of the leading institutions of forensics where highly skilled legal experts work.

Технічні характеристики

Номинал / 5 гривень

Метал / Зовнішнє коло – мідно-нікелевий сплав,
внутрішнє – нордiк

Маса монети, г / 9.4

Діаметр, мм / 28.0

Категорія якості карбування /
Спеціальний анциркулейтед

Гурт / Секторальне рифлення

Тираж, шт. / 15 000

Technical characteristics

Face value / 5 hryvnias

Metal / Outer ring – copper-nickel alloy;
center – Nordic gold

Weight, g / 9.4

Diameter, mm / 28.0

Quality / Special
uncirculated

Edge / Intermittently grooved

Mintage, pcs / 15 000

Монету введено в обiг 3 липня 2013 року.

Put into circulation on July 3, 2013.

Художники – Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.
Скульптори – Володимир Дем'яненко, Анатолій Дем'яненко.
Designers: Volodymyr Taran, Oleksandr Kharuk, Serhii Kharuk.
Engravers: Volodymyr Demianenko, Anatolii Demianenko.

На аверсі розміщено: вгорі малий Державний Герб України, по колу написи – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (вгорі), **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ** (унизу), праворуч – рік карбування монети **2013**, ліворуч – логотип Монетного двору Національного банку України, у центрі – логотип Київського науково-дослідного інституту судових експертиз.

На реверсі зображено будівлю інституту, під якою розміщено напис – **100 / РОКІВ** та напис по колу – **КИЇВСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ**.

Obverse: bears the Small Coat of Arms of Ukraine and the semicircular legends **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine) above and **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ** (five hryvnias) beneath; to the right there is indicated the coin issue year **2013**, to the left there is the mark of the National Bank of Ukraine Mint; in the center there is the Institute emblem.

Reverse: bears the Institute building image with the legend **100 / РОКІВ** (100 / years) and the circular inscription **КИЇВСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ** (Kyiv Research Institute of Forensic Science).

1025-РІЧЧЯ ХРЕЩЕННЯ КИЇВСЬКОЇ РУСИ

1025TH ANNIVERSARY OF CHRISTIANIZATION OF KYIVAN RUS

Пам'ятні монети, присвячені запровадженню Володимиром Великим християнства як державної релігії, що сприяло об'єднанню та зміцненню Київської Русі, поширенню писемності, відкрило широкі перспективи економічних і культурних зв'язків тощо.

The commemorative coins are dedicated to the introduction of Christianity by Volodymyr the Great as the established religion, which was conducive to unification and consolidation of Kyivan Rus, literacy propagation, good prospects of economic and cultural relations, etc.

Технічні характеристики

Номінал / 100 гривень

Метал / Золото 900 проби

Маса монети, г / 31.1 (1 унція)

Діаметр, мм / 32.0

Категорія якості карбування / Пруф

Гурт / Гладкий із заглибленими написами*

Тираж, шт. / 1 025

Technical characteristics

Face value / 100 hryvnias

Metal / Au 900

Weight, g / 31.1 (1 ounce)

Diameter, mm / 32.0

Quality / Proof

Edge / Smooth with incised inscriptions*

Mintage, pcs / 1 025

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – Au 900, масу дорогоцінного металу в чистоті – 31.1; на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

* Edge of the coin – smooth with incised inscriptions: Au 900 (metal and fineness), 31.1 (weight in fineness), NBU Mint mark.

Художники – Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук (аверс); Марія Скоблікова, Олександр Кузьмін (реверс).
Скульптори – Святослав Іваненко, Володимир Дем'яненко.

Designers: obverse: Volodymyr Taran, Oleksandr Kharuk, Serhii Kharuk; reverse: Mariia Skoblikova, Oleksandr Kuzmin.
Engravers: Sviatoslav Ivanenko, Volodymyr Demianenko.

На аверсі монети розміщено: вгорі малий Державний Герб України, стилізований напис півколом – НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ (вгорі), рік карбування монети – 2013 та номінал (унизу) – СТО ГРИВЕНЬ. У центрі монети зображено композицію – хрест-енколпійон та фігури-символи чотирьох євангелістів: Матвія в образі ангела, Марка в образі лева, Луки в образі тельця, Іоанна в образі орла. Кожен із них крилатий і тримає Євангеліє.

На реверсі монети розміщено стилізовану композицію – на тлі хреста, прикрашеного виноградною лозою, зображено обличчя князя Володимира Великого (ліворуч), відбиток його печатки (праворуч), півколом напис – 1025-РІЧЧЯ ХРЕЩЕННЯ КИЇВСЬКОЇ РУСИ.

Obverse: above there is the Small Coat of Arms of Ukraine with the semicircular legend НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ (National Bank of Ukraine); below there are the coin issue year indication 2013 and the coin face value: СТО ГРИВЕНЬ (hundred hryvnias). In the center of the coins there is the composition consisting of the image of an encolpion (pectoral cross) and symbolic figures of the Four Evangelists: Matthew as an angel, Mark as a lion, Luke as an ox and John as an eagle. All the figures are winged and holding the Gospel.

Reverse of the coin bears a conventionalized composition – against the background of the Cross adorned with the grape-vine there are: the face of the Grand Duke Volodymyr the Great (to the left) and his signet (to the right); above there is the semicircular legend 1025-РІЧЧЯ ХРЕЩЕННЯ КИЇВСЬКОЇ РУСИ (1025th Anniversary of Christianization of Kyivan Rus).

Технічні характеристики	Technical characteristics
Номінал / 20 гривень	Face value / 20 hryvnias
Метал / Срібло 925 проби	Metal / Ag 925
Маса монети, г / 62.2 (2 унції)	Weight, g / 62.2 (2 ounce)
Діаметр, мм / 50.0	Diameter, mm / 50.0
Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед	Quality / Special uncirculated
Гурт / Гладкий із заглибленими написами**	Edge / Smooth with incised inscriptions**
Елемент оздоблення / Локальна позолота (вміст золота в чистоті не менш як 0.000449 г)	Decoration element / Gilt (gold fine weight is, as least, 0.000449 g)
Тираж, шт. / 3 500	Mintage, pcs / 3 500

Усі монети введено в обіг 3 липня 2013 року.

На аверсі двох монет розміщено: вгорі малий Державний Герб України, стилізовані написи півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (вгорі), рік карбування монет – **2013** та номінал (унизу): на монеті зі срібла – **ДВАДЦЯТЬ ГРИВЕНЬ**, на монеті з нейзильберу – **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ**. На монеті з нейзильберу праворуч – логотип Монетного двору Національного банку України. У центрі монет зображено композицію – хрест-енколпійон (на монеті зі срібла – позолочений) та фігури-символи чотирьох євангелістів: Матвія в образі ангела, Марка в образі лева, Луки в образі тельця, Іоанна в образі орла. Кожен із них крилатий і тримає Євангеліє.

На реверсі монет номіналами 20 та 5 гривень розміщено багатофігурну композицію: Володимир Великий та Андрій Первозванний, які тримають хрест, святі Антоній та Феодосій Печерські, Кирило та Мефодій, угорі – Зимненська ікона Пресвятої Богородиці, з обох боків від якої ангели, внизу півколом стилізований напис – **1025-РІЧЧЯ ХРЕЩЕННЯ КИЇВСЬКОЇ РУСИ**.

Технічні характеристики	Technical characteristics
Номінал / 5 гривень	Face value / 5 hryvnias
Метал / Нейзильбер	Metal / German silver
Маса монети, г / 16.54	Weight, g / 16.54
Діаметр, мм / 35.0	Diameter, mm / 35.0
Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед	Quality / Special uncirculated
Гурт / Рифлений	Edge / Grooved
Тираж, шт. / 30 000	Mintage, pcs / 30 000

** Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – Ag 925, масу дорогоцінного металу в чистоті – 62.2;

на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

** Edge of the coin – smooth with incised inscriptions: Ag 925 (metal and fineness), 62.2 (weight in fineness), NBU Mint mark.

Put into circulation on July 3, 2013.

Obverse: above there is the Small Coat of Arms of Ukraine with the semicircular legend **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine); below there are the coin issue year indication **2013** and the coin face value: **ДВАДЦЯТЬ ГРИВЕНЬ** (twenty hryvnias) on the silver coin and **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ** (five hryvnias) on the coin made of the German silver. On the latter coin there is the mark of the National Bank of Ukraine Mint to the right. In the center of the coins there is the composition consisting of the image of an encolpion (pectoral cross, gilded on the silver coin) and symbolic figures of the Four Evangelists: Matthew as an angel, Mark as a lion, Luke as an ox and John as an eagle. All the figures are winged and holding the Gospel.

Reverse of the 20 and 5 hryvnia coins bears a composition consisting of some figurines: Volodymyr the Great and Andrew the First-Called holding the Cross together with the Saints: Anthony and Theodosius of the Caves, Cyril and Methodius; above there is depicted the icon of the Blessed Virgin of Zymne with images of angels to the left and right thereof; below there is the semicircular legend **1025-РІЧЧЯ ХРЕЩЕННЯ КИЇВСЬКОЇ РУСИ** (1025th Anniversary of Christianization of Kyivan Rus).

УКРАЇНСЬКА ВИШИВАНКА UKRAINIAN VYSHYVANKA

Пам'ятні монети, присвячені яскравому, самобутньому й барвистому елементу народного костюма – українській вишиванці, яка своєю орнаментикою і кольоровою гамою відтворює традиції вишивання в кожному регіоні України.

The commemorative coins are dedicated to a bright, original and colourful element of Ukrainian traditional clothing, i.e. to the vyshyvanka (embroidered shirt) that reflects the embroidery traditions of each region of Ukraine by its decorative patterns and scale of colours.

Технічні характеристики

Номинал / 10 гривень	Face value / 10 hryvnias
Метал / Срібло 925 проби	Metal / Ag 925
Маса монети, г / 31.1 (1 унція)	Weight, g / 31.1 (1 ounce)
Діаметр, мм / 38.6	Diameter, mm / 38.6
Категорія якості карбування / Пруф	Quality / Proof
Гурт / Гладкий із заглибленими написами*	Edge / Smooth with incised inscriptions*
Тираж, шт. / 5 000	Mintage, pcs / 5 000

Technical characteristics

Технічні характеристики

Номинал / 5 гривень	Face value / 5 hryvnias
Метал / Нейзильбер	Metal / German silver
Маса монети, г / 16.54	Weight, g / 16.54
Діаметр, мм / 35.0	Diameter, mm / 35.0
Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед	Quality / Special uncirculated
Гурт / Рифлений	Edge / Grooved
Тираж, шт. / 30 000	Mintage, pcs / 30 000

Technical characteristics

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – Ag 925, масу дорогоцінного металу в чистоті – 31.1; на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.
* Edge of the coin – smooth with incised inscriptions: Ag 925 (metal and fineness), 31.1 (weight in fineness), NBU Mint mark.

Монети введено в обіг 20 серпня 2013 року.
Put into circulation on August 20, 2013.

Художники – Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.
Скульптори – Володимир Дем'яненко, Володимир Атаманчук.
Designers: Volodymyr Taran, Oleksandr Kharuk, Serhii Kharuk.
Engravers: Volodymyr Demianenko, Volodymyr Atamanchuk.

На аверсі обох монет розміщено: вгорі малий Державний Герб України, напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**, зображення дівчини з голкою в руках, яка вишиває полотно, фрагмент якого на монеті з нейзильберу – кольоровий (використано тамподрук), на тлі полотна номінал: на монеті зі срібла – **10 ГРИВЕНЬ**, на монеті з нейзильберу – **5 ГРИВЕНЬ**, під яким праворуч – рік карбування монети – **2013**. На монеті з нейзильберу ліворуч розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі обох монет розміщено кольоровий фрагмент полотна вишиванки – декоративну розетку: на монеті з нейзильберу використано тамподрук, на монеті зі срібла – голографічне зображення; напис півколом – **УКРАЇНСЬКА** (вгорі) **ВИШИВАНКА** (внизу).

Obverse: above there is the Small Coat of Arms of Ukraine with the semicircular inscription **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine); thereunder is represented a girl with a needle in hand embroidering a cloth, a part whereof is coloured on the German silver coin (tampography); against the background of the cloth there is the coin face value indication: **10 ГРИВЕНЬ** (10 hryvnias) on the silver coin or **5 ГРИВЕНЬ** (5 hryvnias) on the German silver coin; thereunder to the right is the coin issue year **2013**. On the German silver coin, to the left, there is the mark of the National Bank of Ukraine Mint.

Reverse: there is the coloured fragment of the vyshyvanka cloth: on the German silver coin the tampography is used, on the silver coin the image is holographic; above and below there are the semicircular inscriptions **УКРАЇНСЬКА** (Ukrainian) and **ВИШИВАНКА** (vyshyvanka) respectively.

ПЕТЛЯ НЕСТЕРОВА NESTEROV'S LOOP

Пам'ятна монета, присвячена 100-річчю виконання фігури вищого пілотажу – “мертвої петлі”, відомої також як “петля Нестерова”. Уперше ця фігура була виконана Петром Нестеровим 27 серпня 1913 року в небі над Києвом (Сирецьким військовим летовищем) на очах численних глядачів.

Ця подія фактично започаткувала еру вищого пілотажу та справила вагомий вплив на розвиток авіації.

The coin is dedicated to the centenary of performance of the loop-the-loop aerobatic maneuver known also as Nesterov's loop. For the first time the maneuver was performed on August 27, 1913, by Pyotr Nesterov in the sky over Kyiv (Syrets military airfield) before numerous spectators' eyes. The event became de facto the beginning of aerobatics and substantial contribution to the aviation development.

Технічні характеристики

Номінал / 5 гривень

Метал / Нейзильбер

Маса монети, г / 16.54

Діаметр, мм / 35.0

Категорія якості карбування /
Спеціальний анциркулейтед

Гурт / Рифлений

Тираж, шт. / 30 000

Technical characteristics

Face value / 5 hryvnias

Metal / German silver

Weight, g / 16.54

Diameter, mm / 35.0

Quality / Special
uncirculated

Edge / Grooved

Mintage, pcs / 30 000

Монету введено в обіг 28 серпня 2013 року.

Put into circulation on August 28, 2013.

Художник і скульптор – Святослав Іваненко.
Designer and engraver – Sviatoslav Ivanenko.

На аверсі розміщено: вгорі – напис півколом **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**, ліворуч – малий Державний Герб України, у центрі на тлі декоративного планшета з планом польоту – портрет Петра Нестерова, праворуч від якого зазначено рік карбування монети – **2013**, унизу – номінал **5 ГРИВЕНЬ** та логотип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі відтворено стилізовану композицію виконання П. Нестеровим на літаку “Ньюпор” знаменитої “мертвої петлі”, всередині якої розміщено написи – **ПЕТЛЯ / 1913 / РІК / КИЇВ / НЕСТЕРОВА**, внизу – фігури глядачів, зображення яких узято з київських листівок 1913 року.

On the obverse there are: the semicircular inscription **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine) (above) with the Small Coat of Arms of Ukraine to the left; in the centre, against the background of the decorative military map case with the flight plan, Pyotr Nesterov's portrait and the coin issue year indication **2013** to the right thereof; below – the coin face value **5 ГРИВЕНЬ** (5 hryvnias) and the mark of the National Bank of Ukraine Mint.

On the reverse there is depicted a conventionalized composition of performance of the famous loop by Nesterov in a Nieuport monoplane; in the middle thereof – the inscription **ПЕТЛЯ / 1913 / РІК / КИЇВ / НЕСТЕРОВА** (loop / 1913 / year / Kyiv / of Nesterov); below there are depicted the spectators as on the 1913 postcards from Kyiv.

150 РОКІВ НАЦІОНАЛЬНІЙ ФІЛАРМОНІЇ УКРАЇНИ 150TH ANNIVERSARY OF THE NATIONAL PHILHARMONIC SOCIETY OF UKRAINE

Пам'ятні монети, присвячені 150-річчю однієї з найстаріших концертних організацій нашої держави. Біля колуски Київського філармонічного товариства, заснованого у 1863 році, стояли відомі митці і прогресивні громадські діячі – композитор М.Лисенко, фольклорист М.Рігельман, композитор-аматор П.Селецький та багато інших.

The commemorative coins are dedicated to the 150th anniversary of one of the oldest concert music performance societies of our country. Such outstanding artists and liberal-minded public figures as the composer M.Lysenko, folklorist M.Rihelman, amateur composer P.Seletskyi and many others helped give birth to the then Kyiv Philharmonic Society in 1863.

Технічні характеристики

Номінал / 5 гривень	Face value / 5 hryvnias
Метал / Срібло 925 проби	Metal / Ag 925
Маса монети, г / 15.55 (1/2 унції)	Weight, g / 15.55 (1/2 унції)
Діаметр, мм / 33.0	Diameter, mm / 33.0
Категорія якості карбування / Пруф	Quality / Proof
Гурт / Гладкий із заглибленими написами*	Edge / Smooth with incised inscriptions*
Тираж, шт. / 3 000	Mintage, pcs / 3 000

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – Ag 925, масу дорогоцінного металу в чистоті – 15.55; на гурті також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.
* Edge of the coin – smooth with incised inscriptions: Ag 925 (metal and fineness), 15.55 (weight in fineness), NBU Mint mark.

На аверсі обох монет розміщено: вгорі малий Державний Герб України та напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**, зображення вигляду Колонної зали імені М. Лисенка зі сцени, на якій стоїть рояль; рік карбування монет – **2013** (праворуч), унизу зазначено номінал: на монеті зі срібла – **5 ГРИВЕНЬ**, на монеті з нейзильберу – **2 ГРИВНІ** та логотип Монетного двору Національного банку України (праворуч).

На реверсі обох монет на дзеркальному тлі зображено будівлю колишнього Купецького зібрання (1882 р.), у якій з 1944 року і до сьогодні розміщується Національна філармонія України, під нею – герб цього закладу музичної культури та напис: **НАЦІОНАЛЬНА / ФІЛАРМОНІЯ / УКРАЇНИ / 150 РОКІВ**.

Технічні характеристики

Номінал / 2 гривні	Face value / 2 hryvnias
Метал / Нейзильбер	Metal / German silver
Маса монети, г / 12.8	Weight, g / 12.8
Діаметр, мм / 31.0	Diameter, mm / 31.0
Категорія якості карбування / Спеціальний анциркулейтед	Quality / Special uncirculated
Гурт / Рифлений	Edge / Grooved
Тираж, шт. / 20 000	Mintage, pcs / 20 000

Монети введено в обіг 12 вересня 2013 року.
Put into circulation on September 12, 2013.

Художник і скульптор – Володимир Атаманчук.
Designer and engraver – Volodymyr Atamanchuk.

Obverse: above there are the Small Coat of Arms of Ukraine and the semicircular inscription **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine); thereunder is the image of Lysenko Colonnaded Hall as seen from the stage, where a grand piano is depicted; to the right there is the coin issue year indication **2013**; below there is the coin face value: **5 ГРИВЕНЬ** (5 hryvnias) on the silver coin or **2 ГРИВНІ** (2 hryvnias) on the German silver one; on the latter coin, to the right, there is the mark of the National Bank of Ukraine Mint.

Reverse: against the dark background there is depicted the building of the former Merchants Assembly (1882), where from 1944 up to date the National Philharmonic Society of Ukraine is located; below there are its emblem and the inscription **НАЦІОНАЛЬНА / ФІЛАРМОНІЯ / УКРАЇНИ / 150 РОКІВ** (National / Philharmonic Society / of Ukraine / 150 years).

БУДИНОК ПОЕТА (ДО 100-РІЧЧЯ БУДИНКУ М. ВОЛОШИНА)

HOUSE OF A POET

(ON THE OCCASION OF THE CENTENARY OF M.VOLOSHIN'S HOUSE)

Пам'ятна монета, присвячена 100-річчю з часу завершення спорудження Будинку Поета.

У Коктебелі, на березі мальовничої бухти, біля підніжжя давно згаслого вулкана Кара-Даг стоїть незвичайний дім, який зберігає безліч реалій і легенд ХХ століття, створений Максиміліаном Волошином для спілкування і творчості.

The coin is dedicated to the centenary of completion of the House of a Poet.

In Koktebel, on the very shore of a picturesque bight, at the foot of the dateless extinct volcano Kara Dag, there is an unusual house preserving a lot of real objects and legends of the 20th century, founded by Maximilian Voloshin for communication and creative work.

Технічні характеристики

Номінал / 5 гривень

Метал / Нейзильбер

Маса монети, г / 16.54

Діаметр, мм / 35.0

Категорія якості карбування /
Спеціальний анциркулейтед

Гурт / Рифлений

Тираж, шт. / 20 000

Technical characteristics

Face value / 5 hryvnias

Metal / German silver

Weight, g / 16.54

Diameter, mm / 35.0

Quality / Special
uncirculated

Edge / Grooved

Mintage, pcs / 20 000

Монету введено в обіг 12 вересня 2013 року.

Художники – Марія Скоблікова, Олександр Кузьмін.
Designers: Mariia Skoblikova, Olexsandr Kuzmin.

На аверсі розміщено: вгорі малий Державний Герб України та напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**, у центрі – зображення Будинку Поета і силуетів людей перед ним, що уособлює “гостинний дух” оселі господаря, під яким унизу напис – **БУДИНОК ПОЕТА М. ВОЛОШИНА**, праворуч зазначено рік карбування монети – **2013**; унизу – логотип Монетного двору Національного банку України та номінал – **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ**.

На реверсі зображено силует художника за роботою на тлі морського пейзажу та розміщено рядки з його вірша, які розкривають суть творчості Максиміліана Волошина як поета і художника – **ДВЕРЬ ОТПЕРТА. / ПЕРЕСТУПИ ПОРОГ. / МОЙ ДОМ / РАСКРЫТ / НАВСТРЕЧУ / ВСЕХ ДОРОГ...**; унизу напис – **ДО 100-РІЧЧЯ**.

Put into circulation on September 12, 2013.

Скульптори – Святослав Іваненко, Анатолій Дем'яненко.
Engravers: Sviatoslav Ivanenko, Anatolii Demianenko.

On the obverse there are: the Small Coat of Arms of Ukraine and the semicircular inscription **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (National Bank of Ukraine) (above); in the centre there is the image of the House of a Poet with the silhouettes of people before it representing the “hospitality spirit” of the good host’s residence; thereunder is the inscription **БУДИНОК ПОЕТА М.ВОЛОШИНА** (House of the poet M.Voloshin) with the coin issue year indication **2013** to the right thereof; below there are the mark of the National Bank of Ukraine Mint and the coin face value **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ** (five hryvnias).

On the reverse there is depicted the working artist’s silhouette against the background of the waterscape with the lines from his poem exposing the kernel of Maximilian Voloshin’s creative work of a poet and artist **ДВЕРЬ ОТПЕРТА. / ПЕРЕСТУПИ ПОРОГ. / МОЙ ДОМ / РАСКРЫТ / НАВСТРЕЧУ / ВСЕХ ДОРОГ...** (The door is open. / Cross the threshold. / My home / Is exposed / In advance / To every road...); below there is the legend **ДО 100-РІЧЧЯ** (on the occasion of the 100th anniversary).

КОНКУРС “КРАЦА МОНЕТА РОКУ” COIN OF THE YEAR CONTEST

Щорічний загальнонаціональний конкурс “Краща монета року” було започатковано в Україні в 2006 році з метою пропагування державотворчих процесів у країні, створення рейтингової шкали якості продукції Монетного двору Національного банку України, підвищення професійного рівня учасників як творчого, так і виробничого процесу, стимулювання та заохочення художників і скульпторів до пошуку креативних ідей, привернення уваги широких кіл громадськості до мистецтва пластики. Конкурс проводиться в два етапи в трьох номінаціях: “Краща монета року”, “Унікальне ідейне рішення”, “Найкраще художнє рішення”. На першому етапі вивчається громадська думка щодо художнього рівня та якості пам’ятних монет, введених в обіг Національним банком України протягом року, що передує року проведення конкурсу. У кожній номінації визначається по три монети, що набрали найбільшу кількість голосів. Їх на другому етапі конкурсу оцінює компетентне журі, до складу якого входять фахівці Національного банку, Банкотно-монетного двору Національного банку України, члени Експертної ради з питань дизайну пам’ятних монет України (авторитетні художники, скульптори, історики, інші фахівці), уповноважені представники Асоціації нумізматів України. Переможці конкурсу визначаються шляхом таємного голосування.

У загальнонаціональному конкурсі “Краща монета року”, який проводився у 2013 році, взяли участь 37 найменувань монет 2012 року карбування. На першому етапі конкурсу свою думку щодо цих монет висловили вісім тисяч осіб. Заповнені анкети збиралися в спеціально облаштовані скриньки в територіальних управліннях Національного банку (40% анкет), у приміщеннях банків-дистриб’юторів НБУ (50%), надавалися Асоціацією нумізматів України (7%), надходили електронною поштою (3%).

На I етапі конкурсу найбільшу кількість голосів одержали такі монети:

у номінації “Краща монета року”:

- “Рік Змії” (срібло, номінал 5 грн.);
- “Українська лірична пісня” (срібло, номінал 10 грн., нейзильбер, номінал 5 грн.);
- “УЄФА. Євро 2012. Україна-Польща” (набір з двох монет, які складаються в коло діаметром 50 мм, срібло, номінали 10 гривень / 10 злотих);

у номінації “Унікальне ідейне рішення”:

- “УЄФА. Євро 2012. Україна-Польща”;

In 2006, the National Bank of Ukraine launched the annual national Coin of the Year Contest. This was done in order to promote state development, rate the quality of products manufactured by the NBU Mint, enhance the professional skills of those involved in creative and manufacturing processes, encourage designers and engravers to look for creative solutions, and draw public attention to plastic arts.

The contest has two rounds and comprises three categories: Coin of the Year, Most Creative Coin and Most Artistic Coin. During the first round, organizers study public opinion concerning the artistry and quality of commemorative coins issued by the National Bank of Ukraine in the year preceding the contest year. For each category, the three coins with most votes are selected.

During the second round, coins are reviewed by a panel of competent judges comprised of NBU and NBU Mint staff, members of the Ukrainian Commemorative Coin Expert Board (comprised of respected artists, engravers, historians and other experts), and authorized representatives of the Ukrainian Numismatic Association. Winners are chosen by a secret vote.

37 coins issued in 2012 were nominated for the 2013 Coin of the Year Awards. During the first round, 8,000 people expressed their opinions about the coins. 40% of the questionnaires came from the special boxes in NBU regional branches, 50% were provided by distributing banks, 7% were submitted by the Ukrainian Numismatic Association, and 3% were received via email.

During the first round, the following coins won most votes:

in the **Coin of the Year** category:

- “The Year of the Snake” (silver, 10 hryvnias);
- “Ukrainian Lyric Song” (silver, 10 hryvnias; German silver, 5 hryvnias);
- “UEFA EURO 2012™ Poland – Ukraine” (two coins that complement each other to make one coin 50 cm in diameter, silver, 10 hryvnias / 10 zloty);

in the **Most Creative** category:

- “UEFA EURO 2012™ Poland – Ukraine”;
- “Ukrainian Lyric Song”;
- “The Year of the Snake”;

in the **Most Artistic** category:

- “Ukrainian Lyric Song”;
- “The Year of the Snake”;

- “Українська лірична пісня”;
- “Рік Змії”;

у номінації “Найкраще художнє рішення”:

- “Українська лірична пісня”;
- “Рік Змії”;
- “Мальва” (золото, номінал 2 грн.).

На II етапі конкурсу перемогу присуджено таким монетам:

у номінації “Краща монета року”:

– “Українська лірична пісня”. Автори ескізів: Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук;

у номінації “Унікальне ідейне рішення”:

– “УЕФА. Євро 2012. Україна-Польща”. Автори ескізів: Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук;

у номінації “Найкраще художнє рішення”:

– “Мальва”. Автор ескізів: Володимир Дем’яненко.

- “Malva” (gold, 2 hryvnias).

During the second round, the following winners were chosen:

in the **Coin of the Year** category:

– “Ukrainian Lyric Song”. Artists: Volodymyr Taran, Oleksandr Kharuk, Serhii Kharuk;

in the **Most Creative** category:

“UEFA EURO 2012™ Poland – Ukraine”. Artists: Volodymyr Taran, Oleksandr Kharuk, Serhii Kharuk;

in the **Most Artistic** category:

– “Malva”. Artist: Volodymyr Demianenko.

Момент голосування.
Moment of voting.

Оголошення результатів конкурсу.
Contest winners announced.

Переможці конкурсу (зліва направо)
Сергій Харук, Володимир Таран та Олександр Харук.
Contest winners (left to right) Serhii Kharuk,
Volodymyr Taran and Oleksandr Kharuk.

НАБІР УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИХ ПАМ'ЯТНИХ МОНЕТ ЗДОБУВ ПРИЗ ГЛЯДАЦЬКИХ СИМПАТІЙ “МОНЕТНОГО СУЗІР'Я-2013”

SET OF COMMEMORATIVE COINS MINTED BY POLAND AND UKRAINE RECEIVES THE PEOPLE'S CHOICE AWARD AT “COIN CONSTELLATION-2013”

Наприкінці вересня 2013 року в Москві відбулася церемонія нагородження переможців і дипломатів Сьомого міжнародного конкурсу пам'ятних монет “Монетне сузір'я-2013”. Це один із найпрестижніших нумізматичних конкурсів, організатором якого є видавничий дім “Уотер Марк”. У номінації “Приз глядацьких симпатій” найкращим було визнано набір із двох пам'ятних монет Національного банку України та Національного банку Польщі, які складені в коло “УЄФА. Євро 2012. Україна-Польща”, що набрав найбільшу кількість голосів під час голосування на інтернет-сайті конкурсу. Це визнання не лише експертів, які входили до складу журі, а й багатьох нумізматів, колекціонерів і всіх поціновувачів пам'ятних монет.

In late September 2013, the Awarding ceremony of the Seventh International commemorative coins contest “Coin Constellation-2013” was held in Moscow. This is one of the most prestigious numismatic contests organized by the Publishing House Water Mark. By the results of the voting on the contest website, the People's Choice Award was given to the silver coin set “UEFA EURO 2012™ Poland-Ukraine” of two coins making a circle issued by the National Bank of Ukraine and the National Bank of Poland. The coin gained credence not only among the experts from the jury, but also among many numismatists, coin collectors and admirers of commemorative coins.

Серед 48 учасників конкурсу із 30 країн світу – центробанки, найбільші монетні двори та компанії-дистриб'ютори. За традицією найкращі монети визначали в дев'яти основних номінаціях, зокрема: “Унікальне ідейне рішення”, “Оригінальна технологія”, “Вдале художнє рішення”, “Монетна класика”, “Сувенірна монета”, “Срібна монета року”, “Золота монета року”, “Серія року”, “Монета року”. Загалом на розгляд журі було представлено 270 монет, введених в обіг у 2012 році. Призами і дипломами відзначено лише 45 із них. Монети-переможниці були визначені журі, до складу якого входили експерти з відомих світових музеїв і аукціонних домів, компаній-дистриб'юторів, нумізматичних асоціацій і спеціалізованих періодичних видань. У номінації “Монета року” перемогла золота кілограмова монета номіналом 1 000 фунтів стерлінгів “Діамантовий ювілей королеви Єлизавети II”, представлена Королівським монетним двором Великобританії.

Варто зазначити, що пам'ятні монети Національного банку України здобули чимало престижних нагород та дипломів конкурсу “Монетне сузір'я”. Зокрема, пам'ятна монета “За твором М.В.Гоголя “Вечори на хуторі біля Диканьки” була визнана “Кращою монетою року” у 2010 році. Призами та дипломами також відзначені такі пам'ятні монети Національного банку України: “Нестор-літописець” – у номінації “Золота монета” (2007 рік); “Чиста вода – джерело життя” – у номінації “Унікальне ідейне рішення” (2008 рік); “Острозька Біблія”, “Чумацький шлях” (2008 рік), “Міжнародний рік астрономії” (2010 рік), “Рік Тигра”, “Острів Хортиця на Дніпрі – колыска українського козацтва” (2011 рік) отримали дипломи у різних номінаціях цього конкурсу.

The contest gathered 48 participants (central banks, major mints and distributors) from 30 countries of the world. As is now traditional, the contest was held in nine major nominations: Unique Idea Concept, Original Technology, Successful Artistic Solution, Coin Classic, Souvenir Coin, Silver Coin of the Year, Gold Coin of the Year, Series of the Year, and Coin of the Year. More than 270 commemorative coins issued in 2012 were submitted to the contest. 45 coins were awarded prizes and diplomas. The winners were determined by the jury, which included specialists from the world famous museums and auctions, representatives of distributing companies, international numismatic associations and specialized periodicals. The Coin of the Year was awarded to a gold kilo coin “Diamond Jubilee” (1000 pounds denomination) by the GB Royal Mint.

Commemorative coins issued by the National Bank of Ukraine received a number of prestigious awards and diploma at the Coin Constellation contest. In particular, in 2010 the commemorative coin “On Motifs of N.V.Gogol's Work “Evenings on a Farm Near Dikanka” was awarded as the Best Coin of the Year. Prizes and diplomas were also given to the following coins issued by the National Bank of Ukraine: Nestor the Chronicler – the Gold Coin (2007), Pure Water is the Source of Life – Unique Idea Concept (2008), and The Ostroh Bible, Chumatskyi Shliakh (2008), International Year of Astronomy (2010), Year of the Tiger, Island of Khortytsia in the Dnieper – the Cradle of Ukrainian Cossacks (2011) were awarded diplomas in various nominations of this contest.

СПЛАВ ХУДОЖНІХ ТАЛАНТІВ, ВТІЛЕНИЙ У ПАМ'ЯТНИХ МОНЕТАХ

ARTISTIC TALENTS FUSED TOGETHER INTO COMMEMORATIVE COINS

Мистецька група "АРТТРИУМ", до складу якої входять Олександр і Сергій Харуки, а також Володимир Таран, є самобутнім, непересічним творчим колективом, результати праці якого втілені в багатьох пам'ятних монетах України, введених в обіг Національним банком України. У горнилі їх співпраці викристалізуються унікальні художні композиції, які зачаровують своєю мистецькою довершеністю, вишуканими формами, глибоким змістом та досконалими пропорціями.

*Члени мистецької групи "АРТТРИУМ" Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук (зліва направо).
Members of ARTTRIUM art group: Volodymyr Taran, Oleksandr Kharuk and Serhii Kharuk (left to right).*

ARTTRIUM art group, consisting of Oleksandr and Serhii Kharuks, and Volodymyr Taran, is a distinctive and unconventional team whose creativity is embodied in a range of Ukrainian commemorative coins put into circulation by the National Bank of Ukraine. Artistic compositions have crys-

tallized in the crucible of their unique artistic collaboration that are enchanting in their artistic perfection, exquisite shapes, deep meaning and perfect proportions.

Певна співзвучність назви творчого колективу та архітектурної конструкції не випадкова. Як відомо, атриум – це застелена частина внутрішнього простору будівлі, через яку до приміщення потрапляє сонячне світло. Митці асоціюють себе з провідниками світла, що привносять до нашої, іноді сірої буденності різнобарвну палітру емоцій, вражень, добрих настроїв, надію та відчуття гармонії, єднання зі світом. Та є ще й інше прочитання назви АРТТРИУМ – три мистецькі розуми.

Робота над ескізами пам'ятних монет – це захоплення малою пластикою, що виросло з дуже давньої закоханості кожного з художників в екслібрис – графічний знак, охоронну печатку книги. Відчуття форми, композиційна досконалість, лаконізм, стилізація, вишуканість шрифтових блоків – усе це шліфувалося роками при ескізуванні та втіленні у готовий знак – екслібрис.

Зазвичай митцям, людям із розвинутим відчут-

It's not by chance that the name of the art group assonates with the name of architectural element. An atrium is a glass-covered space located within a building providing light to the interior. The artists see themselves as conductors of light bringing excitement and spirit of hope, harmony and togetherness into our sometimes routine life. ARTTRIUM can also read as the art trio – a union of three artistic minds.

Interest in commemorative coin design – art of small statuary – grew from the artists' fascination with ex-libris – a bookplate, protective mark of a book. During the years of sketching and creating bookplates the artists developed and polished their sense of the form and composition, laconism, stylized design and elegance of fonts.

Usually artists as people with strong personalities find it hard to cooperate in a long term. Examples of successful artistic collaboration are very rare. But ARTTRIUM team goes like clockwork. Kharuk twin brothers under-

Творчий пошук під час виконання та вдосконалення художнього замислу монет (ескізи та розробки).

Creative process of development and improvement of artistic concept (sketches and designs).

Приклад втілення принципу 3-D моделювання: від ескізу до готової форми медаліон mold.

Example of 3D modeling implementation – from sketch to medalion mold.

тям індивідуальності, важко тривалий час співпрацювати. Хоча й відомі деякі приклади успішної колективної творчості, вони зазвичай поодинокі. У творчій групі АРТТРИУМ усе склалося, як по нотах. Брати Харуки – близнюки, тож розуміють один одного телепатично. Часом вони розпочинають живописне полотно з різних боків, а потім сходяться на середині, органічно переплітаючи та доповнюючи частку роботи кожного. Володимир Тарану необхідно було лише адаптуватися до цього тандему, знайти свою нішу у творчій співпраці. Тим паче, що часу для цього було достатньо – всі вони працювали в одному колективі – на Банкнотно-монетному дворі Національного банку України.

Перші спроби художників у монетному дизайні датуються 1995 роком, коли вони отримали пропозицію від Національного банку України розробити ескізи монет, присвячених Олімпійським іграм. Національний банк лише започатковував справу випуску пам'ятних та ювілейних монет, адже тоді вони карбувалися за ескізами українських художників за кордоном – у Росії, Словаччині, Польщі. На той час Монетний двір НБУ перебував у стадії будівництва.

Розпочалася робота над ескізами монет. Для цього необхідно було знати, як відбувається процес карбування, які особливості його технології, враховувати досвід монетних дворів різних країн. Потрібен був контекст, інформація про виробництво, колекціонування монет. Адже художнику необхідно знати, що відбувається у цій сфері, які тенденції, новітні розробки, технології виготовлення пам'ятних та колекційних монет є актуальними та перспективними. Отож митці розпочали збирати буклети зі зразками монет, робили копії з каталогів, аналізували, вчилися. Пізніше суттєво допоміг Інтернет.

Був іще цікавий досвід опосередкованої співпраці з польськими фахівцями над спільною монетою “УЄФА. Євро 2012. Україна-Польща”. Як писала тоді преса, “Національний банк Польщі за підтримки Національного банку України здійснив безпрецедентну подію в нумізматичному світі Польщі і України...”

Мистецька група АРТТРИУМ сповнена творчих планів і задумів на майбутнє. Готуються списки нових серій пам'ятних монет, триває робота над ескізами нових проектів. Усі шанувальники незабаром зможуть побачити результати їхньої копійної праці у відкарбованих монетах, що є втіленням мистецтва малої пластики.

Процес виконання ескізу часто розпочинається з

Зразки ескізів пам'ятних монет, присвячених чемпіонату Європи з футболу 2012 року. Серед багатьох проектів обрано найкращі.

Samples of commemorative coin designs dedicated to UEFA Euro 2012. The best projects were selected among many.

stand each other almost telepathically. They often start to create painting from different sides and meet in the center combining and naturally complementing each others work. Volodymyr Taran needed only to adjust to their tandem and find his niche in this collaboration. There was enough time for adjustment as they all worked together at the Banknote Printing and Minting Works of the National Bank of Ukraine.

For the first time the artists tried their hand at coin design in 1995 when the National Bank of Ukraine offered them an opportunity to develop the design of coins dedicated to the Olympic Games. At that moment the National Bank of Ukraine had just started to produce commemorative and collectors' coins, before coins designed by Ukrainian artists were minted abroad – in Russia, Slovakia and Poland. The NBU Mint was still under construction.

Coin design process began but it required knowledge of minting technology and its peculiarities, sharing experience of other mints. Artists needed broader context, information about manufacturing and collecting coins. As it is necessary for the artists to follow the trends, newest developments and technologies of commemorative coins production. Therefore they started to collect coin leaflets and catalogues, analyze and learn from them. Later Internet resources also came in handy.

Work on the sketch usually starts with a discussion of topic which brings up new ideas, approaches and compositions. Any of them can start to draw, check accuracy and appropriateness of layout. Sometimes ideas of one of the artists are implemented in an interesting way in the sketch of the other. Next step is exchange of thoughts, brain-storming of a sort. More than one sketch is usually prepared for each topic, ideas are flowing. Sometimes artists know that the sketch has a very slim chance of being approved by the Expert Panel. Nevertheless their finalize work on this sketch and it gains potential. In fact some of the initially rejected sketches with the time became topical. Manuscripts don't burn and sketches don't vanish. The artists joke that at some point they would not have to start any work from the scratch, it will be enough to tap into their archive, shake the dust from old drawings and build on them. They store a lot of works created during many years, but sometimes it is easier to create a new sketch than to

обговорення теми, при цьому зринають нові ідеї, підходи, композиції. Кожен може почати робити шкіци, вивіряти правильність і слухність того чи іншого начерку. Іноді ідея одного знаходить цікаве втілення в ескізі іншого. Наступний етап – обмін ескізами, думками, своєрідний “мозковий штурм”. Як правило, виготовляється кілька ескізів до кожної теми, ідеї народжуються в процесі роботи. Художники знають: буває, виконаний ескіз не має перспектив на затвердження, тобто він не буде схвалений Експертною радою. Попри це, справа доводиться до завершення, а робота переходить до категорії перспективних. І справді, чимало ескізів, що були відкинута, з часом ставали актуальними. Рукописи не горять – ескізи не пропадають. Митці іноді жартують: можливо, з часом не потрібно буде розробляти тему “з нуля”, достатньо буде лише переглянути архів та “здухнути пил” з якого-небудь проекту, поглибити та доопрацювати його. Насправді за багато років накопичилося чимало напрацювань, проте інколи створити новий ескіз простіше й доцільніше, ніж довго шукати ідею та художній підхід у старому.

Зайве говорити про важливість комп’ютерної техніки та використання спеціальних програм у сучасному ескізуванні монет. Прогрес стимулює рухатися вперед. Художники групи завжди були креативними та налаштованими на новітні підходи не лише в дизайні, а й у технологіях. До слова, патинування позолоти на сріблі (наприклад, на монеті “Пересопницьке Євангеліє”) – ідея художників мистецької групи.

Нещодавно митцями освоєно новітній принцип просторового 3D-моделювання, що дає змогу суттєво прискорити процес виготовлення інструмента, здешевлює процес, відкриває нові пластичні можливості для художника, скульптора. До слова, саме за допомогою цього способу було виготовлено жетон, що за формою відтворює монету. Він приніс перемогу Україні на міжнародному конкурсі монетного дизайну, котрий щорічно організовує Монетний двір Японії. Японські фахівці виявили неабияке зацікавлення новим технологічним підходом.

Художники розуміють, що крім послідовного вдосконалення фахової майстерності, успіх значною мірою залежить також від стратегії. Необхідно дивитися у майбутнє з перспективою на кілька років. Так було з проектом випуску пам’ятних монет, присвячених чемпіонату Європи з футболу 2012 року. Ще у 2008 році митці розпочали ґрунтовну та копітку роботу над цією темою. Розробили близько 70 ескізів для карбування в різних металах, для різних форм заготовок, для різних комплектів. Проектувалася і моделювалася упаковка, сертифікати, презентаційні альбоми. Майстри прагнули якомога раніше обґрунтувати актуальність цієї теми, щоб заздалегідь розпочати реалізацію проекту. Лише Національний банк України наважився на цей грандіозний почин. І справу було зроблено. Відкарбовані монети є незаперечним свідченням правильності обраного напрямку, ця робота дала новий безцінний досвід. А знаменна спортивна подія була гідно увіковічена в металі.

adopt an idea and artistic approach of the old one.

Importance of computer technologies and software in modern designing process is obvious. You have to keep up with the progress. ARTTRIUM team has always been creative and innovational in design and technologies. Their idea for using patina and gilding finish on silver coins (for example, Peresopnytsia Gospels Coin) is an example of such innovational approach.

Recently artists also started to use cutting edge technique of 3D modeling, which allows them to expedite tool making and reduce its cost, and opens new engraving opportunities. By the way, this technique was used to produce the coin-like token that brought for Ukraine the first prize of international coin design contest held annually by the Japan Mint. Japanese experts were very much interested in the new technological approach.

Constantly improving in their profession, the artists understand that success is to a great extent determined by the strategy. It helps when you have vision for the next few years. That’s what happened with the issue of commemorative coins dedicated to UEFA Euro 2012. The artists started their thorough and painstaking work as early as in 2008. More than 70 designs were developed for minting in different metals, forms and sets. They also were working on design of packaging, certificates and leaflets. The artists wanted to demonstrate the immediacy of this topic and to start the project as early as possible. This ambitious initiative was supported by the National Bank of Ukraine and successfully accomplished. The resulting coins proved that it was the right approach, new valuable experience was gained and significant sporting event commemorated on coins.

Work on the joint coin UEFA Euro 2012 Ukraine – Poland together with Polish artists also granted interesting experience. It was described by mass media as “unprecedented event in numismatic history of Poland and Ukraine carried out by the Narodowy Bank Polski with support of the National Bank of Ukraine...”

ARTTRIUM team has a lot of creative ideas and plans for future. The artists prepare the lists of new commemorative coins series and continue to work on new designs. All those taking interest in coins will be able to see the results of their painstaking work in the new coins embodying the art of small statuary.

Моделі жетона “Маленький принц”, представленого на міжнародний конкурс монетного дизайну Монетного двору Японії.

Models of Little Prince token presented at the international coin design contest held by the Japan Mint.

ХИСТ І НАТХНЕННЯ МИТЦЯ MASTER'S ABILITIES AND INSPIRATION

Володимир Дем'яненко є автором ескізів багатьох пам'ятних монет, введених в обіг Національним банком України. Серед них чимало таких, що здобули визнання та перемоги на міжнародних і вітчизняних нумізматичних конкурсах. Зокрема, монета "Міжнародний рік астрономії" була визнана кращою монетою 2010 року, "Мальва" здобула статус кращої монети 2012 року в номінації "Найкраще художнє рішення".

Volodymyr Demianenko is a designer of many commemorative coins issued into circulation by the National Bank of Ukraine. Many of these coins have won recognition and become winners of international and local numismatic contests. In particular, the "International Year of Astronomy" coin has been acknowledged the best coin of 2010, while "Malva" has obtained the best coin of 2012 status under the "Best Artistic Solution" category.

Володимир Дем'яненко працює на Банкнотно-монетному дворі НБУ із 1997 року. Як згадує митець, у той час творчі працівники розпочинали з вивчення специфіки монетного виробництва, згодом проходили стажування на Австрійському монетному дворі. Відтак занурювалися в роботу над розробкою ескізів та моделей пам'ятних монет і медалей. Саме в цій царині художник знайшов своє покликання.

Митець працює переважно з тією тематикою, яка є для нього близькою, зрозумілою та цікавою. Найбільше натхнення дає флора і фауна – Володимир Дем'яненко любить світ живої природи, захоплюється рослинами і тваринами, вивчає їх специфіку, унікальних представників, характерні риси, особливості, ареали. Також надає перевагу роботі над технічними, архітектурними та історичними об'єктами. Загалом художник є автором дизайну понад 60 пам'ятних монет із серій "Флора і фауна України", "Літаки Украї-

Volodymyr Demianenko has been working at the NBU Banknote Printing and Minting Works since 1997. As the master recalls, in those days artists started with studying the specifics of coin production followed with internship at the Austrian Mint. Then they plunged into design development and modeling commemorative coins and medals. This was the work where the artist found his true vocation.

*Бронзова скульптура "Георгій Переможець".
St. George, bronze.*

*В основі розробки моделі монети лежить виразний художній образ.
Coin model design is based on expressional imagery.*

Ескізи, моделі та живопис із творчого доробку В. Дем'яненка.
Sketches, models and painting from V. Demianenko's artistic legacy.

ни", "Найменша золота монета", "Видатні особистості України" та інших.

Художник скрупульозно опрацює дрібні характерні деталі зображень ескізів, оскільки, на його думку, саме вони є тими "родзинками", що створюють неповторний образ кожного об'єкта. З юних літ він цікавиться малою пластикою, ще в дитинстві дивувався однолітків і дорослих виліпленими з пластиліну та глини звірятами, також захоплюється моделюванням вітрильних кораблів. Під час виставки робіт художників Банкнотно-монетного двору НБУ Володимир Дем'яненко презентував модель трипалубного вітрильника, виготовлену власними руками. Серед творчих уподобань митця – кабінетна скульптура малих форм. Зокрема, у бронзі втілено образи Георгія Переможця та Ангела-охоронця.

Творчість і робота художника нерозривно пов'язані. Працюючи над ескізом реверсу монети "Слава Катерини", він прагнув якнайточніше відтворити форму корабля, його конструктивні елементи – щогли, вітрила, оснащення. При цьому Володимиру вдалося відтворити динаміку руху вітрильника, що стрімко мчить уперед. Виразність образу, глибинна естетика зображення полягає саме в його динаміці. Наприклад, сила вітру, яка наповнює вітрила, робить зображення "живим", створює природну гармонію композиції, наповнює його власною неповторною колористикою. Завдяки цьому пам'ятна монета викликає позитивні емоції у переважної більшості колекціонерів.

Розробка ескізів пам'ятних монет – справжній творчий пошук рішень і підходів, що часто-густо пов'язаний із різними перипетіями. Працюючи над ескізами монети "Стерлядь прісноводна", Володимир Дем'яненко випадково побачив зображення аналогічної монети, введеної в обіг Національним банком Білорусі. Довелося переробити ескізи, щоб не дублювати білоруську монету. При цьому був розроблений авторський підхід до відтворення динаміки руху рідкісного виду риби. Художник вдячний фахівцям Інституту рибного господарства, які дали змогу безпосередньо напрацювати необхідні начерки.

Художнє рішення ескізу пам'ятної монети "Маль-

The master has been primarily working with the topics of his interest, close and understandable to him. The most inspirational is the theme of flora and fauna. Volodymyr Demianenko admires wildlife world, is fond of plants and animals, studies their peculiarities, unique representatives, features, habitats. He also prefers to work on technical, architectural and historical subjects. Overall, the artist has designed more than 60 commemorative coins of the Flora and Fauna of Ukraine, Airplanes of Ukraine, The Smallest Gold Coin, Outstanding Personalities of Ukraine and other series.

The artist thoroughly works on the fine details of the sketches, believing that those details create a unique image of each object. Since his tender years he has been interested in small statuary. When he was a child, he surprised his peers and adults with little animals molded from play dough and clay. He also likes to make models of sailboats. Volodymyr Demianenko presented a handmade model of a three-deck sailing vessel at the artistic exhibition of the NBU Banknote Printing and Minting Works artists. Among creativity preferences of the master is small indoor sculpture. Bronze sculptures of Saint George and Guardian Angel can serve as an example.

The artist's creativity and work go hand in hand. Working on the design of the reverse of Catherine's Glory Ship of the Line coin, he made his best to reproduce the form of a ship, elements of its structure – mast, sails, equipment. Volodymyr has mastered to reproduce dynamic motion of the sweeping sailboat. It is dynamics of an image that ensures its expression and deep aesthetics. For example, strength of wind that fills sails, makes the image look animated, creates natural harmony of the composition, imbues it with its own unique coloristics, which makes the coin adorable for most collectors.

Designing a commemorative coin is a full-fledged creative search for solutions and approaches, with many twists and turns. Working on a design of the Sterlet coin, Volodymyr Demianenko happened to come across a similar coin issued by the National Bank of the Republic of Belarus. He had to rearrange the design to avoid duplication of the Belarus coin, developing proprietary approach to rendering the dynamic motion of a rare-species fish. The artist is grateful to experts of the Institute of Fishery who allowed him to make first-hand sketches.

Artistic solution for the commemorative coin Malva

*Київ – невичерпне джерело натхнення
для художника.
Kyiv has been an unfailing source for the artist.*

ва” визріло у митця завдяки його хобі – мандруючи з родиною на човні річками України, він спостерігає за природою, черпає натхнення, придивляється до деталей з художньої точки зору. Одного разу серед широких перелогів та високих берегів Полтавщини його вразило те, що в деяких селах досі збереглися старовинні типові українські хати, вкриті очеретом. Ці унікальні історичні пам’ятки потопали у різнобарв’ї мальв, що квітнули, немов яскраве свідчення життєдайної сили української землі. Могутній образ українського національного колориту надихнув на створення ескізу монети, яка здобула перемогу в номінації “Найкраще художнє рішення” за результатами конкурсу “Краща монета 2012 року”.

Нині Володимир Дем’яненко працює над ескізами монет для продовження серії “Флора і фауна України”, зокрема “Цикламен Кузнецова”. Ця рослина розпочинає квітнути наповесні рожевим кольором, коли земля ще вкрита снігом. Ареал її поширення – Крим, вона занесена до Червоної книги України. Володимир Дем’яненко наголошує, що серія пам’ятних монет “Флора і фауна України” – важливий внесок Національного банку України у суспільно значущу справу збереження унікальних рослин і тварин, занесених до Червоної книги України.

Художник наполегливо працює на перспективу над іншими темами для серій “Флора і фауна України”, “Літаки України”, “Найменша золота монета” із зображеннями тварин і рослин. Цікаво, що представники вітчизняних літакобудівних підприємств та конструкторських бюро висловлювали прохання продовжити випуск пам’ятних монет, присвячених літкам марки “АН”. Також надходили пропозиції вітчизняних промисловців розпочати випуск серії з найвідомішими зразками вітчизняної бронетанкової техніки. У творчому доробку Володимира Дем’яненка є також ескізи пам’ятної медалі “Місто Київ”, присвяченої столиці України. На думку художника, Київ заслуговує на спеціальну серію пам’ятних монет і медалей. Отож у творчому доробку митця – чимало напрацювань і планів на майбутнє, які, сподіватимемося, будуть втілені в металі і здобудуть визнання колекціонерів.

emerged due to the artist’s hobby – family boat trips down the rivers of Ukraine, where he observes nature, draws inspiration, sizing up details from the artistic prospective. Once, among wide grasslands and high banks of Poltava region, he was stricken with the sight of old traditional Ukrainian houses with thatched roofs preserved in some villages. Those unique historical monuments were buried in colorful malva flowers that blossomed as a bright manifestation of the life-giving Ukrainian land. Powerful representation of Ukrainian national coloring served as inspiration for creating design for the coin that then became a winner of the Best Artistic Solution Nomination in 2012 Best Coin contest.

Currently, Volodymyr Demianenko is working on sketches for new coins of the Flora and Fauna of Ukraine series, in particular, “Cyclamen coum (Kuznetzovii)”. It is a pink flower that comes out in early spring, when the ground is still covered with snow. Crimea is the habitat of this unique flower recorded in the Red List of endangered species of Ukraine. Volodymyr Demianenko believes that the Flora and Fauna of Ukraine series is an important contribution of the National Bank of Ukraine to the worthwhile cause of preserving unique plants and animals recorded on the Red List of endangered species of Ukraine.

The artist has been working hard on other subjects for the Flora and Fauna of Ukraine, Airplanes of Ukraine, and The Smallest Gold Coin series depicting animals and plants. It is interesting that representatives of domestic aircraft manufacturing enterprises and design engineering bureaus asked to continue minting coins dedicated to airplanes of the AN series. Also, proposals were received to start minting a series about the best known specimens of domestic armoured vehicles. Among the masterpieces of Volodymyr Demianenko are also sketches of the commemorative medal “City of Kyiv” dedicated to the capital of Ukraine, which is worthy of a series of commemorative coins and medals. The master has many achievements and plans for the future, which will, hopefully, be realized in commemorative coins and will gain credence among collectors.

ПЛАН ВИПУСКУ ПАМ'ЯТНИХ МОНЕТ УКРАЇНИ НА 2014 РІК

Тематика	Технічні характеристики					Орієнтовний термін уведення в обіг
	Номинал, грн.	Метал, маса дорогоцінного металу в чистоті, г	Діаметр, мм	Категорія якості карбування	Тираж, шт.	
"Корсунь-Шевченківська битва" (до 70-річчя визволення України від фашистських загарбників)	20	Срібло 925 проби, 62.2 (2 унції)	50	Спеціальний анциркулейтед	2 500	Лютий
"Корсунь-Шевченківська битва" (до 70-річчя визволення України від фашистських загарбників)	5	Нейзильбер	35.0	Спеціальний анциркулейтед	30 000	Лютий
"Визволення Нікополя від фашистських загарбників"	5	Нейзильбер	35.0	Спеціальний анциркулейтед	20 000	Лютий
"70 років визволення України від фашистських загарбників"	20	Срібло 925 проби, 62.2 (2 унції)	50.0	Спеціальний анциркулейтед	2 500	Жовтень
"70 років визволення України від фашистських загарбників"	5	Нейзильбер	35.0	Спеціальний анциркулейтед	30 000	Жовтень
Серія "Духовні скарби України"						
"200-річчя від дня народження Т.Г.Шевченка"	50	Срібло 999 проби, 500.0	85.0	Спеціальний анциркулейтед	До 1 000	Березень
"200-річчя від дня народження Т.Г.Шевченка"	5	Нейзильбер	35.0	Спеціальний анциркулейтед	30 000	Березень
"За творами О.П.Довженка" (до 120-річчя від дня народження)	20	Срібло 925 проби, 62.2 (2 унції)	50.0	Спеціальний анциркулейтед	2 500	Серпень
Серія "Вищі навчальні заклади України"						
"180 років Київському національному університету імені Тараса Шевченка"	5	Срібло 925 проби, 15.55 (1/2 унції)	33.0	Пруф	3 000	Липень
"180 років Київському національному університету імені Тараса Шевченка"	2	Нейзильбер	31.0	Спеціальний анциркулейтед	15 000	Липень
Серія "Видатні особистості України"						
"Анна Ярославна"	2	Нейзильбер	31.0	Спеціальний анциркулейтед	20 000	Травень
"Джон Джеймс Юз" (1814–1889)	2	Нейзильбер	31.0	Спеціальний анциркулейтед	20 000	Липень
"Остап Вишня" (1889–1956)	2	Нейзильбер	31.0	Спеціальний анциркулейтед	20 000	Жовтень
"Микола Реріх" (1874–1947)	2	Нейзильбер	31.0	Спеціальний анциркулейтед	20 000	Вересень
"Володимир Сергєєв" (1914–2009)	2	Нейзильбер	31.0	Спеціальний анциркулейтед	20 000	Квітень
"Євгеній Березняк"	2	Нейзильбер	31.0	Спеціальний анциркулейтед	20 000	Лютий
Серія "Східний календар"						
"Рік Кози"	5	Срібло 925 проби, 15.55 (1/2 унції)	33.0	Пруф	25 000	Грудень
Серія "Пам'ятки архітектури України"						
"700 років мечеті Узбека і медресе"	10	Срібло 925 проби, 31.1 (1 унція)	38.6	Пруф	2 000	Липень
"700 років мечеті Узбека і медресе"	5	Нейзильбер	35.0	Спеціальний анциркулейтед	15 000	Липень
"Воронцовський палац (м. Алупка)"	10	Срібло 925 проби, 31.1 (1 унція)	38.6	Пруф	3 000	Липень
"Воронцовський палац (м. Алупка)"	5	Нейзильбер	35.0	Спеціальний анциркулейтед	20 000	Липень
Серія "Спорт"						
"XXII зимові Олімпійські ігри"	10	Срібло 925 проби, 31.1 (1 унція)	38.6	Спеціальний анциркулейтед	2 000	Лютий
"XXII зимові Олімпійські ігри"	2	Нейзильбер	31.0	Спеціальний анциркулейтед	15 000	Лютий
Серія "Флора і фауна України"						
"Цикламен коський (Кузнецова)"	10	Срібло 925 проби, 31.1 (1 унція)	38.6	Пруф	3 000	Травень
"Цикламен коський (Кузнецова)"	2	Нейзильбер	31.0	Спеціальний анциркулейтед	35 000	Травень
Серія "Стародавні міста України"						
"220 років м. Одеси"	10	Срібло 925 проби, 31.1 (1 унція)	38.6	Пруф	3 000	Травень
"220 років м. Одеси"	5	Нейзильбер	35.0	Спеціальний анциркулейтед	30 000	Травень
Серія "Області України"						
"60 років Черкаській області"	5	Біметал	28.0	Спеціальний анциркулейтед	20 000	Січень
"75 років Кіровоградській області"	5	Біметал	28.0	Спеціальний анциркулейтед	20 000	Січень
"75 років Сумській області"	5	Біметал	28.0	Спеціальний анциркулейтед	20 000	Січень
"75 років Запорізькій області"	5	Біметал	28.0	Спеціальний анциркулейтед	20 000	Березень
"70 років Херсонській області"	5	Біметал	28.0	Спеціальний анциркулейтед	20 000	Березень
"75 років Волинській області"	5	Біметал	28.0	Спеціальний анциркулейтед	20 000	Листопад
"75 років Івано-Франківській області"	5	Біметал	28.0	Спеціальний анциркулейтед	20 000	Листопад
"75 років Львівській області"	5	Біметал	28.0	Спеціальний анциркулейтед	20 000	Листопад
"75 років Рівненській області"	5	Біметал	28.0	Спеціальний анциркулейтед	20 000	Листопад
"75 років Тернопільській області"	5	Біметал	28.0	Спеціальний анциркулейтед	20 000	Листопад
Серія "Дитячий Зодіак"						
"Ягнятко"	2	Срібло 925 проби, 7.78 (1/4 унції)	26.5	Спеціальний анциркулейтед	До 10 000	Березень
"Телятко"	2	Срібло 925 проби, 7.78 (1/4 унції)	26.5	Спеціальний анциркулейтед	До 10 000	Квітень
"Близнятка"	2	Срібло 925 проби, 7.78 (1/4 унції)	26.5	Спеціальний анциркулейтед	До 10 000	Травень
"Рачок"	2	Срібло 925 проби, 7.78 (1/4 унції)	26.5	Спеціальний анциркулейтед	До 10 000	Червень
"Левенятко"	2	Срібло 925 проби, 7.78 (1/4 унції)	26.5	Спеціальний анциркулейтед	До 10 000	Липень
"Дівчатко"	2	Срібло 925 проби, 7.78 (1/4 унції)	26.5	Спеціальний анциркулейтед	До 10 000	Серпень

SCHEDULE OF ISSUE OF COMMEMORATIVE COINS FOR 2014

Items	Specifications					Issue deadline
	Denomination, UAH	Metal, weight in fineness, g	Diameter, mm	Quality	Mintage, pcs	
"Korsun-Shevchenkivskyi Offensive" (on the occasion of the 70 th anniversary of liberation of Ukraine from the fascist invaders)	20	Ag 925 62.2 (2 ounces)	50.0	Special uncirculated	2 500	February
"Korsun-Shevchenkivskyi Offensive" (on the occasion of the 70 th anniversary of liberation of Ukraine from the fascist invaders)	5	CuNiZn	35.0	Special uncirculated	30 000	February
"Liberation of Nikopol from fascist invaders"	5	CuNiZn	35.0	Special uncirculated	20 000	February
"70 th Anniversary of Liberation of Ukraine from the Fascist Invaders"	20	Ag 925 62.2 (2 ounces)	50.0	Special uncirculated	2 500	October
"70 th Anniversary of Liberation of Ukraine from the Fascist Invaders"	5	CuNiZn	35.0	Special uncirculated	30 000	October
Spiritual Treasures of Ukraine						
"Bicentenary of T.H.Shevchenko's Birth"	50	Ag 999 500.0	85.0	Special uncirculated	up to 1 000	March
"Bicentenary of T.H.Shevchenko's Birth"	5	CuNiZn	35.0	Special uncirculated	30 000	March
"Inspired by O.P.Dovzhenko's Works" (on the occasion of the 120 th anniversary of his birth)	20	Ag 925 62.2 (2 ounces)	50.0	Special uncirculated	2 500	August
Higher Educational Establishments of Ukraine						
"180 th Anniversary of Taras Shevchenko Kyiv National University"	5	Ag 925 15.55 (1/2 ounce)	33.0	Proof	3 000	July
"180 th Anniversary of Taras Shevchenko Kyiv National University"	2	CuNiZn	31.0	Special uncirculated	15 000	July
Outstanding Personalities of Ukraine						
"Anna Yaroslavna"	2	CuNiZn	31.0	Special uncirculated	20 000	May
"John James Hughes" (1814–1889)	2	CuNiZn	31.0	Special uncirculated	20 000	July
"Ostap Vyshnia" (1889–1956)	2	CuNiZn	31.0	Special uncirculated	20 000	October
"Nicholas Roerich" (1874–1947)	2	CuNiZn	31.0	Special uncirculated	20 000	September
"Volodymyr Sergiev" (1914–2009)	2	CuNiZn	31.0	Special uncirculated	20 000	April
"Yevhenii Berezhniak"	2	CuNiZn	31.0	Special uncirculated	20 000	February
Oriental Calendar						
"The Year of the Goat"	5	Ag 925 15.55 (1/2 ounce)	33.0	Proof	25 000	December
Architectural Monuments of Ukraine						
"700 Years of the Mosque and Madrasa of Ozbeg Khan"	10	Ag 925 31.1 (1 ounce)	38.6	Proof	2 000	July
"700 Years of the Mosque and Madrasa of Ozbeg Khan"	5	CuNiZn	35.0	Special uncirculated	15 000	July
"Vorontsov Palace (town of Alupka)"	10	Ag 925 31.1 (1 ounce)	38.6	Proof	3 000	July
"Vorontsov Palace (town of Alupka)"	5	CuNiZn	35.0	Special uncirculated	20 000	July
Sports						
"XXII Olympic Winter Games"	10	Ag 925 31.1 (1 ounces)	38.6	Special uncirculated	2 000	February
"XXII Olympic Winter Games"	2	CuNiZn	31.0	Special uncirculated	15 000	February
Flora and Fauna of Ukraine						
"Cyclamen coum (Kuznetsovii)"	10	Ag 925 31.1 (1 ounces)	38.6	Proof	3 000	May
"Cyclamen coum (Kuznetsovii)"	2	CuNiZn	31.0	Special uncirculated	35 000	May
Ancient Cities of Ukraine						
"220 Years of the City of Odesa"	10	Ag 925 31.1 (1 ounces)	38.6	Proof	3 000	May
"220 Years of the City of Odesa"	5	CuNiZn	35.0	Special uncirculated	30 000	May
Oblasts of Ukraine						
"60 Years of the Cherkasy Oblast"	5	Bi-metallic	28.0	Special uncirculated	20 000	January
"75 Years of the Kirovohrad Oblast"	5	Bi-metallic	28.0	Special uncirculated	20 000	January
"75 Years of the Sumy Oblast"	5	Bi-metallic	28.0	Special uncirculated	20 000	January
"75 Years of the Zaporizhia Oblast"	5	Bi-metallic	28.0	Special uncirculated	20 000	March
"70 Years of the Kherson Oblast"	5	Bi-metallic	28.0	Special uncirculated	20 000	March
"75 Years of the Volyn Oblast"	5	Bi-metallic	28.0	Special uncirculated	20 000	November
"75 Years of the Ivano-Frankivsk Oblast"	5	Bi-metallic	28.0	Special uncirculated	20 000	November
"75 Years of the Lviv Oblast"	5	Bi-metallic	28.0	Special uncirculated	20 000	November
"75 Years of the Rivne Oblast"	5	Bi-metallic	28.0	Special uncirculated	20 000	November
"75 Years of the Ternopil Oblast"	5	Bi-metallic	28.0	Special uncirculated	20 000	November
Children's Zodiac						
"Aries (Little Ram)"	2	Ag 925 7.78 (1/4 ounce)	26.5	Special uncirculated	up to 10 000	March
"Taurus (Little Bull)"	2	Ag 925 7.78 (1/4 ounce)	26.5	Special uncirculated	up to 10 000	April
"Gemini (Little Twins)"	2	Ag 925 7.78 (1/4 ounce)	26.5	Special uncirculated	up to 10 000	May
"Cancer (Little Crab)"	2	Ag 925 7.78 (1/4 ounce)	26.5	Special uncirculated	up to 10 000	June
"Leo (Little Lion)"	2	Ag 925 7.78 (1/4 ounce)	26.5	Special uncirculated	up to 10 000	July
"Virgo (Little Maiden)"	2	Ag 925 7.78 (1/4 ounce)	26.5	Special uncirculated	up to 10 000	August

Сувенірна продукція,
випущена на замовлення
Національного банку України в 2013 році

Souvenir Products
Manufactured in 2013 at the Request
of the National Bank of Ukraine

СУВЕНІРНА ПРОДУКЦІЯ, ВИПУЩЕНА НА ЗАМОВЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ В 2013 РОЦІ SOUVENIR PRODUCTS MANUFACTURED IN 2013 AT THE REQUEST OF THE NATIONAL BANK OF UKRAINE

Набір “Монети України” • Coins of Ukraine Set

У 2013 році Монетному двору Національного банку України виповнилося 15 років. Створений на межі тисячоліть, він з перших кроків своєї діяльності заявив про себе як про підприємство XXI сторіччя, якому притаманні найтиповіші ознаки нового часу – динамічність розвитку, висока технологічність, бездоганна якість продукції, що виготовляється, перспективний погляд у майбутнє. За п’ятнадцять років функціонування на Монетному дворі Національного банку України освоєно і налагоджено випуск розмінних та обігових монет України (це близько мільярда штук за рік, що повністю забезпечує потреби готівково-грошового обігу), пам’ятних монет, державних нагород, відомчих відзнак, різноманітної сувенірної та презентаційної продукції.

На честь п’ятнадцятиріччя Монетного двору випущено колекційний набір “Монети України”.

До набору увійшли розмінні монети всіх номіналів: 1, 2, 5, 10, 25, 50 копійок, обігова монета номіналом 1 гривня “Володимир Великий” та пам’ятний жетон. Технічні параметри розмінних та обігової монет, з яких сформовано набір, не відрізняються від технічних параметрів цих монет попередніх років карбування, крім зазначеного на аверсі року – 2013.

In 2013, the Mint of the National Bank of Ukraine marked the 15th anniversary of its establishment. Established at the beginning of the new millennium, it proved to be a 21st century enterprise from the very start, demonstrating all of the typical characteristics of the new era – dynamic development, high technologies, excellent product quality and a forward-looking approach.

Over the 15 years of its operation, the NBU Mint has developed and commenced the manufacture of Ukrainian coins for circulation – producing about one billion pieces per year that fully meet the needs of cash circulation, along with commemorative coins, departmental awards, state awards, and various souvenir and presentation products.

To commemorate the 15th anniversary of its establishment, the Mint has launched the Coins of Ukraine Collection Set.

The set consists of small coins of all denominations: 1, 2, 5, 10, 25, and 50 kopiykas, a 1 hryvnia Volodymyr the Great coin, as well as a commemorative token. The specifications of the coins are the same as those of the coins of previous issues, with the only distinction being the issue year 2013 on the coin obverse.

Технічні параметри жетона

Метал / Нейзильбер	Metal / German silver
Маса виробу, г / 12,8	Weight / 12.8 g
Діаметр, мм / 31,0	Diameter / 31.0 mm
Товщина, мм / 2,3	Thickness / 2.3 mm
Елемент оздоблення / Червона емаль	Decorative element / Red enamel
Тираж набору / 10 000 штук	Number of sets / 10,000 pieces

Token specifications:

Набір “Національний банк майбутнього” • The National Bank of the Future Set

Указом Президента України 2013-й було оголошено Роком дитячої творчості. За доброю традицією цього року Національний банк провів уже II Всеукраїнський конкурс дитячих малюнків “Національний банк майбутнього”, мета якого – підвищення рівня знань дітей про центральний банк країни, його функції та завдання, а також виявлення творчих здібностей дітей. У конкурсі взяли участь близько трьох тисяч дітей віком від 9 до 15 років з усіх куточків нашої країни.

Оригінальні, зворушливі, а головне – позитивні й оптимістичні дитячі роботи надихнули на випуск набору “Національний банк майбутнього”, який містить жетон і дві обігові монети номіналом 1 гривня. Одна з монет виконана в дизайні одногривневої монети, введеної в обіг 12 березня 1997 року, друга – у дизайні монети “Володимир Великий”, що була введена в обіг 25 жовтня 2004 року і присвячена Київському князю Володимиру Великому – державному діячеві, за часів правління якого завершилося формування давньоруської держави і було запроваджено християнство як державна релігія. Технічні параметри обігових монет, з яких сформовано набір, не відрізняються від технічних параметрів цих монет попередніх років карбування, крім зазначеного на аверсі року, – 2013.

На упаковці колекційного набору і жетони – фрагменти малюнків Ганни Сумарокової “Банк мрій” (з Херсонщини), Дар’ї Кононюк “Дитяча мрія” (із Сумщини), Анастасії Діденко “Працюй, Нацбанк – квітуй, Україно” (з Черкащини), Євгенії Парминської “Копієчка гривню береже” (з Чернігівщини), Катерини Самсоненко “Традиції, збережені у віках” (із Сумщини).

A presidential decree has declared the year 2013 the year of children’s creative work.

In 2013, as is now traditional, the National Bank of Ukraine held the 2nd Pan-Ukrainian Children’s Drawing Contest The National Bank of the Future. The aim of the contest was to enhance children’s knowledge about the central bank in their country, including its functions and tasks, and to find children with creative abilities. About 3,000 children aged 9 to 15 years from across the country participated in the contest.

The ingenious, touching and most importantly, positive and optimistic drawings have inspired the National Bank of Ukraine to issue the National Bank of the Future Set. The set consists of a token and two 1 hryvnia coins – the one hryvnia coin issued on March 12, 1997, and the Volodymyr the Great one hryvnia coin issued on October 25, 2004, dedicated to the Kyiv Duke Volodymyr the Great, who completed the formation of the Ancient Rus state and made Christianity the state religion. The specifications of the coins are the same as those of the coins of previous issues, with the only distinction being the issue year 2013 on the coin obverse.

The collection set packaging and the token feature fragments of the following drawings: “The Dream Bank” by Anna Sumarokova from Kherson Oblast, “Children’s Dream” by Daria Kononiuk from Sumy Oblast, “Let the National Bank Work, May Ukraine Flourish!” by Anastasiia Didenko from Cherkasy Oblast, “Take Care of the Kopyika and the Hryvnias Will Take Care of Themselves” by Yevheniia Parmynska from Chernihiv Oblast, “Centuries-Long Traditions” by Kateryna Samsonenko from Sumy Oblast.

СУВЕНІРНІ СРІБНІ БАНКНОТИ SOUVENIR SILVER BANKNOTES

50 гривень / 50 hryvnias

Суvenirна банкнота зі срібла, яка відтворює дизайн банкноти номіналом 50 гривень зразка 2004 року, крім розміщеного на них підпису Голови Національного банку України Соркіна І. В. та року випуску – 2013.

Souvenir silver banknote based on the design of the 50 hryvnia banknote of 2004 issue, differing only by the signature of Governor of the National Bank of Ukraine Ihor Sorkin and the issue year 2013.

Технічні параметри

Метал / Срібло 999.9 проби

Маса, г / 124.4

Розмір, мм / 133 x 66 x 1.35

Тираж / 50 штук

Technical characteristics

Metal / Ag 999.9

Weight / 124.4 g

Dimensions / 133 mm x 66 mm x 1.35 mm

Mintage / 50 pieces

Технічні параметри жетона

Метал / Нейзильбер

Маса виробу, г / 16.5

Діаметр, мм / 35.0

Товщина, мм / 2.4

Елемент оздоблення / Тамподрук

Тираж набору / 5 000 штук

Token specifications:

Metal / German silver

Weight / 16.5 g

Diameter / 35.0 mm

Thickness / 2.4 mm

Decorative element / Pad printing

Number of sets / 5,000

100 гривень / 100 hryvnias

Сувенірна банкнота зі срібла, яка відтворює дизайн банкноти номіналом 100 гривень зразка 2005 року, крім розміщеного на них підпису Голови Національного банку України Соркіна І. В. та року випуску – 2013.

Souvenir silver banknote based on the design of the 100 hryvnia banknote of 2005 issue, differing only by the signature of Governor of the National Bank of Ukraine Ihor Sorkin and the issue year 2013.

Технічні параметри

Метал / Срібло 999.9 проби
Маса, г / 124.4
Розмір, мм / 133 x 66 x 1.35
Тираж / 50 штук

Technical characteristics

Metal / Ag 999.9
Weight / 124.4 g
Dimensions / 133 mm x 66 mm x 1.35 mm
Mintage / 50 pieces

200 гривень / 200 hryvnias

Сувенірна банкнота зі срібла, яка відтворює дизайн банкноти номіналом 200 гривень зразка 2007 року, крім розміщеного на них підпису Голови Національного банку України Соркіна І. В. та року випуску – 2013.

Souvenir silver banknote based on the design of the 200 hryvnia banknote of 2007 issue, differing only by the signature of Governor of the National Bank of Ukraine Ihor Sorkin and the issue year 2013.

Технічні параметри

Метал / Срібло 999.9 проби
Маса, г / 124.4
Розмір, мм / 133 x 66 x 1.35
Тираж / 50 штук

Technical characteristics

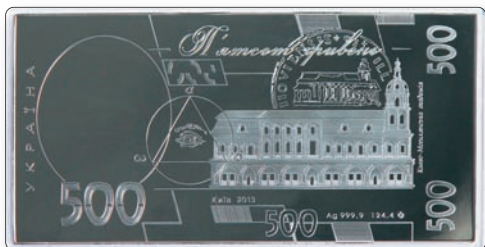
Metal / Ag 999.9
Weight / 124.4 g
Dimensions / 133 mm x 66 mm x 1.35 mm
Mintage / 50 pieces

500 гривень / 500 hryvnias

Сувенірна банкнота зі срібла, яка відтворює дизайн банкноти номіналом 500 гривень зразка 2006 року, крім розміщеного на них підпису Голови Національного банку України Соркіна І. В. та року випуску – 2013.

Souvenir silver banknote based on the design of the 500 hryvnia banknote of 2006 issue, differing only by the signature of Governor of the National Bank of Ukraine Ihor Sorkin and the issue year 2013.

Технічні параметри

Метал / Срібло 999.9 проби
Маса, г / 124.4
Розмір, мм / 133 x 66 x 1.35
Тираж / 50 штук

Technical characteristics

Metal / Ag 999.9
Weight / 124.4 g
Dimensions / 133 mm x 66 mm x 1.35 mm
Mintage / 50 pieces

НАБІР СУВЕНІРНИХ СРІБНИХ БАНКНОТ ІЗ НАНЕСЕННЯМ ПОЗОЛОТИ SET OF GILDED SOUVENIR SILVER BANKNOTES

До набору увійшли дев'ять сувенірних банкнот зі срібла з нанесенням позолоти, які відтворюють дизайн банкнот усіх номіналів: 1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500 гривень з підписом Голови Національного банку України І. В. Соркіна.

The set consists of nine gilded souvenir silver banknotes based on the design of regular banknotes of all denominations: 1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 200, and 500 hryvnia, and bearing the signature of Ihor Sorkin, Governor of the National Bank of Ukraine.

Технічні характеристики банкнот номіналами 1, 2, 5, 10 гривень: Specifications of 1, 2, 5, and 10 hryvnia banknotes:

Метал / Срібло 999.9 проби	Metal / Ag 999.9
Маса, г / 93.3	Weight / 93.3 g
Вміст золота, г / 0.36	Gold content / 0.36 g
Розмір, мм / 115 x 57 x 1.32	Dimensions / 115 mm x 57 mm x 1.32 mm

Технічні характеристики банкнот номіналами 20, 50, 100, 200, 500 гривень: Specifications of 20, 50, 100, 200, 500 hryvnia banknotes:

Метал / Срібло 999.9 проби	Metal / Ag 999.9
Маса, г / 124.4	Weight / 124.4 g
Вміст золота, г / 0.48	Gold content / 0.48 g
Розмір, мм / 133 x 66 x 1.35	Dimensions / 133 mm x 66 mm x 1.35 mm
Тираж набору / 150 штук	Number of sets / 150

НАБІР СУВЕНІРНИХ СРІБНИХ БАНКНОТ-МІНІАТЮР SET OF SOUVENIR SILVER MINIATURE BANKNOTES

До набору увійшли дев'ять сувенірних срібних банкнот-мініатюр, які відтворюють дизайн банкнот усіх номіналів: 1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500 гривень з підписом Голови Національного банку України І. В. Соркіна.

The set consists of nine souvenir silver miniature banknotes based on the design of regular banknotes of all denominations: 1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 200, and 500 hryvnia, and bearing the signature of Ihor Sorokin, Governor of the National Bank of Ukraine.

Технічні параметри однієї банкноти-мініатюри: Specifications:

Метал / Срібло 999.9 проби	Metal / Ag 999.9
Маса, г / 7.78	Weight / 7.78 g
Розмір, мм / 20.0 x 40.0 x 0.95	Dimensions / 20.0 mm x 40.0 mm x 0.95 mm
Тираж набору / 300 штук	Number of sets / 300

Примітка. Щодо сувенірних виробів з дорогоцінних металів зазначено масу дорогоцінного металу в чистоті. Якість і вміст дорогоцінного металу в кожному сувенірному виробі підтверджено сертифікатом Національного банку України.

Note. Weight in fineness is quoted for each souvenir product made from precious metals. The quality and fine precious metal content of each souvenir product are confirmed by certificates from the National Bank of Ukraine.

НУМІЗМАТИЧНІ ПЕРЛИНИ НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ NUMISMATIC GEMS OF THE NATIONAL MUSEUM OF UKRAINIAN HISTORY

Унікальною скарбницею безцінних національних історико-культурних та мистецьких реліквій українського народу є Національний музей історії України. Це провідний науковий, історико-дослідницький та культурно-освітній заклад нашої країни. Історія його функціонування становить майже двісті років, за цей час завдяки зусиллям багатьох поколінь музейників було створено зібрання з майже одного мільйона унікальних експонатів, пов'язаних з історією України від найдавніших часів до сьогодення. Нині у фондах музею зберігаються колекції світового значення – археологічна, нумізматична, етнографічна, творів живопису, стародруків, рукописних документів, декоративно-ужиткового мистецтва тощо. За всі роки з цими колекціями ознайомилися сотні тисяч відвідувачів музею не тільки в Україні, а й, завдяки виставковій діяльності, далеко за її межами – в країнах Європи, Азії, Америки. Колекція нумізматики є не лише одним із найбільших фондів зібрань Національного музею історії України (120 тисяч експонатів), а ще й унікальною та найдавнішою в нашій державі. В сучасному стані вона сформувалася у 30-ті роки ХХ ст., коли три найбільші колекції Києва – Київського університету, Церковно-археологічного музею та Київського музею старожитностей і мистецтв були об'єднані й передані до складу Всеукраїнського історичного музею ім. Т.Шевченка (нині – Національний музей історії України).

The National Museum of Ukrainian History is a unique treasury of priceless national historical, cultural and artistic relics. Founded around 200 years ago, it is now a leading scientific, historical, cultural, educational and research center. Since the foundation of the museum, its staff members have collected over a million rare exhibits that represent Ukrainian history from the most ancient times to the present. The museum boasts world-class archeological, numismatic and ethnographic collections, as well as a collection of paintings, incunabula, manuscripts and works of decorative and applied arts. Over those years, the museum's collections have been seen by hundreds of thousands of visitors in Ukraine. The museum has also organized exhibitions that have allowed people from Europe, Asia and America to view its collections. The numismatic collection (a collection of coins, medals, awards and other items) is not only one of the largest collections in the museum (over 120,000 items) – it is also the oldest in Ukraine, and unique. It took its present shape in the 1930s when Kyiv's three largest collections – those of the Kyiv University, the Church and Archeological Museum and Kyiv Museum of Antiques and Arts were merged and transferred to the Taras Shevchenko Museum of Ukrainian History, which was later renamed as the National Museum of Ukrainian History.

ПЕРШОВИТОКИ: ВІД СТАНІСЛАВА АВГУСТА ПОНЯТОВСЬКОГО – ДО КРЕМЕНЕЦЬКОГО ЛІЦЕЮ

Основою для формування колекції нумізматики Національного музею історії України стала найвідоміша нумізматична колекція Мінц-кабінету Київського університету Святого Володимира, заснованого у 1834 р. Проте початок її формування припадає на кінець ХVІІІ ст., а витoki своїм корінням сягають колекції останнього польського короля Станіслава Августа Понятовського (1732–1795 рр.), короля Речі Посполитої у 1764–1795 рр. Станіслав Август мав славу мецената, покровителя просвітництва та ко-

ORIGINS: FROM STANISLAW AUGUST PONIATOWSKI TO THE KRZEMIENITEC LYCEUM

The story of the founding of the museum's numismatic collection is a unique one. It was established on the basis of the numismatic collection of the St. Volodymyr Kyiv University, which was founded in 1834. Started at the end of the 18th century, the collection dates back to a collection built up between 1764 and 1795 by the last Polish king Stanislaw August Poniatowski (1732–1795). Stanislaw August was known as a patron of the arts and a collector, during whose reign the Polish enlightenment reached its peak. His collection of coins, medals and works of art was the largest

*Тадеуш Чацький.
Tadeusz Czacki.*

*Кременецький ліцей.
Krzemieniec Lyceum.*

*Останній польський король –
Станіслав Август Понятовський.*

*The last Polish king
Stanislaw August Poniatowski.*

лекціонера. Він зібрав найбільшу на той час у Польщі колекцію монет, медалей, творів мистецтва. Після смерті короля у 1798 р. це зібрання перейшло до його спадкоємців і було поділене ними на дві частини. Одну з частин колекції у 1804 р. купив на кошти фонду громадських вкладів мешканців Волинської губернії відомий польський учений і громадський діяч, візитатор (ревізор) училищ Волинської, Подільської та Київської губерній Тадеуш Чацький (1765–1813 рр.). У 1805 році за ініціативою цього видатного громадського діяча у м. Кременці на Волині (нині Тернопільська область) засновано Кременецьку, або Волинську гімназію, пізніше перейменовану в ліцей. При ліцеї було створено нумізматичний кабінет, у який Т. Чацький передав придбану ним на аукціоні частину королівської колекції.

У 30 рр. XIX ст. вибухнуло польське повстання, в якому активну участь брали значні прошарки населення, інтелігенція, а навчальні заклади стали осередками вільнодумства і спротиву. Після придушення повстання чимало навчальних закладів було закрито, серед них Кременецький ліцей та Віленський університет.

МІНЦ-КАБІНЕТ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ – ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ НУМІЗМАТИЧНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР

У 1834 р. створено Київський університет Св. Володимира, до якого було передано майно, бібліотеки, навчальні посібники, а також нумізматичні колекції закритих Кременецького ліцею (близько 20 тисяч монет) і Віленського університету (близько 3 тисяч монет).

У перші роки існування Київського університету його колекції розміщувалися в кількох орендованих у приватних осіб будинках. 1842 року завершилося спорудження нового корпусу університету, на третьому поверсі якого, в кімнаті № 21, розмістили нумізматичне зібрання. У 1844 р. тут створено першу нумізматичну виставку, яка налічувала близько 4 000 монет і медалей. Із 1848 р. експозиція Мінц-кабінету щочетверга була відкрита для відвідування публіки. Саме тому Мінц-кабінет варто вважати першим загальнодоступним музеєм Києва.

*Університет Св. Володимира.
St. Volodymyr University.*

in Poland at the time. Following the king's death, his heirs divided the collection into two parts. One part of the collection was purchased by Tadeusz Czacki in 1804 with public funds contributed by the residents of Volyn province. Czacki (1765–1813) was a famous Polish scientist, public figure, and inspector of schools in Volyn, Podolia and Kyiv provinces. In 1805, at his initiative, the Krzemieniec (Volyn) Gymnasium was founded in the town of Krzemieniec in Volyn province (present-day Ternopil oblast). Later, the gymnasium was turned into a lyceum. Czacki transferred the part of the king's collection he had purchased through an auction to a coin gallery that was established on the premises of the lyceum.

In the 1830s the November uprising broke out. Important social groups and the intellectual elite gave their active support to the uprising, and educational institutions were centers of free thought and resistance. After the uprising was stifled, many educational institutions were closed down, including the Krzemieniec Lyceum and the Vilna University.

THE COIN GALLERY OF THE KYIV UNIVERSITY IS AN IMPORTANT NUMISMATIC, SCIENTIFIC AND RESEARCH CENTER

Founded in 1834, the St. Volodymyr Kyiv University received the property, libraries, textbooks and collections of the closed Krzemieniec Lyceum (about 20,000 coins) and Vilna University (about 3,000 coins).

During the first several years of the university's operation, its collections were housed in several buildings that it rented from private individuals. When the construction of the university's new building was completed in 1842, room 21 on the second floor was allocated to the numismatic collection. In 1844, the first exhibition of about 4,000 coins and medals was held there. Starting from 1848, access was granted to the public to view the objects exhibited in the gallery. For that reason, the coin gallery can be considered the first public museum in Kyiv.

The collection grew as time went on. Objects for the collection were both purchased by the university with its own money and donated by the public. Treasure findings were another important source for the collection. In reply to a request by the head of the Kyiv educational

*Монети Стародавньої Греції V–IV ст.
до н. е. з колекції Мінц-кабінету
університету Св. Володимира.*

*Coins of Ancient Greece V–IV century BC.
Coin gallery collection of the St. Volodymyr
University.*

Монети грецьких міст-держав Північного Причорномор'я V ст. до н. е. – II ст. н. е. з колекції Мінц-кабінету університету Св. Володимира та Національного музею історії України.

Coins of the Greek city-states of the northern Black Sea, V century BC – II century AD. Coin gallery collection of the St. Volodymyr University and the National Museum of Ukrainian History.

Із часом ця колекція збільшувалася, поповнюючись як за кошти університету, так і завдяки жертвам приватних осіб, а також скарбам. Саме скарби стали одним із найважливіших джерел її поповнення. У відповідь на звернення попечителя Київського навчального округу Київський, Подільський і Волинський генерал-губернатор Д.Бібиков (1837–1852 рр.) видав розпорядження, згідно з яким усі монетні скарби, знайдені на території трьох губерній, надсилалися до нумізматичного кабінету для розгляду та опису. Завдяки цьому рішення в нумізматичному кабінеті з 1838 р. до 1915 р. було описано понад 200 скарбів. Це врятувало їх для науки. Після узгодження з власниками знахідок деякі найцікавіші монети закуповувалися та поповнювали університетську колекцію.

Скарб статерів V ст. до н. е. (Кізік, Мізія), знайдений у с. Парутине Миколаївської обл. у 1965 р. З колекції Національного музею історії України.

Treasure of Kyzikenos, V century BC. (Cyzicus, Mysia) found in the village of Parutino, Mykolaiv region, in 1965. From the collection of the National Museum of Ukrainian History.

Вивчення і дослідження скарбів сприяло тому, що у колекції Мінц-кабінету була одна з найбільших у Російській імперії збірка давньоруських монет – срібляників із знайдених на території України у XIX ст. у м. Ніжині (1852 р.) та у Києві на Вознесеньському узвозі в садибі Л.Кušнерова (1876 р.). 31 давньоруський срібляник із Ніжинського скарбу подаровано в 1852 р.

Срібляники II–IV типу. Київська Русь, Володимир (972–1015 рр.). З Ніжинського скарбу 1852 р. Того ж року переданий М.Юзефовичем до колекції Київського Мінц-кабінету університету Св. Володимира.

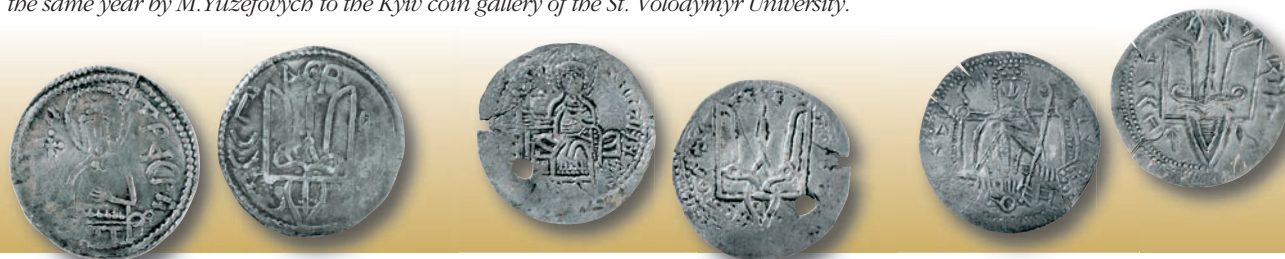
Sriblianyks of the II–IV types. Kyivan Rus, Volodymyr (972–1015). Discovered in the Nizhyn treasure in 1852 and donated the same year by M.Yuzefovych to the Kyiv coin gallery of the St. Volodymyr University.

jurisdiction, Kyiv and Volyn Governor-General Bibikov (1837–1852) issued an order that all the coin treasure hoards discovered in the three provinces were to be sent to the coin gallery for examination and inventory. As a result, over 200 treasures were inventoried in the coin gallery from 1838 through 1915 and preserved for the scientific community. After obtaining permission from treasure owners, some of the most interesting coins were purchased for the university collection.

With the studying and researching of its treasures, the coin gallery became one of the largest collections of ancient Rus coins, sriblianyks, in the Russian Empire. The coins came from two hoards discovered in Ukraine in the 19th century. One of them was found in the town of Nizhyn in 1852, and the other was discovered in 1876 in Kyiv on Voznesenskyi Uzviz (Descent) in an estate that belonged to L. Kushnerov. In 1852, head of the Kyiv educational jurisdiction Yuzefovych donated 31 sriblianyks from the Nizhyn treasure to the coin gallery of the St. Volodymyr University. Yakiv Voloshynskyi, who acted as a custodian of the coin gallery from 1852 to 1865, actively collected coins and assigned them to historical periods. He dedicated one of his articles to the newly discovered coins. Although he assigned some of the coins to the wrong historical periods by attributing them to the mintages of old Rus rulers such as Volodymyr Sviatoslavovych, Volodymyr Monomakh, Yaroslav Volodymyrovych, Sviatopolk Iziaslavovych, and perhaps Yurii Dolhorukyi, this was one of the first proper attempts to classify ancient Rus coins.

The treasures discovered in Ukraine made it possible to make another scientific discovery: some coins were

to make another scientific discovery: some coins were

Мінц-кабінету університету Св. Володимира попечителем Київського навчального округу М.Юзефовичем. Яків Волошинський, хранитель Мінц-кабінету з 1852-го до 1865 р., брав активну участь у збиранні монет, їхній атрибуції. Цим нововідкритим монетам Я.Волошинський присвятив статтю, в якій йому вдалося зробити одну з перших по-справжньому слушних класифікацій давньоруських монет, хоча в ній і мала місце дещо помилкова атрибуція, оскільки автор відніс ці монети до карбування давньоруських князів Володимира Святославовича, Володимира Мономаха, Ярослава Володимировича, Святополка Ізяславовича і, можливо, Юрія Долгорукого.

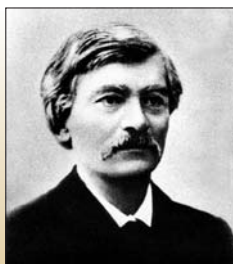
Завдяки скарбам, знайденим на території України, було зроблено наукове відкриття про карбування монет київським князем Володимиром Ольгердовичем. Знахідки датувалися XIV ст., а це один із найменш досліджених періодів давньої історії України. У своїй доповіді на Третньому археологічному з'їзді, що відбувся в Києві у серпні 1874 р., відомий історик, археолог, етнограф, археограф, геральдист В.Антонович, який працював завідувачем Мінц-кабінету університету Св. Володимира з 1872-го до 1908 р., на підставі атрибуції скарбу із с. Гвоздів на Київщині (1873 р.) зробив висновок про наявність монетного карбування за часів правління київського князя Володимира Ольгердовича (1364–1394 рр.).

З перших днів свого існування Мінц-кабінет стає широковідомим науковим закладом, де колекціону-

Медальйон. Золото. 358 р. н. е. Римська імперія, Констанцій II (337–361 рр.).
Знайдено у с. Верхівня Житомирської обл. у 1976 р.
З колекції Національного музею історії України.

Medallion, gold. 358 AD, Roman Empire, Constantius II (337–361).
Found in the village of Verkhivnia, Zhytomyr region, in 1976.
From the collection of the National Museum of Ukrainian History.

Володимир Боніфатійович Антонович.
Volodymyr B. Antonovych.

Гвоздівський скарб, який було знайдено в 1873 р. в с. Гвоздів Київської обл. Монета II типу, Київське князівство, Володимир Ольгердович (1363–1394 рр.) та гривні монетні так званого литовського типу.

З колекції Мінц-кабінету університету Св. Володимира.

The Hvozdiv treasure, found in 1873 in the village of Hvozdiv, Kyiv region. Coin type II, Kyiv Principality, Volodymyr Olgerdovych (1363–1394) and bryvnia coins of the Lithuanian type. From the coin gallery collection of the St. Volodymyr University.

Ауреуси Римської імперії I–III ст. н. е. з колекції Мінц-кабінету університету Св. Володимира та Всеукраїнського історичного музею.

Roman aurei from the I–III centuries AD.
Coin gallery collection of the St. Volodymyr University and the Museum of Ukrainian History.

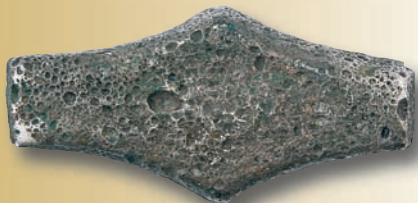

Півгрїш. Подільське князівство, Федір Коріатович (90-ті рр. XIV ст.). Зі скарбу, знайденого у 1911 р. в м. Сосниця Чернігівської обл. З колекції Всеукраїнського історичного музею.

Half-grosz. Podolia principality, Theodore Koriatovych (circa 1490s). From a treasure found in 1911 in the town of Sosnytsia, Chernihiv region. From the collection of the Museum of Ukrainian History.

Гривні монетні так званих київського, новгородського та волзького, або татарського типів. XI–XIV ст. Київська Русь. З колекції Всеукраїнського історичного музею.

Hryvnia coins of Kyiv, Novgorod and Volga or Tatar types. XI–XIV centuries. Kyivan Rus. From the collection of the Museum of Ukrainian History.

Півгрїш. Подільське князівство, Смотрич, Костянтин Коріатович (80-і рр. XIV ст.). З розкопок М. Молчановського 30-х рр. XX ст. у Вишгороді (за припущенням). З колекції Всеукраїнського історичного музею.

Half-grosz. Podolia principality, Smotruch, Constantine Koriatovych (circa 1480). Thought to be from excavations by M. Molchanovskiy in the 1930s in the town of Vyshhorod. From the collection of the Museum of Ukrainian History.

Грїш галицько-руський. Галицька Русь, Людвіг Угорський (1370–1382 рр.). Місце знахідки невідоме. З колекції Всеукраїнського історичного музею.

Galician-Rus grosz. Galician Rus, Louis I of Hungary (1370–1382). Site of discovery unknown. From the collection of the Museum of Ukrainian History.

found to date to the reign of the 14th century Kyiv prince Volodymyr Olgerdovych – one of the least known periods in Ukrainian history. By studying and attributing a treasure discovered in 1873 in the village of Hvozdiv in Kyiv region, the renowned scientist, historian, archeologist, ethnographer, archeographer and heraldry expert V. Antonovych, who headed the coin gallery of the St. Volodymyr University from 1892 to 1908, concluded that coins may indeed have been minted during the rule of Kyiv prince Volodymyr Olgerdovych (1364–1394). He announced his conclusion at the third archeological conference, which was held in August 1874 in Kyiv.

Right after its establishment, the coin gallery became a well-known scientific institution for collecting and studying coins. Such famous scientists as K. Strashkevych, Ya. Voloshynskiy, V. Ikkonnikov, and V. Antonovych worked there. One of the coin gallery's custodians, O. Kravsovskiy (1845–1852) wrote to the Russian Empire's Ministry of Public Education "The coin gallery of the St. Volodymyr University is believed to be the best in the country. It is superior to the gallery of the Imperial Academy of Sciences not only in terms of the rarity of its items but also in terms of their number. Some of the gallery's collections may become famous across Europe. This has been repeated many times by the travelling scientists that have visited the gallery. The gallery could be of great use to the historical sciences in general and numismatics in particular."

The numismatic materials from the Kyiv University's collections were well known in scientific circles. They were systematically used as a basis for scientific papers and publications by many renowned coin experts: the Oriental coins were studied by academicians Christian Frehn and Boris Dorn, while the Russian coins were studied by academicians Ernst Kunick and Ivan Tolstoi. The collection also attracted the attention of such scientists as M. Mazurkevych, Woldemar Tiesenhausen, and Emeryk Hutten-Czapski.

The coin gallery encouraged the development of private collections in the early 19th century in Ukraine. The famous Kyiv coin expert Karl Bolsunovskiy wrote about those times: "The establishment of Kyiv as an administrative and intellectual center of the southern-western region in the latter half of the previous century has instilled a love for literature, pictorial art, history, and for that matter, numismatics in the local residents. It has produced lovers of bibliography and collectors of not only local but also classical antiquities and coins."

By the end of the 1870s, the head of the coin gallery of the St. Volodymyr Kyiv University, Professor Volodymyr Antonovych, had created a group of amateur coin collectors. The group had no statute and was not registered as an organization. The group's members got together to exchange their finds and to replenish one another's collections with coins their collections did not have. Apart from that, the university's coin gallery had a collection of interesting numismatic materials – something the group did not have from the start. Also, at that time, there were not many coin experts who could give advice on how to identify, assess and establish the

вали і досліджували монети. З його історією пов'язана діяльність таких відомих учених, як К.Страшкевич, Я.Волошинський, В.Іконников, В.Антонович та інші. Один із хранителів Мінц-кабінету університету О.Красовський (1845–1852 рр.), звертаючись до Міністерства народної освіти Російської імперії, пише: "Мінц-кабінет університету Св. Володимира вважається першим у нашій Вітчизні, він перевершує кабінет Імператорської Академії наук не лише за унікальністю предметів, а й за кількістю екземплярів. Деякі його розділи можуть здобути європейську славу, про що неодноразово запевняли відвідувачі – вчені-мандрівники. Користь, яку може принести кабінет як для історичної науки загалом, так і для нумізматики зокрема, дуже велика".

Нумізматичний матеріал, що зберігався в колекції Київського університету, був вельми відомий у наукових колах. Він також систематично використовувався у наукових розвідках багатьох відомих учених-нумізматів та їхніх наукових публікаціях: східні монети досліджувались академіками Х.Френом і Б.Дорном, російські – академіками А.Кунніком та І.Толстим, колекція цікавила таких науковців, як М.Мазуркевич, В.Тезенгаузен, Ю.Іверсен, Е.Гуттен-Чапський, А.Куннік, І.Толстой.

Завдяки заснуванню в Київському університеті нумізматичного кабінету на теренах України на початку ХІХ ст. почало розвиватися і приватне колекціонування. Про цей час так пише відомий київський нумізмат К.Болсуновський: "Унаслідок розвитку м. Києва як адміністративного та інтелектуального центру Південно-Західного краю у ІІ половині минулого століття, місцева громадськість має виразні наукові прагнення до літератури, живопису, історії, та зрештою до нумізматики. З'явилися любителі бібліографії, колекціонери старожитностей і монет, не лише місцевих, а й класичних".

Наприкінці 70-х років ХІХ ст. завідувач Мінц-кабінету Київського університету Св. Володимира професор Володимир Антонович згуртував довкола себе нумізматичне товариство любителів – без укладення статуту і без створення організації. Члени товариства збирались і обмінювались знахідками, поповнюючи зібрання один одного монетами, яких вони не мали. Крім того, в університетському Мінц-кабінеті було зібрано цікаву колекцію нумізматичної літера-

authenticity of coins. Karl Bolsunovskiy gave advice to anyone who turned to him. According to Bolsunovskiy, Sava Bodilevskiy was the most experienced and oldest member of the group. Other group members included General M. Leopardov, director of Dvorianskiy Bank Chudovskiy, M. Cherniev, S. Menchynskiy, A. Novytskyi, N. Grabbe, H. Arkhipov, and V. Surin. The group members made generous donations of coins to Kyiv museums, and the collections built up by some of them became a prominent feature of Kyiv museums' numismatic collections.

In the early 20th century, the coin gallery featured about 60,000 coins and medals. Of special interest among them were ancient Greek, Roman, Byzantine, Russian, Polish coins, as well as coins from the Holy Roman Empire. With the onset of the First World War, fearing the occupation of Kyiv, the university's management decided to evacuate the collection to Saratov. The collection returned from there in 1916. During the first years after the 1917 revolution, the collections suffered huge losses. In 1924, the management of the Ukrainian Academy of Sciences transferred the university's collection to the Ukrainian Archeological Commission. However, after it started work in the university's museum in January 1925, the commission, sadly, stated an obvious fact: "The display cases are broken, the uncovered coins are scattered all over the place and covered with sawdust, some display cases are empty, and in others the coins are in disarray; some boxes with packed coins are open, some boxes are nailed up, and some boxes are empty."

In 1927, the collection was transferred from the university's premises to the main building of the Ukrainian Academy of Sciences at 54 Korolenko Street (the present-day Volodymyrska Street). Archival data say that the academy's management was planning to create a separate numismatic museum on the basis of the collection. However, these plans were not implemented, and in 1931 the collection was moved to the Kyiv-Pechersk Lavra.

Західноєвропейські талари та подвійні талари кінця XVI–XVII ст. З колекції Мінц-кабінету університету Св. Володимира та Всеукраїнського історичного музею. Western European thalers and double thalers from the end of the XVI–XVII centuries. From the coin gallery collection of the St. Volodymyr University and the Museum of Ukrainian History.

тури, якої бракувало в нумізматичному гуртку на початковому етапі його створення. Також у Києві в той час бракувало вчених-нумізматів, до яких можна було б звертатися за порадами щодо визначення монет, їх оцінки, встановлення автентичності. В.Антонович, як згадував Карл Болсуновський, допомагав порадою кожному, хто до нього звертався. Серед членів цього гуртка К.Болсуновський згадує і С.Боділевського як найдосвідченішого та найстаршого з них, а також генерала М.Леопардова, директора Дворянського банку Д.Чудовського, М.Чернева, С.Менчинського, А.Новицького, Н.Габбе, Г.Архіпова, М.Суріна. Члени київського гуртка нумізматів щедро ділилися монетами з київськими музейними установами, а колекції деяких із них стали окрасою музейних нумізматичних зібрань Києва.

На початку ХХ століття у зібранні Мінц-кабінету налічувалося близько 60 тисяч монет і медалей, серед яких особливий інтерес становили колекції монет Стародавньої Греції, Риму, Візантії, Росії, Польщі, Священної Римської імперії. Однак із початком Першої світової війни, побуючись окупації Києва, правління університету ухвалило рішення про евакуацію нумізматичного зібрання до Саратова, звідки воно повернулося у 1916 році. У перші роки після революції 1917 року колекції зазнали значних втрат. У 1924 році правління Всеукраїнської академії наук (ВУАН) передало університетське зібрання до Всеукраїнської археологічної комісії. Однак у січні 1925 року, розпочавши роботу в приміщенні університетського музею, комісія констатувала сумний факт: “В залі – розбиті вітрини; відкриті монети в безладді пересипані тирсою, деякі вітрини порожні, в інших – монети в хаотичному стані; ящики відкриті з упакованими монетами, деякі ящики забиті, деякі – порожні...”.

У 1927 році колекцію перевели з університетського приміщення до головної будівлі ВУАН у Києві по вулиці Короленка, 54 (нині Володимирська). Згідно з документами керівництво ВУАН планувало створити на базі університетської колекції самостійний музей нумізматики. Проте ці плани не здійснилися. У 1931 році зібрання університету перевезли до Києво-Печерської лаври.

УНІКАЛЬНА ЗБІРКА ПЕРШОГО В РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ ЦЕРКОВНОГО МУЗЕЮ СТАРОЖИТНОСТЕЙ

Відомою в наукових колах була також колекція нумізматики створеного у 1872 р. Церковно-археологічного музею Київської духовної академії, в якій на початку ХХ ст. налічувалося близько 15 тисяч екземплярів. Першим і єдиним її зберігачем був Микола Петров (1840–1921 рр.) – відомий історик, заслужений ординарний професор, академік. До слова, весь час свого існування товариство та музей в основному залежали від добровіль-

*Петров Микола Іванович
(1840–1921 рр.).
Mykola I. Petrov (1840–1921).*

UNIQUE COLLECTION OF THE RUSSIAN EMPIRE'S FIRST CHURCH MUSEUM OF ANTIQUITIES

A similar numismatic collection from the Kyiv Theological Academy's Church and Archeological Museum, which was created in 1872 was also well known to scientists. By the early twentieth century there were about 15,000 items in the collection. The collection's first and only custodian was Mykola Petrov (1840–1921), a well-known historian, honored professor, and academician. Incidentally, for the entire time of its existence, the society and museum were dependent mainly on donations, and were given practically no financial support from the Theological Academy.

One of the first major donations received by the newly established museum was a collection of antiquities and coins donated by Archimandrite Antonin (A. Kapustin). Andrii Kapustin was born in 1817 in the village of Baturin in the Shadrinsk district of the province of Perm, to the family of a priest. In 1845, he graduated from the Kyiv Theological Academy and then worked several years there as a teacher of German, Greek and theology. In 1845 Kapustin was ordained and adopted the monastic name Antonin. Most of his life was devoted to the service of the Russian Orthodox Church in the East, and from 1865 until his death (Antonin died in 1893) he was the chief of the Russian Ecclesiastical Mission in Jerusalem. Antonin traveled extensively during his travels, gathering a large collection of manuscripts in Greek, Slavic and other languages, antiquities from pre-Christian times, as well as a collection of coins. In 1863, Antonin transferred to the Church and Archeological Museum not only a collection of valuable archaeological materials, but also 300 gold, silver and copper coins, of Hebrew, Greek, Byzantine and Oriental origins.

In the 1890s the museum received the largest number of items for its collection from retired State Councillor Mykola Leopardov. After completing his studies at the Vologda theological seminary, he had spent most of his life in Kronstadt, in the service of the Marine Ministry's Commissariat Department. Having earned a lot of money on a contract for the building of Kronstadt Theater, he resigned and then moved to Kyiv. Here Leopardov became well known as an amateur coin collector, collecting at first only Russian, but then all other types of coins, as well as secular and ecclesiastical antiquities. The experts of the Church and Archaeological Society, of which Leopardov became an honorary member, greatly helped him in identifying the items in his collection.

In accordance with Leopardov's will, his entire collection, consisting of 730 antiquities and 7,636 coins, which was valued by him and his heirs at 31,261 rubles 50 kopecks in silver, was gifted on his death to the Church and Archeological Museum. The museum allocated part of a room to the collection, and had the coins put in their own display cases.

Immediately after the establishment and receipt of its first items, the museum started to put on exhibition its artifacts, in which a prominent place was given to the coin collections housed in the gallery. In 1879, the museum was opened to the public. Under its statute, it was

Братський монастир та Духовна академія.
Київ, 1911 р.

Brotherhood Monastery and Theological
Academy. Kyiv. 1911.

Архімандрит Антонін
(А.Капустін).

Archimandrite Antonin
(A. Kapustin).

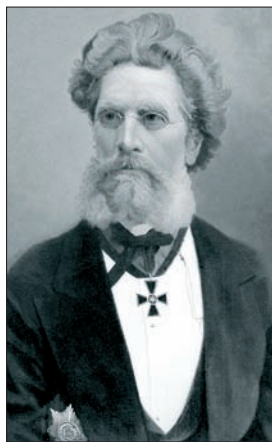
Один із залів
Церковно-археологічного музею (1910 р.).
A hall of church and Archaeological Museum
(1910 p.).

них пожертв і майже не отримували матеріальної підтримки від Духовної академії.

Однією з перших значних пожертв, які надійшли до новоствореного музею, була колекція старожитностей і монет, подарована архімандритом Антоніном (А.Капустін).

Андрій Капустін народився у 1817 р. в с. Батурино Шадринського повіту Пермської губернії у родині священика. 1845 року закінчив Київську духовну академію та кілька років працював у ній викладачем німецької та грецької мов, а також богослов'я. У 1845 році А.Капустін приймає чернечий сан з ім'ям Антонін. Більшу частину життя він присвятив служінню Руській православної церкві на Сході, а з 1865 року і до смерті (Антонін помер у 1893 році) був начальником Руської духовної місії в Єрусалимі. Антонін багато подорожував і під час своїх мандрів зібрав велику колекцію рукописів грецькою, старослов'янською та іншими мовами, старожитностей дохристиянських часів, а також нумізматичну колекцію. У 1863 році Антонін передав до Церковно-археологічного музею не лише дуже цінні археологічні матеріали, а й 300 золотих, срібних і мідних монет – давньоєврейських, давньогрецьких, візантійських і східних.

У 90-х рр. XIX ст. до музею надійшла найбільша за кількістю предметів колекція від дійсного статського радника у відставці Миколи Леопардова. Вихованець Вологодської духовної семінарії, він більшу частину життя провів у Кронштадті, на службі в Комісаріатському департаменті Морського міністерства. Заробивши великі гроші на підряді з будівництва Кронштадтського театру, він після виходу у відставку переїхав до Києва. Тут М.Леопардов прославився як дилетант-нумізмат, збираючи спочатку лише російські, а згодом і всі інші монети, а також побутові та церковні старожитності. Фахівці Церковно-археологічного товариства, почесним членом якого був Леопардов, суттєво допомагали йому

Леопардов
Микола Олександрович
(1820–12.08.1895 рр.).
Mykola O. Leopoldov
(1820–12.08.1895).

open on Sundays and, if necessary, every day. According to a museum guide dated 1895, its exhibition featured 9,598 ancient Greek, Roman, Byzantine ancient Rus coins, as well as coins from Western Europe and other places. In addition, in some display cases Leopoldov's coin collection of 7,636 items was exhibited, at the request of the donor.

With the onset of the First World War in 1914, Kyiv came under the real threat of being captured by German troops, so it was decided to evacuate the museum. In 1915, all of the property of the Church and Archeological Museum was sent to Kazan Theological Academy. It was returned to Kyiv in 1916. Kyiv Theological Academy was closed in 1920. The entire collection of the academic museum, including its coin collection, was for several years kept in the former museum. Then in the early 1920s, when a religious and cultural museum was created in the Kyiv Pechersk Lavra, the entire collection of the Church and Archeological Museum, including its coin collection, was housed there.

THE CITY MUSEUM COLLECTION OF RARITIES

The Kyiv Museum of Antiquities and Art was founded in the late nineteenth century. In 1904, on the occasion of the museum's consecration, the famous Kyiv collectors Sava Bodilevskiy and the widow M. Surina, according to the latter's will, gifted the museum their collections. Bodilevskiy was an active member of the Kyiv circle of coin collectors and a full member of the Church and Archaeological Society of the Kyiv Theological Academy. He had built up his collection over a period of 50 years, and realizing that private collections often had an uncertain fate, he decided to donate it to a museum. The collection consisted of 1,649 coins and medals. It included coins from ancient periods, such as Hryvnia coins of the Kyivan Rus, dirhams, three ancient sriblianyks and the pearl of the collection – the Zlatnyk of Volodymyr Sviatoslavovych from a Kyiv treasure acquired by Bodilevskiy in 1878 in Kyiv from a market trader. His collection also featured a large number of coins from the

у визначенні давніх пам'яток колекції.

Відповідно до заповіту М.Леопардова всю його колекцію, що складалася із 730 предметів старожитностей і 7 636 монет та була оцінена ним і його спадкоємцями у 31 261 руб. 50 коп. сріблом, подарували Церковно-археологічному музею. Для експонування колекції М.Леопардова музей надав частину залу, а монети виставили в окремих вітринах.

Одразу ж після заснування музею розпочалося створення експозиції, в якій чільне місце відводилося нумізмічній колекції, що розмістилася в галереї. З 1879 р. музей було відкрито для широкого загалу відвідувачів. За статутом він працював по неділях, а в разі необхідності – щодня. Відповідно до путівника музею, датованого 1895 р., в його експозиції було виставлено 9 598 давньогрецьких, римських, візантійських, давньоруських, а також монет Західної Європи тощо. Крім того, в деяких вітринах експозиції, за бажанням жертводавця, виставлялась і нумізмічна колекція М.Леопардова, яка становила 7 636 одиниць.

У 1914 р. розпочалася Перша світова війна. Київ постав перед реальною загрозою захоплення німецькими військами, тому було прийнято рішення про евакуацію музею. У 1915 р. все майно Церковно-археологічного музею відправили до Казанської духовної академії, а 1916-го р. воно повернулося до Києва. В 1920 р. Київська духовна академія була ліквідована. Вся колекція академічного музею, зокрема й нумізмічна, впродовж кількох років перебувала в приміщенні колишнього музею. На початку 20-х років, після створення на території Києво-Печерської лаври музею культур і побуту, до нього перевезли всі колекції Церковно-археологічного музею, в тому числі нумізмічну.

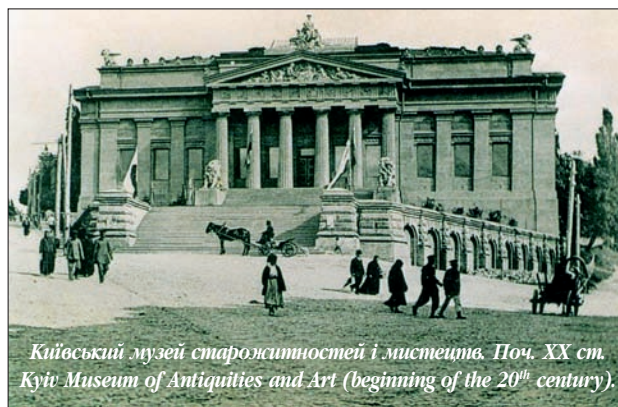
РАРИТЕТНА КОЛЕКЦІЯ МІСЬКОГО МУЗЕЮ

Наприкінці XIX ст. у Києві було засновано Київський музей старожитностей і мистецтв. У 1904 р. на честь освячення музею відомі київські колекціонери С.Боділевський та вдова М.Суріна, за його заповітом, подарували музею свої колекції. Сава Боділевський був активним членом Київського гуртка нумізматів та дійсним членом Церковно-археологічного товариства при Київській духовній академії, збирав свою колекцію понад 50 років і, розуміючи примхливу долю приватних колекцій, вирішив подарувати її музею. Колекція складалася з 1 649 монет і медалей. Відкривалася вона з монет давньоруського періоду, який представляли монетні гривні київського типу, дирхеми, три давньоруських срібляники, а також перлина колекції – златник Володимира Святославовича з Київського скарбу, придбаний Савою Боділевським у 1878 році в Києві у ринкового торговця. Крім того, в цій колекції широко були представлені монети удільного періоду, серед них – монети Суздальського, Рязанського, Тверського, Верейського, Серпухівського, Боровського князівств і Городецького, Кашинського, Білозірського, Можайського, Дмитрівського уділів. Монети Московського князівства від Дмитра Донського до царів

Златник. Київська Русь, Володимир (972-1015 рр.). Місце знаходження невідоме. Придбаний київським колекціонером С.Боділевським у 1878 р. у торговця за 15 руб. та переданий у 1904 р. до Київського художньо-промислового і наукового музею ім. государя імператора Миколи Олександровича на честь його освячення.

Zlatnyk. Kyivan Rus, Volodymyr (972-1015). Location of discovery unknown. Bought by the famous Kyiv collector Sava Bodilevskiy in 1878 from a dealer for 15 rubles and donated in 1904 to the Emperor Nicholas II Kyiv Art, Industry and Science Museum on the occasion of the museum's consecration.

Київський музей старожитностей і мистецтв. Поч. XX ст. Kyiv Museum of Antiquities and Art (beginning of the 20th century).

Червінці та подвійні червінці XVIII ст. Росія. Передані у 1904 році колекціонером С.Боділевським до Київського художньо-промислового і наукового музею ім. государя імператора Миколи Олександровича на честь його освячення.

Chervontsy (gold coins) and double chervontsy from the 18th century, Russia. Presented in 1904 by coin collector Sava Bodilevskiy to the Emperor Nicholas II Kyiv Art, Industry and Science Museum on the occasion of the museum's consecration.

московських (завершуючи дореформеними монетами Петра I) були представлені у хронологічному порядку без пропусків. У цій групі особливий інтерес становили золота нагородна денга Василя Івановича Шуйського, “полтина” Олексія Михайловича та дві “єфимки з ознакою”, – червонці царів Петра, Іоанна, та царівни Софії. Регулярне монетне карбування в цій колекції представлене різноманітними типами монет від Петра I до Миколи II, серед яких багато надзвичайно рідкісних монет. До колекції також входили і так звані спеціальні випуски Російської імперії для провінцій, а саме – лівонези, монети для Валахії, Польщі, Фінляндії, грузинські монети часів царя Іраклія та протекторату Росії над Грузією.

Вельми цікавою була і медальерна частина колекції. До неї увійшли нагородні медалі XVII–XIX ст., коронаційні жетони всіх російських імператорів (у золоті, сріблі, міді) та різноманітні пам’ятні медалі, присвячені подіям російської історії XVIII–XIX ст. Сучасники згадували, як чудово збереглися монети. Колекцію оцінили в 20 000 руб., вона була виставлена у спеціальних вітринах в експозиції музею. На знак вдячності за безцінний дар С.Боділевського обрали почесним членом Київського товариства старожитностей і мистецтв.

ПЕРІОД КОНСОЛІДАЦІЇ НУМІЗМАТИЧНИХ ЗБІРОК

У 1915 р. колекція Художньо-промислового музею, як і колекції Мінц-кабінету та Церковно-археологічного музею, була вивезена з Києва до Москви і розміщена в Імператорському російському історичному музеї. Звідти вона повертається до Києва у 1916 році, спочатку до свого приміщення по вулиці Грушевського, 6 (дім із левами), а потім, відповідно до архівних документів, у 1930-і роки була передана до відділу нумізматики музею, філіал якого перебував на території Києво-Печерської лаври.

Отже, на початку 1930-х років усі найбільші нумізматичні збірки Києва зосередилися в музейному місечку на території Києво-Печерської лаври, проте вони ще були закріплені за різними відомствами. В середині 1930-х років нумізматичні колекції Мінц-кабінету, Київського університету Св. Володимира та

appanage period, among them coins from the Suzdal, Riazan, Tver, Vereya, Serpukhov and Borovsk principalities, and the Gorodets, Kashyn, Belozersk, Mozhaïsk and Dmitrov apparages. The collection boasted coins of the Moscow princes, from Dmitrii Donskoi to the Tsars of Moscow (right up to the pre-reform coins of Peter the Great) in chronological order and with no gaps. In this collection, of special interest were the gold award denaga of Vasiliy Ivanovich Shuyskiy, poltina of Aleksey Mikhailovich, and two yefymki with signs – the chervontsy of kings Peter, John, and Princess Sophia. The regular coinage in this collection features various types of coins from Peter the Great to Nicholas II, many of which are extremely rare. The collection also included so-called special issues of the empire for its provinces – namely Livonaises, coins for Wallachia, Poland and Finland, and coins from the epoch of the Georgian King Heraclius and the protectorate of Russia over Georgia.

Part of the medal collection is also very interesting. It includes award medals from the 17th to 19th centuries, and the coronation badges of all of the Russian emperors (in gold, silver and copper), as well as various commemorative coins dedicated to events of Russian history from the 17th to 19th centuries. The collector’s contemporaries noted how well preserved the coins were. The collection, which was estimated to be worth 20,000 rubles, was displayed in a special showcase in the museum. As a token of gratitude for his precious gift, Bodilevskiy was made an honorary member of the Kyiv Society of Antiquities and Arts.

THE PERIOD OF CONSOLIDATION OF COIN COLLECTIONS

In 1915, the collection of the Art and Industry Museum, along with the collections of the coin gallery and the Church and Archaeological Museum were taken from Kyiv to Moscow and placed in the Imperial Russian Historical Museum. From there it returned to Kyiv in 1916 – first to its old premises at 6 Hrushevskoho Street (The House with Lions), and then in 1930, according to archive documents, it was transferred to the department of a numismatic museum, a branch of which was located in Kyiv Pechersk Lavra.

Thus, by the early 1930s all of the major museum coin collections in Kyiv had been brought together in Kyiv Pechersk Lavra, although they had been assigned to dif-

10 дукатів – донатива 1614 р. Річ Посполита, м. Гданськ, Сигізмунд III Ваза (1587–1632 рр.).

З колекції Мінц-кабінету Київського університету Св. Володимира (першоджерело – колекція Кременецького (Волинського) ліцею).

10 donative ducats, 1614, Polish-Lithuanian Commonwealth, Gdansk, Sigismund III Vasa (1587–1632).

From the coin gallery collection of the St. Volodymyr University (source – Collection of the Krzemientec (Volyn) Lyceum).

2 дукати коронні без дати. Річ Посполита. Ян III Собеський. З колекції Мінц-кабінету Київського університету Св. Володимира (дарунок М.Бунге).

Two crown ducats, undated, Polish-Lithuanian Commonwealth, Jan III Sobieski. From the coin gallery collection of the St. Volodymyr University (donated by M. Bunbe).

У цьому приміщенні розташовувався Музей історичних коштовностей УРСР.

In this building the Ukr SSR Museum of Historical Treasures was located.

Церковно-археологічного музею було передано до історичного музею. З цього часу починається нове життя широковідомих нумізматичних збірок Києва у складі колекцій Всеукраїнського історичного музею (нині – Національний музей історії України).

З початком війни у 1941 р. музейні колекції Києва були частково евакуйовані на схід – до Уфи та Челябінська, проте більша частина експонатів Центрального історичного музею залишалася в Києві та згодом була вивезена до Німеччини. У 1947 р. експонати, проте далеко не всі, повертаються з Німеччини і розміщуються в новій будівлі історичного музею по вулиці Володимирській, 2 (сучасна адреса музею).

У роки війни колекція нумізматики зазнала величезних втрат, також були майже повністю втрачені інвентарні книги музею. Рівень втрат можемо оцінити лише за частково збереженими дореволюційними архівними даними. З кінця 1940-х і майже до початку 1960-х років співробітники музею наводили лад: визначали, систематизували та проводили інвентаризацію нумізматичного зібрання.

На початку 1960-х років було прийнято рішення про зберігання й експонування предметів нумізматики і ювелірного мистецтва в окремому музеї. Для цього на території Києво-Печерської лаври створили філіал Історичного музею – Музей історичних коштовностей УРСР, до якого було переведено предмети археології, ювелірного і декоративного мистецтва, виготовлені з дорогоцінних металів, а також нумізматичну колекцію, яка налічувала на той час близько 70 000 екземплярів.

*12 рублів сріблом 1832 р. Росія (імперія). Микола I (1825–1855 рр.). З колекції Міністерства Київського університету Св. Володимира (дарунок Миколи I).
12 silver rubles, 1832, Russia (empire), Nicholas I (1825–1855). From the coin gallery collection of the St. Volodymyr University (donated by Tsar Nicholas I).*

Рубль 1654 р. Росія (царство). Олексій Михайлович (1645–1676). Зі скарбу, знайденого у с. Кутаїв біля Києва, 1924 р. Надійшов до Центрального історичного музею в 30-ті рр. XX ст.

Ruble, 1654, Russia (tsardom), Alexis of Russia (1645–1676). From a treasure found in the village of Kytaiv near the city of Kyiv in 1924, and acquired by the Central Historical Museum in the 1930s.

“Єфимки з ознакою” 1655 р. на західноєвропейських талерах. Росія (царство). Олексій Михайлович (1645–1676 рр.). З фондів Київського Державного історичного музею (надходження 1950 р.) та з колекції музею Київської духовної академії.

Yefymki with signs, 1655, on Western European thalers. Russia (tsardom), Alexis of Russia (1645–1676). From the Kyiv State Historical Museum (acquired in 1950) and from the collection of the Museum of the Kyiv Theological Academy.

ferent departments. In the mid 1930s, the coin collections of the coin gallery, St. Volodymyr Kyiv University, and Church and Archeological Museum were transferred to the Museum of History. From that time began a new stage in the life of Kyiv’s famous coin collections as parts of the Museum of Ukrainian History (today – the National Museum of Ukrainian History).

With the outbreak of war with Germany in 1941, Kyiv’s museum collections were partially evacuated to the east – to Ufa and Cheliabinsk, but most of the Central Historical Museum exhibits remained in Kyiv and were later moved to Germany. In 1947, most of the exhibits, but not all, were returned by Germany and located in the new building of the Museum of History at 2, Volodymyrska Street (the present address of the museum).

During the war, the coin collections suffered huge losses, and almost all of the inventory books of the museum were lost. The level of losses can only be estimated from partially preserved pre-revolutionary archival data. From the late 1940s almost to the beginning of the 1960s the museum staff brought the collection back into order: researching, systematizing and conducting an inventory of the coin collection.

In the early 1960s it was decided to store and exhibit Kyiv’s coin and jewelry collections in their own museum. For this purpose, the Kyiv Pechersk Lavra branch of the Museum of History established the UkrSSR Museum of Historical Treasures, to which were transferred items of archeology, decorative arts and jewelry made of precious metals, along with the coin collection, which at that time consisted of about 70,000 items.

PRESENT LARGEST COLLECTION IN UKRAINE

In 1995, all the medal and coin collections were returned from the branch to the National Museum of

Національний музей історії України.
National Museum of Ukrainian History.

СЬОГОДЕННЯ НАЙБІЛЬШОЇ КОЛЕКЦІЇ УКРАЇНИ

У 1995 році вся медальерна та нумізматичні колекції знову повертаються з філіалу до Національного музею історії України. Нині колекція відділу нумізматики Національного музею історії України – найбільша в Україні і налічує близько 120 тисяч одиниць зберігання. Це монети, пам'ятні та нагородні медалі, орденни, знаки, паперові гроші. У нумізматичній частині колекції близько 100 тисяч одиниць. Тут зберігаються монети багатьох країн світу з усіх континентів. Найповніше представлена монетна система від перших монет Київської Русі на межі X–XI ст. та Російської імперії до 1917 р. У цій збірці – одна з найкращих колекцій срібних давньоруських монет кінця X початку XI ст. та один з 11 відомих науці златників Володимира Святославовича, добірка давньоруських срібних гривень, а також “ефимки з ознакою” Олексія Михайловича (1645–1676 рр.) та інші.

Наступною за кількістю є колекція монет європейських країн (з X ст. і до сьогодення). Найповніше представлено монетні системи Польщі, Священної Римської імперії, Голландської республіки. Справжньою окрасою зібрання є добірка західноєвропейських таларів, золотих і донативних монет XVI–XVII століть.

Колекція монет Давньої Греції, Риму та Візантії є однією з найбільших на території СНД. Найдавніші в ній – монети з Березанського скарбу так званого архаїчного карбування, датовані кінцем VII – початком VI ст. до н. е., а також найдавніші в Україні монети грецьких міст Північного Причорномор'я – Ольвії, Пантікапея, Ніконія, Тіри, Херсонеса. Вельми цінними також є збірки монет Давнього Риму і Візантії. Найрідкіснішими серед цих монет є римські медальйони Ліцинія (308–324 рр.) та Констанція II (337–361 рр.).

До складу нумізматичної колекції музею входить близько 100 скарбів, знайдених у XIX–XX ст. на території України, які є важливим науковим джерелом вивчення історії держави та її грошового обігу від появи перших монет у VII ст. до н. е. до початку XX ст.

Нумізматичні колекції постійно поповнюються знахідками окремих монет і монетними скарбами – завдяки археологічним розкопкам, дарункам та закупівлям. В останні роки музей одержує від Національного банку монети незалежної України, зокрема пам'ятні та ювілейні.

Відділ нумізматики музею на основі власних фондів створив дві великі виставки – “Нагороди країн світу” та “З історії грошового обігу на території України з найдавніших часів до наших днів”. Крім того, екс-

Ukrainian History. Currently, the Numismatic Collections Section of the National Museum of Ukrainian History is the largest in Ukraine, with about 120,000 items. The collection consists of coins, commemorative awards and medals, orders, insignia, and paper money. The coin collection alone consists of about 100,000 items. It features coins from many countries from all over the world. The biggest section of the collection is a collection of the first coins of the Kyivan Rus, from the late 10th and 11th centuries, as well as the coins of the Russian Empire until 1917. It also boasts one of the best collections of ancient Rus silver coins from the end of the 10th and 11th centuries, and one of only 11 Zlatnyks of Volodymyr Sviatoslavovych known to science. There is also a set of ancient silver hryvnias and yefymki with signs of Aleksey Mikhailovich (1645–1676), and other coins.

The next biggest section of the collection in terms of number is a collection of coins from European countries (from the 10th century until the present). There are full sets of the coinage of Poland, the Holy Roman Empire, and the Dutch Republic. The real gem of the collection is a selection of Western thalers, gold coins and donative coins from the 16th and 17th centuries.

The collection of coins of ancient Greece, Rome and Byzantium is one of the largest in the CIS. The earliest of them are the archaic coinage of the Berezan treasure, which date from the end of the 7th and the beginning of the 6th centuries BC. The oldest coins found in Ukraine are those of the Greek cities of the northern Black Sea - Olbia, Panticapaeum, Nikonion, Tyras, and Chersonese. There is also a very valuable collection of coins of ancient Rome and Byzantium. Among the rarest of these coins are the Roman medallions of Licinius (308–324 AD) and Constantius II (337–361).

The museum's coin collection includes about 100 treasures found in the 19th and 20th centuries in Ukraine, which represent an important resource for studying the history of the state and its money since its first appearance in the 7th century BC until the beginning of the 20th century.

The collection continues to expand its inventory of coins and coin treasures via archaeological excavations, donations and purchases. In recent years, the museum has received from the National Bank of Ukraine coins issued since Ukraine gained independence in 1991, including commemorative coins.

The Museum's Numismatic Department has, using its own funds, created two major exhibitions – “The Awards of the World” and “The History of Money Cir-

понати відділу нумізматики систематично експонуються на багатьох виставках, у тому числі закордонних. Нумізматична колекція Національного музею історії України є безцінним джерелом для вивчення історії нашої держави, розширення знань у сфері нумізматики і грошового обігу.

Зінаїда Зразюк,

завідувач відділу нумізматики
Національного музею історії України.

culation in Ukraine from Ancient Times to the Present Day.” In addition, the Numismatic Department has regularly exhibited rare coins in many exhibitions, including ones abroad. The coin collection of the National Museum of Ukrainian History is an invaluable resource for studying the history of Ukraine, and expanding knowledge in the field of numismatics and coinage.

Zinayida Zraziuk

Head of the Department of Numismatics
National Museum of History of Ukraine

Інформаційно-довідковий журнал містить описи і фотозображення банкнот гривні, що поповнили готівково-грошовий обіг у 2013 році, інвестиційних і пам'ятних монет, уведених в обіг Національним банком України в 2013 році, розмінних і обігових монет 2013 року карбування, інформацію про конкурс “Краща монета року” (краща пам'ятна монета України 2012 року карбування), сувенірну продукцію, випущену в 2013 році на замовлення Національного банку України, а також інші матеріали.

До журналу додається CD-диск, на якому розміщено його електронну версію, а також зображення та описи всіх пам'ятних і ювілейних монет, уведених в обіг Національним банком України в 1995–2013 роках.

Для нумізматів-професіоналів, колекціонерів, усіх, хто цікавиться історією й сьогоденням грошового обігу в Україні.

This reference periodical contains numismatic descriptions and photographic pictures of hryvnia banknotes added to cash supply in 2013, as well as of small, circulation, bullion, commemorative, and jubilee coins issued into circulation by the National Bank of Ukraine in 2013; information about *The Best Coin of the Year* competition; and about the souvenir products struck upon the NBU request in 2013.

A CD containing photographic pictures and numismatic descriptions of all commemorative and jubilee coins issued by the National Bank of Ukraine in 1995–2013 is enclosed to the journal.

The periodical is addressed to numismatists, collectors, and all those who are interested in the history and present-day status of cash circulation in Ukraine.